

Tartalom

II Nem jogalkotási aktusok

HATÁROZATOK

- ★ A Bizottság (EU) 2021/1757 határozata (2020. december 4.) az Olaszország által végrehajtott SA.38399. 2019/C (korábbi 2018/E) számú támogatási programról Az olaszországi kikötők társasági adózása ⁽¹⁾ 1
- ★ Az Európai Központi Bank (EU) 2021/1758] Határozata (2021. szeptember 21.) a TARGET2-EKB szabályairól szóló EKB/2007/7 határozat módosításáról (EKB/2021/43) 29

IRÁNYMUTATÁSOK

- ★ Az Európai Központi Bank (EU) 2021/1759] iránymutatása (2021. július 20.) a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) szóló EKB/2012/27 iránymutatás módosításáról (EKB/2021/30) 45

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/1757 HATÁROZATA

(2020. december 4.)

az Olaszország által végrehajtott SA.38399. 2019/C (korábbi 2018/E) számú támogatási programról
Az olaszországi kikötők társasági adózása

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az említett rendelkezéseknek ⁽¹⁾ megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) A Bizottság 2013. július 3-án levélben átfogó kérdőívet küldött az összes tagállamnak, hogy tájékozódjon a kikötők társasági adózásáról, valamint a különféle beruházásokhoz vagy a kikötők üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatás egyéb lehetséges formáiról. Az olasz hatóságok 2013. szeptember 12-i és 2013. október 1-jei levelükben küldték meg válaszaikat az említett kérdőívre. A Bizottság 2014. január 24-én és 2014. szeptember 2-én levélben kiegészítő információkat kért, amelyeket Olaszország 2014. február 14-én, 2014. szeptember 11-én és 2014. szeptember 29-én levélben közölt. Az olasz hatóságok 2014. november 14-én levélben további tájékoztatást nyújtottak. A Bizottság 2017. április 27-én levélben újabb tájékoztatást kért az olasz hatóságoktól, amelyek 2017. május 24-én válaszoltak.
- (2) A Bizottság 2018. április 30-án levélben az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet ⁽²⁾ (a továbbiakban: eljárási rendelet) 21. cikke értelmében tájékoztatta Olaszországot a kikötők társasági adózására vonatkozó rendelkezések állami támogatás szempontjából végzett előzetes értékeléséről, és felkérte az olasz hatóságokat, hogy tegyék meg észrevételeiket. A Bizottság és az olasz hatóságok 2018. május 22-én és 2018. június 27-én megbeszélést tartottak. Olaszország 2018. július 3-án válaszolt a Bizottság 2018. április 30-i levelére. Olaszország 2018. szeptember 10-én levélben kiegészítő információkat közölt.

⁽¹⁾ HL C 7., 2020.1.10., 11. o.

⁽²⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

- (3) A Bizottság 2019. január 8-án az eljárási rendelet 22. cikke értelmében megfelelő intézkedéseket javasolt. A Bizottság felkérte Olaszországot, hogy hozzon intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok más vállalkozásokkal azonos módon hasonlóan a társasági adó hatálya alá tartozzanak. Ezenkívül a Bizottság felkérte az olasz hatóságokat, hogy a javaslat kézhezvételétől számított két hónapon belül írásban tájékoztassák arról, hogy az eljárási rendelet 23. cikkének (1) bekezdése szerint, feltétel nélkül, egyértelműen és teljes egészében elfogadják a javasolt megfelelő intézkedéseket.
- (4) Olaszország 2019. március 7-én levélben hivatalosan elutasította a Bizottság javaslatát. A Bizottság és az olasz hatóságok 2019. április 2-án, majd 2019. május 7-én újabb megbeszéléseket tartottak. Ezeken a megbeszéléseken Olaszország ismét megerősítette álláspontját.
- (5) Mivel az olasz hatóságok nem fogadták el a megfelelő intézkedésekre tett javaslatot, a Bizottság 2019. november 15-i levelében tájékoztatta őket arról a döntéséről, hogy az eljárási rendelet 23. cikkének (2) bekezdésével összhangban megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást. Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽³⁾. A Bizottság felkérte Olaszországot és az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket.
- (6) Olaszország 2020. február 4-i levelében küldött észrevételeket a Bizottságnak.
- (7) A Bizottság az alábbi érdekelt felektől kapott észrevételeket:
1. Confetra – Confederazione Generale Italiana dei Trasporti e della Logistica (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség);
 2. Conftrasporto-Confcommercio (Szállítási, Hajózási és Logisztikai Szervezetek Szövetsége);
 3. Assoportti (Olasz Kikötők Szövetsége);
 4. Federazione Italiana Lavoratori Trasporti (FILT-CGIL), Federazione Italiana Trasporti (FIT-CISL), Unione Italiana dei Lavoratori dei Trasporti (ULTRASPORTI, Közlekedési Dolgozók Olasz Szövetsége, Olasz Közlekedési Szövetség, Közlekedési Dolgozók Olaszországi Szaktervezete);
 5. Associazione Nazionale Imprese Portuali (ANCIP, Kikötői Társaságok Országos Szervezete).
- (8) A Bizottság emellett az úgynevezett Trieszti Szabad Terület nemzetközi ideiglenes képviselőjétől is kapott észrevételeket.
- (9) A Bizottság továbbította ezeket az észrevételeket Olaszországnak, és biztosította számára a lehetőséget, hogy azokhoz fűzzön hozzájuk. Olaszország nem nyújtott be megjegyzéseket.

2. A VIZSGÁLT INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA ÉS A VIZSGÁLAT HÁTTERE

- (10) A kikötőrendszeri hatóságok Olaszországban nem tartoznak a társasági adó (IRES) hatálya alá. E határozat tárgyát a kikötőrendszeri hatóságok számára Olaszországban társaságiadó-mentességet biztosító intézkedés képezi.

2.1. Az olaszországi kikötők szervezése és szabályozása

2.1.1. A 84/1994. sz. törvény és kikötőrendszeri hatóságok létrehozása

- (11) A módosított 84/1994. sz. törvény ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a 84/1994. sz. törvény) szabályozza a kikötői tevékenységeket, és rögzíti a kikötőrendszeri hatóságok, a Tengerészeti Hatóság és a kikötők tevékenységeiben érintett egyéb vállalkozások feladatait és funkcióit.
- (12) A kikötők, ahol kikötőrendszeri hatóságok működnek, úgynevezett „nemzet- és nemzetközi gazdasági jelentőségű kikötők és meghatározott kikötői területek” (a II. kategória I. és II. osztályába tartozó kikötők).

⁽³⁾ Vö. az 1. lábjegyzettel.

⁽⁴⁾ Legge 28 gennaio 1994, n. 84 Riordino della legislazione in materia portuale (GU Serie Generale n.28 del 04-02-1994 – Suppl. Ordinario n. 21).

- (13) A „nemzet- és nemzetközi gazdasági jelentőségű kikötők és meghatározott kikötői területek” (a II. kategória I. és II. osztályába tartozó kikötők) funkciói az alábbi területekre terjednek ki:
1. kereskedelem és logisztika;
 2. ipar és olajágazat;
 3. személyszállítási szolgáltatások, köztük üdülőhajós szolgáltatás;
 4. halászat;
 5. idegenforgalom és szabadidő.
- (14) A 169/2016. sz. törvényerejű rendelet hatálybalépését követően 16 kikötőrendszeri hatóság jött létre Olaszországban. E hatóságok hatáskörébe tartozik az 57 legnagyobb kikötő. A kikötőrendszeri hatóságok által igazgatott kikötők jegyzékét a 84/1994. sz. törvény elválaszthatatlan részét képező A. melléklet tartalmazza. Az A. melléklet kikötő belefoglalása vagy másik kikötőrendszeri hatóság hatáskörébe utalása céljából, bizonyos feltételek teljesülése esetén módosítható.
- (15) A 84/1994. sz. törvény szerint a kikötőrendszeri hatóságok különleges jogállással rendelkező, nemzetgazdasági jelentőségű, nem gazdasági jellegű közjogi szervezetek, amelyek igazgatási, szervezeti, szabályozási, költségvetési és pénzügyi autonómiával rendelkeznek. Az infrastrukturális és közlekedési miniszter felügyeleti hatáskörébe tartoznak. Költségvetésüket és mérlegüket szintén az infrastrukturális és közlekedési miniszter hagyja jóvá a gazdasági és pénzügyminiszterrel egyetértésben. A kikötőrendszeri hatóságok pénzgazdálkodását a Számvevőszék ellenőrzi.
- (16) A 84/1994. sz. törvény szerint a kikötőrendszeri hatóságoknak stratégiai tervezési programot kell kidolgozniuk a fejlesztési céljaik meghatározásával. Támogatniuk kell a kikötők energiahatékonyságának fejlesztésére és a megújuló energiaforrások kikötőkben való felhasználásának fokozására irányuló intézkedésekre vonatkozó tervezési dokumentum elkészítését.
- (17) A 84/1994. sz. törvény az állam feladatkörébe utalja az infrastrukturális nagyberuházások kivitelezését (tengeri csatornák, védőgátak, dokkok és felszerelt dokkok építése, tengerfenék kotrása és mélyítése) a II. kategóriájú (I. és II. osztályú) kikötőkben. A régiók, a községek és a kikötőrendszeri hatóságok saját forrásait felhasználva közreműködhetnek. Az általuk kivitelezett beruházások költségeinek fedezéséhez a kikötőrendszeri hatóságok pótdíjat számíthatnak fel a be- és kirakodott áruk után, vagy emelhetik a koncessziós díjak összegét.

2.1.2. A kikötőrendszeri hatóságok és a Tengerészeti Hatóság feladatköre

- (18) A 84/1994. sz. törvény 6. szakaszával összhangban a kikötőrendszeri hatóságok az alábbi feladatokat látják el:
1. a 84/1994. sz. törvény 16. (lásd a lenti 2.1.4. pontot), 17. és 18. szakaszában (lásd a lenti 2.1.5. pontot) említett kikötői műveletek és szolgáltatások, engedélyezési és koncessziós tevékenységek, valamint a kikötőkben végzett egyéb kereskedelmi és ipari tevékenységek irányítása, ütemezése, összehangolása, szabályozása, támogatása és ellenőrzése;
 2. a kikötői terület közös használatú részeinek rendes és rendkívüli karbantartása, ezen belül a tengerfenék karbantartása;
 3. a 16. szakaszban (lásd a lenti 2.1.4. pontot) említett kikötői műveletekhez szorosan nem kapcsolódó, kikötőhasználók részére nyújtott, általános érdekű szolgáltatások odaítélése és ellenőrzése;
 4. a közigazgatási és közjogi szervek által a kikötő területén végzett közigazgatási tevékenységek összehangolása;
 5. a tengeri vagyron részét képező ingatlan és ingó vagyontárgyak kizárólagos kezelése a 84/1994. sz. törvény és a hajózási törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően;
 6. a kikötőn kívüli és kikötők közötti logisztikai rendszerekkel való kapcsolatok összehangolása és támogatása.
- (19) A 84/1994. sz. törvény szerint a Tengerészeti Hatóság tartozik felelősséggel a hajózási törvénykönyvben és különös jogszabályokban meghatározott rendészeti és biztonsági funkciók ellátásáért.

- (20) A 84/1994. sz. törvény 6. szakaszával összhangban a kikötőrendszeri hatóságok sem közvetlenül, sem a tulajdonában lévő vállalkozáson keresztül nem végezhet kikötői műveleteket ^(⁹) és azokhoz szorosan kapcsolódó tevékenységeket. Ezenkívül a kikötőrendszeri hatóságok nem nyújthatnak olyan műszaki-hajózási szolgáltatásokat, mint a révkalauzolás, a vontatás, a kikötés és az átrakóhajón történő szállítás.
- (21) Tanácsadó bizottságot kell létrehozni, amelynek tagságát a kikötőben működő vállalkozások alkalmazottainak öt képviselője, a kikötőrendszeri hatóság alkalmazottainak egy képviselője és a kikötőben működő vállalkozások következő kategóriáinak egy-egy képviselője alkotja: hajótulajdonosok, ipari vállalkozások, a 16. (lásd a lenti 2.1.4. pontot) és a 18. szakaszban (lásd a lenti 2.1.5. pontot) említett vállalkozások, szállítványozók, tengerészek és ügynökök, valamint a kikötői ágazatban működő fuvarozók. Ez a bizottság tanácsadói funkciókat lát el az engedélyek és koncessziók megadását, felfüggesztését és visszavonását illetően.
- (22) A kikötőrendszeri hatóságok saját területi irodákat hoznak létre, ahol a kikötőrendszeri hatóság főtitkárának vagy az ő képviselőjének a feladatkörébe tartozik többek között a koncessziók legfeljebb négy évre történő megadása és a vonatkozó koncessziós díjak megállapítása a tanácsadó bizottság és az irányítóbizottság véleményének figyelembevételével.

2.1.3. A kikötőrendszeri hatóságok pénzügyi forrásai

- (23) A kikötőrendszeri hatóságok bevétele az alábbi forrásokból származik:
1. a 84/1994. sz. törvény 18. szakaszában (lásd a lenti 2.1.5. pontot) említett, a kikötő területén és a területi határokon belüli, állami tulajdonú területek és dokkok után fizetendő koncessziós díjak;
 2. a 84/1994. sz. törvény 16. szakaszában (lásd a lenti 2.1.4. pontot) említett kikötői műveletek után fizetendő engedélyezési díjak;
 3. horgonydíj („*tassa di ancoraggio*”);
 4. a ki- és berakodott árukra felszámított díjak („*tassa portuale*”);
 5. régiók, helyhatóságok és egyéb közjogi szervek által nyújtott hozzájárulások;
 6. egyéb bevételek.
- (24) Az olasz Infrastrukturális és Közlekedési Minisztérium jelentése szerint a „kikötői díjak” (nevezetesen a ki- és a berakodott árukra felszámított díjak, illetve a horgonydíj, tehát a *tassa portuale*, illetve a *tassa di ancoraggio*) és a koncessziós díjak képezték a kikötők két fő bevételi forrását 2017-ben: a működési bevételek 53,2 %-át, illetve 27,1 %-át tették ki ^(⁹).

2.1.4. Kikötői műveletek (a 84/1994. sz. törvény 16. szakasza)

- (25) A kikötői műveletek körébe tartozik az áruknak és egyéb cikkeknek a kikötő területén végzett be- és kirakodása, átrakodása, tárolása és általános mozgatása. A kikötői szolgáltatások a kikötői műveletsorhoz kapcsolódó szak-, kiegészítő és járulékos szolgáltatások. Ezeket a szolgáltatásokat a közlekedési és hajózási miniszter rendeletével meghozandó különös szabályok alapján határozhatják meg a kikötőrendszeri hatóságok.
- (26) A kikötőrendszeri hatóságok szabályozzák és felügyelik a kikötői műveleteket és a kikötői szolgáltatásokat, valamint az egyes vállalkozások által közzétett tarifák alkalmazását, továbbá rendszeresen jelentést tesznek a közlekedési és hajózási miniszternek.
- (27) A saját számlára vagy harmadik fél bevonásával végzett kikötői műveletek és kikötői szolgáltatások a kikötőrendszeri hatóságok engedélyéhez kötöttek. Ez az engedély a kikötői műveletek, illetve az engedélyben megjelölt egy vagy több kikötői szolgáltatás végzésére vonatkozik.
- (28) Az engedéllyel rendelkező vállalkozásokat be kell jegyezni a kikötőrendszeri hatóságok által vezetett külön nyilvántartásba, emellett éves díjat kell fizetniük és biztosítékot kell nyújtaniuk.

^(⁹) A kikötői műveletek körébe tartozik az áruknak és egyéb cikkeknek a kikötő területén végzett be- és kirakodása, átrakodása, tárolása és általános mozgatása. A kikötői szolgáltatások a kikötői műveletsorhoz kapcsolódó szak-, kiegészítő és járulékos szolgáltatások. A kikötői műveletek meghatározását lásd a 84/1994. sz. törvény 16. szakaszában és a lenti 2.1.4. pontban foglalt leírásban.

^(⁹) Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, a közzététel időpontja: 2019. szeptember 16. <http://www.mit.gov.it/node/11420>

- (29) Az engedélyek kiállítása céljából a közlekedési és hajózási miniszter rendelet útján meghatározza az alábbiakat:
1. az üzemeltetőkre és a kérelmező vállalkozásokra vonatkozó személyi, pénzügyi és szakmai követelmények;
 2. az engedély megadására, felfüggesztésére és visszavonására vonatkozó kritériumok, eljárások és határidők, valamint a kapcsolódó ellenőrzések;
 3. az éves díjak és a biztosíték minimális és maximális összegének az engedély időtartamától és sajátosságaitól függően, a megvalósítandó beruházások volumenének és a folytatandó tevékenységeknek a figyelembevételével történő megállapításához szükséges paraméterek.
- (30) A kikötői műveletek után fizetendő tarifákat a kikötőrendszeri hatóságok teszik közzé. Az engedéllyel rendelkező vállalkozásoknak tájékoztatják a kikötőrendszeri hatóságokat az általuk a használóknak felszámítani tervezett tarifákról és azok későbbi változásáról.
- (31) Az engedély időtartamát a vállalkozás által javasolt működési programtól függően kell megállapítani, vagy amennyiben az engedéllyel rendelkező vállalkozás egyúttal a 84/1994. sz. törvény 18. szakasza (lásd a lenti 2.1.5. pontot) értelmében vett koncessziós jogosult, annak egyeznie kell a koncesszió időtartamával. Az engedély új működési programokkal összefüggésben vagy a koncesszió meghosszabbítását követően meghosszabbítható.
- (32) A kikötőrendszeri hatóságok a helyi tanácsadó bizottsággal folytatott egyeztetés után, a kikötő működési követelményeinek és forgalmának figyelembevételével állapítják meg a kiadható engedélyek maximális számát úgy, hogy minden esetben a lehető legnagyobb verseny alakuljon ki az ágazatban.

2.1.5. Földterületekre és dokkokra vonatkozó koncessziók (a 84/1994. sz. törvény 18. szakasza)

- (33) A kikötőrendszeri hatóságok a kikötő területén belüli földterületeket és dokkokat adnak koncesszióba a 84/1994. sz. törvény 16. szakaszában (lásd a lenti 2.1.5. pontot) említett vállalkozásoknak kikötői műveletek végrehajtása céljából.
- (34) A koncessziókat hirdetmény alapján kell odaítélni, amelynek megfelelő formáit a közlekedési és hajózási miniszter által a pénzügyminiszterrel egyetértésben hozott rendelet rögzíti. Ugyanez a rendelet az alábbiakat is meghatározza:
1. a koncesszió időtartama, a koncesszióba adó hatóság felügyeleti és ellenőrzési hatásköre, a koncesszió meghosszabbításának és létesítmények új koncessziós jogosult részére történő koncesszióba adásának feltételei;
 2. a koncessziós jogosultak által fizetendő koncessziós díjak minimális összege.
- (35) A koncesszió odaítéléséhez az ajánlattevőknek az alábbi követelményeknek kell eleget tenniük:
1. a kikötői forgalom és termelékenység növelésére szolgáló, megfelelő biztosítékokkal alátámasztott üzleti tervet nyújtanak be;
 2. rendelkeznek a megfelelő műszaki és szervezeti eszközökkel – egyebek mellett biztonsági szempontból – ahhoz, hogy saját maguk és harmadik felek számára kielégítsék a folyamatos és integrált termelési és működési ciklushoz fűződő igényeket;
 3. az üzleti tervvel összhangban álló személyzeti tervet készítenek.
- (36) Az állami tulajdonú földterületre vonatkozó koncesszió jogosultja mindegyik kikötőben közvetlenül folytatja a koncesszió tárgyát képező tevékenységet. A koncessziós jogosult nem lehet egyidejűleg ugyanazon kikötőben lévő másik állami területre vonatkozó koncesszió jogosultja, kivéve, ha az új koncessziót igénylő tevékenység eltér az ugyanazon állami területre vonatkozóan fennálló koncessziók tárgyát képező tevékenységtől. A koncessziós jogosult emellett nem folytathat kikötői tevékenységeket azokon a területeken kívül, amelyekre a koncesszió vonatkozik.
- (37) A kikötőrendszeri hatóságok éves ellenőrzéssel győződnek meg arról, hogy a koncesszió odaítélésének időpontjában hatályos követelmények teljesülnek, az üzleti tervben foglalt beruházások pedig megvalósulnak.
- (38) A koncessziós jogosultat terhelő kötelezettségek és az üzleti tervben foglalt célok teljesítésének indokolatlan elmulasztása esetén a kikötőrendszeri hatóságok visszavonják a koncessziót.

2.2. Az olaszországi társaságiadó-rendszer és a kikötőrendszeri hatóságok adómentessége

- (39) Az olaszországi jövedelemadót az 1986. december 22-i 917. sz. elnöki rendelet szabályozza: *Testo Unico delle Imposte sui Redditi* (egységes szerkezetbe foglalt adótörvény, a továbbiakban: TUIR) ⁽⁷⁾. A TUIR II. címe állapítja meg a társasági adóra vonatkozó szabályokat.
- (40) Az olasz társasági adó (*Imposta sul reddito sulle società*, a továbbiakban: IRES) fő elemeit az alábbiakban ismertetjük ⁽⁸⁾.

2.2.1. Adóalanyok (a TUIR 73. és 74. szakasza)

- (41) A TUIR 73. szakaszának (1) bekezdése értelmében az alábbi jogalanyok tartoznak a társasági adó hatálya alá:
1. az állam területén illetőséggel bíró részvénytársaságok és betéti társaságok, korlátolt felelősségű társaságok, szövetkezetek és önszegélyező biztosítótársaságok, 2157/2001/EK tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ szerinti európai részvénytársaságok és a 1435/2003/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁾ szerinti európai szövetkezetek;
 2. az állam területén illetőséggel bíró, nem társasági formában működő köz- és magánjogi szervezetek, valamint bizalmi vagyongazdálkodók, amelyek kizárólagos vagy fő célja kereskedelmi tevékenységek folytatása;
 3. az állam területén illetőséggel bíró, nem társasági formában működő köz- és magánjogi szervezetek, bizalmi vagyongazdálkodók, amelyek kizárólagos vagy elsődleges célja nem kereskedelmi tevékenységek folytatása, valamint kollektív befektetési vállalkozások;
 4. az állam területén illetőséggel nem bíró, jogi személyiséggel rendelkező, illetve jogi személyiség nélküli, bármilyen jellegű társaság és intézmény, ideértve a bizalmi vagyongazdálkodót is.
- (42) A TUIR 74. szakasza különös rendelkezéseket vezet be az állami és közjogi szervekre vonatkozóan, és meghatározza a kereskedelmi tevékenységnek nem minősülő tevékenységek körét.
- (43) A TUIR 74. szakaszának (1) bekezdése szerint az állami és a közigazgatási szervek, köztük az autonóm közigazgatási szervek, valamint – amennyiben jogi személyiséggel rendelkeznek – a községek, a helyi önkormányzati társulások, a közvagyonnal gazdálkodó szövetségek és szervek, a hegyvidéki közösségek, a megyék és a régiók nem tartoznak a társasági adó hatálya alá. A TUIR 74. szakaszának (2) bekezdése szerint az állami funkciók közjogi szervek általi ellátása nem minősül kereskedelmi tevékenységnek.

2.2.2. Adóköteles jövedelem

- (44) A kereskedelmi tevékenységeket folytató társaságok összes jövedelme üzleti jövedelemnek minősül, így az IRES hatálya alá tartozik (a TUIR 81. szakasza). Az adóalap a társasági jogi szabályok szerint az adott pénzügyi évről vonatkozóan elkészített eredménykimutatásban szereplő és az üzleti jövedelemmel kapcsolatos adójogi rendelkezések szerint kiigazított összes jövedelem.
- (45) Az ingatlaneszközökből származó jövedelem adóügyi megítélése társasági adó tekintetében az adott ingatlaneszköz jellegétől függ. Ha az ingatlaneszközt ténylegesen és kizárólagosan kereskedelmi tevékenység folytatására használják (vagy jellemzőiből adódóan csak kereskedelmi tevékenység folytatására használható), a belőle származó jövedelem üzleti jövedelemnek minősül. Következésképpen ez a jövedelem beleszámít a társaság adóköteles jövedelmébe.

2.2.3. Adómegállapítási időszak

- (46) A társasági adó alkalmazásában az adómegállapítási időszak a társaság jogszabályban vagy alapszabályban meghatározott pénzügyi éve. Ha ettől eltérően határozzák meg a pénzügyi évet, vagy annak időtartama meghaladja a két évet, az adómegállapítási időszak a naptári év (a TUIR 76. szakasza).

⁽⁷⁾ Testo Unico delle Imposte sui Redditi (TUIR), D.P.R., 22/12/1986 n° 917, G.U. 1986.12.31.

⁽⁸⁾ Az IRES átalánykulcsa 2020-ban 24 % volt. Az IRES mértéke 2004-ben 33 % volt, 2008-ban 27,5 %-ra, majd 2018–2019-ben 24 %-ra csökkent.

⁽⁹⁾ A Tanács 2157/2001/EK rendelete (2001. október 8.) az európai részvénytársaság (SE) statútumáról (HL L 294., 2001.11.10., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 1435/2003/EK rendelete (2003. július 22.) az európai szövetkezet (SCE) statútumáról (HL L 207., 2003.8.18., 1. o.).

2.2.4. Adókulcsok

- (47) Az IRES adókulcsa 24 % (a TUIR 77. szakasza) ⁽¹¹⁾.
- (48) A 2019. december 27-i 160. sz. törvény ⁽¹²⁾ 1. szakaszának (716) bekezdése az IRES-en felül új, 3,5 százalékpontos különadót vetett ki a 84/1994. sz. törvény 16. és 18. szakasza szerint adott kikötői engedélyek és koncessziók alapján folytatott tevékenységekből származó jövedelemre. Ez ideiglenes intézkedés, amely csak a 2019 és 2021 közötti pénzügyi évekre vonatkozik.

2.2.5. A kikötőrendszeri hatóságok adózása Olaszországban

- (49) A kikötőrendszeri hatóságok Olaszországban nem tartoznak a társasági adó (IRES) hatálya alá. E határozat tárgyát a kikötőrendszeri hatóságok számára Olaszországban társaságiadó-mentességet biztosító intézkedés képezi. Ez az adómentesség különösen a TUIR 74. szakaszán alapul, annak az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában.
- (50) A TUIR 74. szakasza szerint az állami és a közigazgatási – köztük az autonóm szervezettel rendelkező – szervek, valamint a községek, a helyi önkormányzati társulások, a közvagyonnal gazdálkodó szövetségek és szervek, a hegyvidéki közösségek, a megyék és a régiók még akkor sem tartoznak a társasági adó hatálya alá, amennyiben jogi személyiséggel rendelkeznek.
- (51) Az olasz hatóságok álláspontja szerint a kikötőrendszeri hatóságok közigazgatási funkciók ellátására kizárólagos megbízással rendelkező közjogi szervek, ezért a TUIR 74. szakaszának hatálya alá tartoznak. Véleményük szerint a TUIR 73. szakasza ellenben azt feltételezné, hogy az érintett jogalany – még ha melléktevékenységként is, de – kereskedelmi tevékenységeket folytat, ezért annak rendelkezései nem vonatkozhatnak a kikötőrendszeri hatóságokra.
- (52) A 73. és 74. szakasz az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában olyan helyzetet teremt, amelyben az olaszországi kikötőrendszeri hatóságok még a kikötői infrastruktúra hasznosításából származó jövedelmük tekintetében is mentesülnek a társasági adó fizetése alól.

2.3. Az eljárás megindításának indoklása

- (53) 2019. január 8-án a Bizottság az eljárási rendelet 22. cikke értelmében megfelelő intézkedéseket javasolt, és felkérte Olaszországot, hogy hozzon intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok más vállalkozásokkal azonos módon a társasági adó hatálya alá tartozzanak. Olaszország viszont 2019. március 7-i levelében hivatalosan elutasította a Bizottság javaslatát, és nem hozott intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok más vállalkozásokkal azonos módon a társasági adó hatálya alá tartozzanak.
- (54) Mivel a Bizottság változatlanul úgy ítélte meg, hogy a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságokat megillető társaságiadó-mentesség létező állami támogatási programnak minősül, és kétségeit fejezte ki afelől, hogy ez a támogatási program összeegyeztethető a belső piaccal, ezért úgy határozott, hogy az eljárási szabályzat 23. cikke (2) bekezdésének megfelelően megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást. E határozatában a Bizottság ideiglenesen azt a következtetést vonta le, hogy a kikötőrendszeri hatóságokat megillető társaságiadó-mentesség az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében létező állami támogatásnak minősül, így nem tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal.

⁽¹¹⁾ Lásd a 8. lábjegyzetet.

⁽¹²⁾ Legge 27 dicembre 2019, n. 160, Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2020 e bilancio pluriennale per il triennio 2020-2022, GU Serie Generale n.304 del 30.12.2019 – Suppl. Ordinario n. 45. A különadó emellett az autópálya-koncessziók, a reptőlér-üzemeltetési és a vasúti koncessziók alapján folytatott tevékenységekből származó jövedelmet is terheli.

3. OLASZORSZÁG ÉS ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

3.1. Általános észrevételek

- (55) Olaszország és más érdekelt felek előadták, hogy a kikötőkre vonatkozó uniós jog és a kikötői hatóság fogalmának az uniós jogban rögzített meghatározása hiányában a tagállamok hatáskörébe tartozik a kikötőket üzemeltető szervek jellegének és funkcióinak megállapítása és szabályozása, amint azt az (EU) 2017/352 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹³⁾ is alátámasztja.
- (56) Úgy vélik, hogy a más tagállamokat érintő egyedi ügyekben a Bizottság által hozott határozatokban rögzített elveket észszerűtlen lenne Olaszország esetében alkalmazni. Álláspontjuk szerint az olaszországi helyzet nem hasonlítható más tagállamok helyzetéhez ⁽¹⁴⁾.

3.2. Vállalkozások/gazdasági tevékenységek

3.2.1. Közérdekű, nem gazdasági jellegű tevékenységek

- (57) Olaszország szerint és az érdekelt felektől kapott észrevételek többsége alapján a kikötőrendszeri hatóságok nem vállalkozások, és nem folytatnak gazdasági tevékenységet ⁽¹⁵⁾. Az olasz jogrendszer előírja, hogy a kikötőrendszeri hatóságoknak nemzetgazdasági jelentőségű, nem gazdasági jellegű közjogi szervezeteknek kell lenniük, és igazgatási, szervezeti, szabályozási, költségvetési és pénzügyi autonómiával kell rendelkezniük.
- (58) A kikötőrendszeri hatóságok az Infrastrukturális és Közlekedési Minisztérium felügyelete alá tartoznak, a pénzgazdálkodásukról szóló jelentéseket pedig ugyanúgy a Számvevőszék ellenőrzi, mint a közigazgatás részét képező összes többi szerv esetében. Szerepelnek azon az Olasz Statisztikai Hivatal által összeállított jegyzéken, amely az állam összevont pénzügyi mérlegének elkészítésére szolgál. A kikötőrendszeri hatóságok tehát nemcsak hogy állami tulajdonban vannak, hanem ténylegesen nem gazdasági jellegű közjogi szervek ⁽¹⁶⁾.
- (59) Olaszország és az érdekelt felek többsége megjegyezte, hogy maguk a kikötőrendszeri hatóságok nem nyújtanak kikötői szolgáltatásokat vagy műszaki-hajózási szolgáltatásokat ⁽¹⁷⁾. A műszaki-hajózási szolgáltatások (révkalauzolás, vontatás, kikötés és átrakóhajón történő szállítás) feletti szabályozói hatáskört egy, az Infrastrukturális és Közlekedési Minisztérium alá tartozó decentralizált szerv, a Tengerészeti Hatóság gyakorolja. E szolgáltatások kapcsán a szolgáltatók kijelölésének szabályait az olasz hajózási törvénykönyv és annak végrehajtási rendeletei rögzítik. Emellett maguk a kikötőrendszeri hatóságok más tevékenységet, például üzemanyagtöltést vagy hulladékgyűjtést sem végeznek.
- (60) Az olasz hatóságok és az érdekelt felek többsége szerint a kikötőrendszeri hatóságok közérdekből, a szabad verseny feltételei mellett, megkülönböztetésmentes módon biztosítanak lehetőséget a kikötői szolgáltatások piacára való bejutásra, és gondoskodnak arról, hogy az állami vagyonnal való gazdálkodás teljesen átlátható és pártatlan legyen ⁽¹⁸⁾. A kikötőrendszeri hatóságoknak a 84/1994. sz. törvényben meghatározott tevékenységét a kikötői területek megfelelő működéséhez fűződő közérdek vezérli.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/352 rendelete (2017. február 15.) a kikötői szolgáltatások nyújtását és a kikötők pénzügyi átláthatóságára vonatkozó közös szabályokat biztosító keretrendszer létrehozásáról (HL L 57., 2017. 3. 3., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽¹⁵⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Assoportri (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség); FILT-CGIL, FIT-CISL, UILTRASPORTI (Közlekedési Dolgozók Olasz Szövetsége, Olasz Közlekedési Szövetség, Közlekedési Dolgozók Olaszországi Szaktervezete).

⁽¹⁶⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽¹⁷⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Assoportri (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽¹⁸⁾ Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

3.2.2. Nem nyereségszerzési célú koncessziók

- (61) Olaszország és több más érdekelt fél úgy véli, hogy a kikötői koncesszióknak a kikötőrendszeri hatóságok általi odaítélése szabályozási tevékenység, amely a kikötői infrastruktúra hatékonyabb hasznosítására irányul a kikötői közösség és a kikötőhasználók érdekében. A kikötőrendszeri hatóságok gondoskodnak arról, hogy a köztulajdonban lévő kikötői területek használatára vonatkozó koncessziókat úgy ítélik oda, hogy ezáltal javítsák a kikötőüzemeltetés és a hozzá kapcsolódó összes tevékenység színvonalát. A koncessziókat semmiképpen sem nyereségszerzési céllal ítélik oda. Az odaítélés nem versenypiaci keretek között zajlik ⁽¹⁹⁾.
- (62) Olaszország és más érdekelt felek rámutattak arra, hogy a koncessziós jogosultakat átlátható és megkülönböztetésmentes eljárások útján választják ki ⁽²⁰⁾. A kiválasztás nem feltétlenül a területhasználatért várt nagyobb ellentételezés, azaz a legnagyobb várható jövedelmezőség függvénye. A cél inkább a kikötői területek közérdekű hasznosságának és értékének maximalizálása.

3.2.3. A koncessziós díjak nem felelnek meg a piaci áraknak

- (63) Olaszország és több más érdekelt fél úgy véli, hogy a kikötői alpinfrastruktúra kereskedelmi hasznosítása és szolgáltatások nyújtása céljából a kikötőrendszeri hatóságok által magánvállalkozásoknak adott koncessziók és engedélyek odaítélésének díjai nem minősülnek nyújtott szolgáltatás vagy felkínált áru ellentételezésének. Álláspontjuk szerint az érintett szolgáltatások nem tekinthetők gazdasági tevékenységnek ⁽²¹⁾.
- (64) A kikötőrendszeri hatóságok átlátható és megkülönböztetésmentes versenyeljárások útján ítélik oda a koncessziókat. A koncessziós jogosult kiválasztásához vezető odaítélési eljárás teljesen független a díj összegétől. A kikötőrendszeri hatóságok kötelesek felügyelni a koncessziós jogosultat, és meggyőződni arról, hogy eleget tesz a koncesszióra vonatkozó feltételeknek. Megfelelőség-ellenőrzéseket végeznek, és külön szankcionálási hatáskörrel rendelkeznek a koncessziós jogosult felett, például a kötelezettségek teljesítésének elmulasztása esetén visszavonhatják a koncessziót. Csak a koncessziós jogosultak állnak közvetlen szerződéses jogviszonyban a hajótulajdonosokkal és -üzemeltetőkkel, a kikötőrendszeri hatóságok nem.
- (65) Olaszország és több más érdekelt fél észrevételei szerint számottevő különbség van az állami tulajdonú vagyontárgy koncessziós jogosultnak való átengedése (mint Olaszország esetében) és az ilyen vagyontárgy bérbeadása között ⁽²²⁾. A kikötőrendszeri hatóságok által a koncessziós jogosultakra átruházott jogok kevésbé fontosak, mint a hagyományos („landlord” típusú) kikötőtulajdonlási modellben fennálló bérleti jogviszony alapján a jellemző bérlőt megillető jogok. Ez az olasz rendszer alábbi sajátosságai is bizonyítják:
1. a közvagyon koncessziós jogosult általi kizárólagos használata nem ütközhet a közérdekbe;
 2. a kikötőrendszeri hatóságok a tengerhasználattal összefüggő konkrét okból vagy egyéb, közérdeken alapuló indokkal bármikor visszavonhatják a koncessziókat; ilyen esetben a koncessziós jogosultak nem jogosultak kártérítésre;
 3. a díjak beszedése az adótartozások esetén alkalmazottakhoz hasonló végrehajtási eljárásokon alapul;
 4. a koncesszió lejártakor az állami tulajdonú vagyontárgy visszakerül a kikötőrendszeri hatósághoz, az esetleges beruházások vagy fejlesztések pedig állami tulajdonban maradnak. A koncessziós jogosult e beruházások vagy fejlesztések tekintetében semmilyen fizetésre vagy térítésre nem tarthat igényt.

⁽¹⁹⁾ Assoportí (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség); Conftrasporto-Confcommercio (Szállítási, Hajózási és Logisztikai Szervezetek Szövetsége).

⁽²⁰⁾ Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽²¹⁾ Assoportí (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség); Conftrasporto-Confcommercio (Szállítási, Hajózási és Logisztikai Szervezetek Szövetsége); FILT-CGIL, FIT-CISL, UILTRASPORTI (Közlekedési Dolgozók Olasz Szövetsége, Olasz Közlekedési Szövetség, Közlekedési Dolgozók Olaszországi Szaktervezete).

⁽²²⁾ Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

- (66) Következésképpen Olaszország és több érdekelt fél szerint a koncessziós jogosultak által a kikötőrendszeri hatóságoknak fizetett koncessziós díjak nem minősülnek sem bérleti díjnak, sem piaci árnak, mivel a tárgyaló felek között nincs lehetőség mérlegelésre. A koncessziós díjakat jogszabály rögzíti, a jellemzőiket tekintve pedig olyanok, mintha a koncessziós jogosult a kikötőrendszeri hatóságon keresztül adót fizetne az államnak a kikötőben folytatott gazdasági tevékenységek piacára való bejutásért – különösen a közvagyon használatával járó műveletek és szolgáltatások végzéséért ⁽²³⁾.
- (67) A kikötőrendszeri hatóságok tehát semmilyen gazdasági tevékenységet nem végeznek, mivel nem tudják befolyásolni minden, piaci feltételek mellett végrehajtott gazdasági ügylet legfontosabb elemét, vagyis a szolgáltatás árát ⁽²⁴⁾.
- (68) Egyes érdekelt felek ⁽²⁵⁾ megjegyezték, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata alapján nem áll fenn gazdasági tevékenység, ha bizonyos áruk vagy szolgáltatások felkínálásának konkrét módjait közvetlenül jogszabály rögzíti, így nem az ajánlattevők által végzett gazdasági értékeléseken alapulnak ⁽²⁶⁾. Az infrastruktúrát üzemeltető vállalkozás által közvetlenül megállapított kereskedelmi díj megléte tehát a vállalkozásnak minősítés egyik feltétele ⁽²⁷⁾.

3.2.4. Koncessziós díjak gazdasági összetevője

- (69) Olaszország és egyes érdekelt felek megjegyezték, hogy a kikötőrendszeri hatóságok által a kikötői vagyon kezelése keretében végzett tevékenységek nem érintik a közvagyonot. Tehát, noha a kikötőrendszeri hatóságok tevékenységeinek egy része gazdasági jellegű, ebből nem vonható le az a következtetés, hogy a kikötőrendszeri hatóságok vállalkozások ⁽²⁸⁾. Olaszország szerint a Bíróság ítélkezési gyakorlata kizárja, hogy nem gazdasági jellegű közhatalmi funkciók és tevékenységek ellátására létrehozott és szabályozott, ugyanakkor bizonyos gazdasági tevékenységeket végző szervek vállalkozásnak minősüljenek ⁽²⁹⁾.
- (70) Olaszország elismerte, hogy a koncessziós jogosultak által fizetett díjaknak van gazdasági összetevője. A díjakat nemzeti szinten meghatározott kritériumok alapján állapítják meg. Azonban a koncessziós jogosult által a tehershállítás volumene, a beruházások jellege és a forgalom nagysága tekintetében tett kötelezettségvállalásokat is figyelembe veszik a díjak megállapításához. Ennek következtében az alapdíj csökkenhet például abban az esetben, ha a koncessziós jogosultak infrastrukturális nagyberuházásokat hajtanak végre, vagy elvégzik a kikötőrendszeri hatóságok hatáskörébe tartozó közjavak rendkívüli karbantartását.
- (71) Összefoglalásként tehát az olasz hatóságok szerint a koncessziós díjak rögzített és változó összetevőt is tartalmaznak. A rögzített összetevő arányos az érintett területek méretével, és több más paraméter is befolyásolja (az érintett területek elhelyezkedése és infrastruktúrájának szintje). A változó összetevőt a termelékenység fokozására, az energiahatékonyság és a környezeti teljesítmény javítására, valamint a szolgáltatások színvonalának különösen a kikötők közlekedési és intermodális integráció terén történő emelésére ösztönző mechanizmusok alapján számítják ki. A koncessziós díjak változó összetevőjéhez használt ösztönző paraméterek jellemzően a forgalom nagyságára (a hajók száma, valamint az áruk mennyisége és fajtái tekintetében egyaránt), továbbá meghatározott piaci és szolgáltatásminőségi mutatók (az áruk tárolóterületen való tárolásának átlagos ideje, a modális váltási műveletek hatékonysága, a teljes kikötői műveletsor energia- és környezeti hatékonysága, valamint a koncesszióval érintett kikötői terület egységnyi részére vetített termelékenység) alakulására vonatkoznak.

⁽²³⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Assoportti (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetsége); Confraspporto-Confcommercio (Szállítási, Hajózási és Logisztikai Szervezetek Szövetsége).

⁽²⁴⁾ Confraspporto-Confcommercio (Szállítási, Hajózási és Logisztikai Szervezetek Szövetsége).

⁽²⁵⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete).

⁽²⁶⁾ A Bíróság C-159/91. és C-160/91. sz., Christian Poucet kontra Assurances générales de France et Caisse mutuelle régionale du Languedoc-Roussillon egyesített ügyekben 1993. február 17-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1993:63) 18. pontja.

⁽²⁷⁾ A Bíróság C-159/91. és C-160/91. sz., Christian Poucet kontra Assurances générales de France et Caisse mutuelle régionale du Languedoc-Roussillon egyesített ügyekben 1993. február 17-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1993:63) 18. pontja. A Bíróság C-82/01 P sz., Aéroports de Paris kontra az Európai Közösségek Bizottsága ügyben 2002. október 24-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2002:617) 78. pontja.

⁽²⁸⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete).

⁽²⁹⁾ A Bíróság C-364/92. sz., SAT Fluggesellschaft mbH kontra Eurocontrol ügyben 1994. január 19-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:1994:7). A Bíróság C-113/07. P. sz., SELEX Sistemi Integrati kontra Bizottság ügyben 2009. március 26-án hozott ítélete (ECLI:EU:C:2009:191).

- (72) A (rögzített és változó összetevőből álló) koncessziós díj tehát egyrészt a kikötő üzemeltetésének és a kikötői vagyon alapinfrastruktúráként való használatának ellentételezésére szolgáló, nem gazdasági jellegű összetevőt tartalmaz, másrészt a közvagyon koncessziós jogosultak tevékenységeinek folytatását lehetővé tevő üzemeltetését és használatát fedezi.
- (73) Olaszország megítélése szerint a koncessziós díj nem gazdasági jellegű (rögzített összetevő) és gazdasági jellegű részét (változó összetevő) közvetve megerősíti az (EU) 2017/352 rendelet. Ez a rendelet rögzíti, hogy a kikötőhasználati díjakat differenciálni lehet a kikötő gazdasági stratégiájának és területfejlesztési politikájának megfelelően, a kikötői infrastruktúra hatékonyabb használatának előmozdítása érdekében ⁽³⁰⁾.
- (74) Olaszország emellett úgy véli, hogy a koncessziós díjak jellegének vizsgálatakor figyelembe kell venni a kikötőrendszeri hatóságok által közvagyonnal gazdálkodó közjogi szervként folytatott tevékenységeket. Az ítélezési gyakorlat iránymutatást ad arra vonatkozóan, hogy amennyiben közjogi szerv a közhatalmi jogosítványainak gyakorlásától elválasztható gazdasági tevékenységet folytat, e tevékenység tekintetében vállalkozásként jár el. Ha viszont ez a gazdasági tevékenység elválaszthatatlan a közhatalmi jogosítványok gyakorlásától, akkor az adott szerv által folytatott összes tevékenység teljes egészében a közhatalmi jogosítványaihoz kapcsolódó tevékenységnek tekintendő ⁽³¹⁾.
- (75) A kikötőrendszeri hatóságok esetében azok a tevékenységek, amelyek a kikötői vagyon kezelésében gazdasági jelentőséggel bírhatnak, és a koncessziós díj megállapítása szempontjából lényegesek lehetnek, minden esetben elválaszthatatlanok a jogszabály által a kikötőrendszeri hatóságokra bízott közhatalmi tevékenységektől, úgymint a kikötői vagyon ellenőrzésétől és kezelésétől, valamint az összes, kikötői területek használatát igénylő tevékenység tervezésétől. A kikötőrendszeri hatóságok által felszámított koncessziós díjak ezért nem tekinthetők társasági jövedelemnek.
- (76) Olaszország elismerte, hogy a koncessziós díj változó összetevője gazdasági jellegű, ami elméletileg indokolná az adóalapba való bevonását egy vállalkozás jövedelmének esetleges adóztatása céljából.
- (77) Olaszország álláspontja szerint viszont a koncessziós díjak változó összetevőjének ösztönző paraméterei hatására a megállapított díjösszegek fokozatosan csökkennek, amikor a koncessziós jogosultak elérik a gazdasági célokat. Olaszország szerint ez összességében véve magának a koncessziós díjnak a csökkenését eredményezi. Következésképpen a kikötőrendszeri hatóságok bevételei teljes mértékben vagy szinte teljes mértékben a rögzített összetevőből származnak, amely a kikötőrendszeri hatóságok irányítási és szabályozási tevékenységeinek ellentételezésére korlátozódik. Olaszország álláspontja szerint ezért a kikötőrendszeri hatóságok nem folytatnak gazdasági tevékenységet.

3.3. Állami források

- (78) Egyes érdekelt felek észrevételei szerint a kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-fizetési kötelezettség alóli mentesítése nem jár adóbevétel-kieséssel, mivel a kikötőrendszeri hatóságok az államszervezet részét képezik. Ezért nem merül fel az állami források adóügyi vagy költségvetési kiadások formájában történő felhasználása ⁽³²⁾.
- (79) Az érdekelt felek egy része azt is megjegyezte, hogy a kikötőrendszeri hatóságok a jövedelmük adóztatása esetén forrásoktól esnének el, ugyanis az ily módon az államnak kifizetett összegek nem állnának a rendelkezésükre az intézményi feladatkörük ellátásához. Emiatt pedig az államnak növelnie kellene a kikötőrendszeri hatóságoknak nyújtott hozzájárulását.

⁽³⁰⁾ Az (EU) 2017/352 rendelet 13. cikkének (4) bekezdése.

⁽³¹⁾ A Bíróság C-138/11. sz. Compass-Datenbank ügyben 2012. július 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:449) 38. pontja. A Törvényszék T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2013:418) 29. pontja. A Bíróság C-113/07. P. sz., SELEX Sistemi Integrati kontra Bizottság ügyben 2009. március 26-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2009:191) 71–80. pontja.

⁽³²⁾ ANCIPI (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Assoport (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség); FILT-CGIL, FIT-CISL, UILTRANSPORTI (Közlekedési Dolgozók Olasz Szövetsége, Olasz Közlekedési Szövetség, Közlekedési Dolgozók Olaszországi Szaktervezete).

3.4. Szelektivitás

- (80) A kikötőrendszeri hatóság társasági adó (IRES) alóli mentességét illetően Olaszország és az érdekelt felek többsége megjegyezte, hogy a kikötőrendszeri hatóságok szükségszerűen mentesülnek a társasági adó alól, mivel az egységes szerkezetbe foglalt olasz adótörvény (TUIR) a nem gazdasági jellegű közjogi szervek közé sorolja őket ⁽³³⁾. Ez nem tekinthető a rendszer alóli kivételnek vagy a kikötőrendszeri hatóság javára végrehajtott egyedi intézkedésnek, ugyanis maradéktalanul összhangban van az olasz adórendszer elveivel ⁽³⁴⁾.
- (81) Az olasz TUIR által meghatározott adórendszer emellett a kikötőrendszeri hatóságok jellegével és a rájuk ruházott funkciókkal is maradéktalanul összhangban van, mivel a kikötőrendszeri hatóságok igazgatási funkciók ellátására kizárólagos megbízással rendelkező közjogi szervek, ezért a TUIR 74. szakaszának hatálya alá tartoznak. A TUIR 73. szakasza ellenben azt feltételezi, hogy az érintett jogalany – még ha melléktevékenységként is, de – kereskedelmi tevékenységet folytat, ezért annak rendelkezései nem vonatkozhatnak a kikötőrendszeri hatóságokra ⁽³⁵⁾.

3.5. A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

- (82) Az egyik érdekelt fél megítélése szerint az intézkedés nincs hatással a kereskedelemre és a versenyre, mivel Olaszországban nincsenek magánkikötők ⁽³⁶⁾. A kikötőrendszeri hatóságoknak nem kell ösztönözniük a leendő koncessziós jogosultakat azzal, hogy alacsony vagy mérsékelt koncessziós díjat kínálnak, mivel a kikötői területek rendelkezésre bocsátása iránti kereslet mindenképpen meghaladja a rendelkezésre álló területek kínálatát.
- (83) Egyes érdekelt felek azt is megjegyezték, hogy a kikötők nem versenyeznek más közlekedési szolgáltatókkal, mivel a különféle közlekedési infrastruktúrák eltérő áru- és forgalmi piacokat szolgálnak ki, így nem helyettesíthetik egymást.

4. ÉRTÉKELÉS

4.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás megléte

- (84) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

4.1.1. Vállalkozások jelenléte

4.1.1.1. A vállalkozás fogalma

- (85) Az ítélkezési gyakorlat szerint a vállalkozás fogalma minden gazdasági tevékenységet végző jogalanyt felölel, jogállástól és finanszírozásának módjától függetlenül ⁽³⁷⁾. Az, hogy valamely jogalany nem nyereségérdekelt, nem döntő szempont annak megállapításához, hogy vállalkozásnak minősül-e ⁽³⁸⁾. Az sem döntő tényező, hogy köztulajdonban van.

⁽³³⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽³⁴⁾ Olaszország a Bíróság C-20/15. P. sz., Bizottság kontra World Duty Free Group ügyben 2016. december 21-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:2016:981) 58. pontjára hivatkozik.

⁽³⁵⁾ ANCIP (Kikötői Társaságok Országos Szervezete); Assoport (Olasz Kikötők Szövetsége); Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽³⁶⁾ Confetra (Olasz Általános Szállítási és Logisztikai Szövetség).

⁽³⁷⁾ A Bíróság C-41/90. sz., Klaus Höfner és Fritz Elser kontra Macrotron GmbH ügyben 1991. április 23-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1991:161) 21. pontja.

⁽³⁸⁾ A Bíróság C-49/07. sz. MOTOE ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2008:376) 27. és 28. pontja.

- (86) Amint azt az uniós bíróságok is egyértelműen kimondták, gazdasági tevékenységnek minősül minden, adott piacon áruk vagy szolgáltatások – tehát rendszerint ellentételezés fejében nyújtott szolgáltatások – kínálásában megnyilvánuló tevékenység. Az ellentételezés lényegi jellemzője, hogy az adott szolgáltatásért nyújtott ellenszolgáltatást képez⁽³⁹⁾. Nem nyereségérdekelt jogalanyok is kínálhatnak a piacon árukat és szolgáltatásokat⁽⁴⁰⁾.
- (87) A közcélú infrastruktúra építését és hasznosítását illetően az uniós bíróságok egyértelművé tették, hogy az infrastruktúra későbbi használata – vagyis gazdasági hasznosítása vagy annak hiánya – határozza meg, hogy az ilyen infrastruktúra építésének finanszírozása az uniós állami támogatási szabályok hatálya alá tartozik-e⁽⁴¹⁾. Elismert tény, hogy a kikötői vagy repülőtéri infrastruktúra kereskedelmi hasznosítása, illetve kereskedelmi hasznosítás céljából történő építése gazdasági tevékenységnek minősül⁽⁴²⁾.
- (88) Ezzel az ítélezési gyakorlattal összhangban a Bizottság több határozatban is megállapította, hogy a kikötői infrastruktúrák építése és kereskedelmi hasznosítása gazdasági tevékenységnek minősül⁽⁴³⁾. Például díjfizetés ellenében a használók rendelkezésére bocsátott kikötői vagy repülőtéri terminál kereskedelmi hasznosítása gazdasági tevékenységnek minősül⁽⁴⁴⁾. Következésképpen a kikötői infrastruktúra közfinanszírozása gazdasági tevékenységet részesít előnyben, és elvben az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozik⁽⁴⁵⁾.
- (89) Ugyanakkor a közhatalmi jogosítványainak gyakorlása keretében az állam felelősségi körébe tartozó tevékenységek folytatásához szükséges infrastruktúrába való beruházás nem esik állami támogatási ellenőrzés alá⁽⁴⁶⁾. Csak az alapvető állami funkciók részét képező infrastruktúrák nem gazdasági jellegűek.

4.1.1.2. A kikötőrendszeri hatóságok gazdasági és nem gazdasági jellegű tevékenységeket folytatnak

- (90) Olaszország és az érdekelt felek többsége azt állította, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nemzetgazdasági jelentőségű, nem gazdasági jellegű közjogi szervek, amelyek igazgatási, szervezeti, szabályozási, költségvetési és pénzügyi autonómiával rendelkeznek. Olaszország szerint és az érdekelt felektől kapott észrevételek többsége alapján a kikötőrendszeri hatóságok nem vállalkozások, és nem folytatnak gazdasági tevékenységet.

⁽³⁹⁾ A Bíróság C-622/16. P.–C-624/16. P. sz., Scuola Elementare Maria Montessori kontra Bizottság egyesített ügyekben 2018. november 6-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2018:873) 104. pontja és az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat.

⁽⁴⁰⁾ A Bíróság 209/78-215/78. és 218/78. sz., Van Landewyck kontra Bizottság egyesített ügyekben 1980. október 29-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1980:248) 88. pontja. A Bíróság C-244/94. sz., FFSA és társai kontra Ministère de l'Agriculture et de la Pêche ügyben 1995. november 16-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1995:392) 21. pontja. A Bíróság C-49/07. sz. MOTOE-ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2008:376) 27. és 28. pontja. Lásd még az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (HL C 262., 2016.7.19.) 9. pontját.

⁽⁴¹⁾ A Törvényszék T-443/08. és T-455/08. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság és Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig/Halle kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. március 24-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2011:117) 95. pontja, amelyet a Bíróság C-288/11. P. sz., Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig-Halle kontra Bizottság ügyben 2012. december 19-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:821) 42–44. pontja helybenhagyott.

⁽⁴²⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 47. pontja.

⁽⁴³⁾ A Bizottság határozata (2009. december 15.) az N 385/2009. számú állami támogatásról – A kikötői infrastruktúra állami finanszírozása a ventspilsli kikötőben (HL C 72., 2010.3.20., (53)–(58) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2011. június 15.) az N 44/2010. számú állami támogatásról – Krievu salā kikötői infrastruktúrájának állami finanszírozása (HL C 215., 2011.7.21., 21. o., (60)–(68) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2012. február 22.) az SA.30742. (N/2010) számú állami támogatásról – A klaipėdai kompterminál infrastruktúrájának megépítése (HL C 121., 2012.4.26., 1. o., (45)–(47) preambulumbekkezdés).

⁽⁴⁴⁾ A Bizottság határozata (2013. szeptember 18.) az SA.36953. (2013/N) számú állami támogatásról – Bahía de Cádiz-i kikötői hatóság (HL C 335., 2013.11.16., 1. o., (29) preambulumbekkezdés).

⁽⁴⁵⁾ A Bizottság határozata (2014. március 27.) az SA.38302. számú állami támogatásról – Salernói kikötő (HL C 156., 2014.5.23., (32)–(36) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2012. február 22.) az SA.30742. (N/2010) számú állami támogatásról – A klaipėdai kompterminál infrastruktúrájának megépítése (HL C 121., 2012.4.26., 1. o., (45)–(47) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2013. július 2.) az SA.35418. (2012/N) számú állami támogatásról – A pírēuszi kikötő bővítése (HL C 256., 2013.9.5., 2. o., (21)–(22) preambulumbekkezdés). Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 47. o., 215. pont).

⁽⁴⁶⁾ Példák ilyen nem gazdasági jellegű tevékenységekre: a) a tengeri forgalom ellenőrzése; b) tűzoltás; c) rendszet; d) vámügyek. Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 47. o., 215. pont).

- (91) A Bizottság megítélése szerint az, hogy a kikötőrendszeri hatóságok az olasz jog értelmében nem gazdasági jellegű közjogi szervek minősülnek, nem elegendő annak a következtetésnek a levonásához, hogy nem vállalkozások. Annak megállapításához, hogy a kikötőrendszeri hatóságok által folytatott tevékenységek megfelelnek-e az EUMSZ értelmében vett vállalkozás tevékenységeinek, meg kell meghatározni e tevékenységek jellegét ⁽⁴⁷⁾.
- (92) A kikötőrendszeri hatóságok tevékenységeinek leírása (lásd a 2.1.2–2.1.5. pontot) alapján a Bizottság úgy véli, hogy a kikötők igénybevitelének ellentételezésért (horgonydíjak, valamint a ki- és berakodott árukra felszámított díjak) történő biztosítása, a kikötői műveletek elvégzésére vonatkozó engedélyek ellentételezésért történő megadása, valamint a koncessziók ellentételezésért történő odaítélése gazdasági tevékenységnek minősülnek. A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem gazdasági jellegű és gazdasági tevékenységeket egyaránt végeznek.
- (93) A Bizottság nem vitatja, hogy a kikötőrendszeri hatóságok felruházhatók bizonyos, nem gazdasági jellegű közhatalmi jogosítványokkal (például a tengeri forgalom ellenőrzése és biztonságának szavatolása vagy a szennyezésfelügyelet, amelyet önállóan vagy más közjogi szervekkel, például a Tengerészeti Hatósággal együtt végez) ⁽⁴⁸⁾. E tevékenységek folytatása során nem minősülnek az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett vállalkozásnak.
- (94) Ugyanakkor önmagában az, hogy a kikötőrendszeri hatóságok bizonyos tevékenységeik folytatása során közhatalmi jogosítványokat gyakorolnak, nem zárja ki, hogy vállalkozásnak minősüljenek ⁽⁴⁹⁾.
- (95) A kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeket is folytatnak. Általános szolgáltatást nyújtanak a kikötőhasználóknak (hajótulajdonosok és -üzemeltetők) azzal, hogy ellentételezés – együttes elnevezéssel kikötői díjak (nevezetesen a ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj) – fejében hozzáférést adnak hajóknak a kikötői infrastruktúrához. Az ellentételezés fejében adott engedélyek és koncessziók alapján bizonyos infrastruktúrákat vagy földterületeket olyan vállalkozások rendelkezésére bocsátanak, amelyek ezeket a területeket saját céljaikra veszik igénybe, vagy arra használják, hogy hajótulajdonosoknak és -üzemeltetőknek szolgáltatásokat nyújtsanak.
- (96) Olaszország és több más érdekelt fél előadta, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem állnak közvetlen szerződéses jogviszonyban a hajótulajdonosokkal és -üzemeltetőkkel (csak a koncessziós jogosultak). Mindazonáltal a Bizottság véleménye szerint az, hogy a koncessziós jogosultak bizonyos kikötői földterületeket és infrastruktúrákat azzal a céllal veszik igénybe, hogy hajótulajdonosoknak és -üzemeltetőknek szolgáltatásokat nyújtsanak, nem zárja ki, hogy a kikötőrendszeri hatóságok által folytatott egyes tevékenységek – például az említett kikötői földterületek és infrastruktúrák e külső vállalkozásoknak való bérbeadása – szintén gazdasági jellegűek legyenek ⁽⁵⁰⁾.
- (97) Ez az álláspont összhangban van a Bizottság által több más, az olasz kikötőrendszeri hatóságoknak nyújtott állami támogatással kapcsolatos ügyben megfogalmazott álláspontjával ⁽⁵¹⁾. Ezenkívül a Belgiumi és a Franciaországi kikötők társaságiadó-mentességével kapcsolatos ügyekben a Bizottság egyértelművé tette, hogy a közvagyon ellentételezés fejében történő bérbeadása gazdasági tevékenységnek minősül ⁽⁵²⁾. Ez az álláspontot a Törvényszék is megerősítette ⁽⁵³⁾.

⁽⁴⁷⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 54. pontja.

⁽⁴⁸⁾ Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 5. o., 17. pont).

⁽⁴⁹⁾ A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 64. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 53. és 54. pontja.

⁽⁵⁰⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 48. pontja.

⁽⁵¹⁾ A Bizottság határozata (2012. december 19.) az SA.34940. számú állami támogatásról – Augustai kikötő (HL C 77., 2013.3.17., (42)–(43) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2014. március 27.) az SA.38302. számú állami támogatásról – Beruházási támogatás a salernói kikötőnek (HL C 156., 2014.5.23., (33)–(36) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2015. június 19.) az SA.39542. számú állami támogatásról – Kótrás és a kotort anyagok ártalmatlanítása a tarantói kikötőben (HL C 259., 2015.8.7., (38)–(41) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2016. június 28.) az SA.36112. számú állami támogatásról – Nápolyi kikötői hatóság és a Cantieri del Mediterraneo S.p.A. (HL C 369., 2016.10.7., (44)–(47) preambulumbekkezdés).

⁽⁵²⁾ A Bizottság határozata (2017. július 27.) SA.38393. számú állami támogatásról – Kikötők megadóztatása Belgiumban (HL L 332., 2017.12.14., (62) preambulumbekkezdés). A Bizottság határozata (2017. július 27.) SA.38398. számú állami támogatásról – Kikötők megadóztatása Franciaországban (HL L 332., 2017.12.14., (55) preambulumbekkezdés).

⁽⁵³⁾ A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 65. és 66. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 47. pontja. Az ítéletek ellen nem nyújtottak be fellebbezést.

- (98) Összefoglalásként tehát a kikötőrendszeri hatóság akkor minősül vállalkozásnak, ha – és amennyiben – ténylegesen folytat egy vagy több gazdasági tevékenységet⁽⁵⁴⁾. A kikötőrendszeri hatóságok ellentételezés (nevezetesen a ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj) fejében a hajótulajdonosok és -üzemeltetők rendelkezésére bocsátják a kikötői infrastruktúrát. Ellentételezés (engedélyezési díjak) fejében adnak engedélyt kikötői műveletek végrehajtására, és ellentételezés (koncessziós díjak) fejében adják bérbe a közvagyonot. Ezek a tevékenységek gazdasági tevékenységnek minősülnek. Ezért a Bizottság megítélése szerint a kikötőrendszeri hatóságok az általuk végzett gazdasági tevékenységek tekintetében vállalkozásnak minősülnek.

4.1.1.3. A nyereségérdekeltség hiánya nem elegendő a vállalkozásnak minősítés kizárásához

- (99) Olaszország és több érdekelt fél előadta, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem kereskedelmi logikát követnek, és nem törekednek nyereségmaximalizálásra. Ezzel összefüggésben a Bizottság hangsúlyozni kívánja, hogy még ha nem nyereségszerzési céllal kínálnak is árukat vagy szolgáltatásokat, nem zárható ki, hogy a piacon ilyen tevékenységeket folytató jogalanyok vállalkozásnak minősüljenek⁽⁵⁵⁾.
- (100) A Bizottság megjegyzi, hogy sem Olaszország, sem az érdekelt felek nem állítják azt, hogy a kikötőrendszeri hatóságok által felszámított díjak pusztán jelképesek, és nem függenek össze a nyújtott szolgáltatások költségével. A Bizottság arra is rámutat, hogy a kikötői díjak (nevezetesen a ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj), továbbá az engedélyezési és koncessziós díjak teszik ki a kikötőrendszeri hatóságok bevételének túlnyomó részét. Az olasz Infrastrukturális és Közlekedési Minisztérium jelentése szerint 2017-ben a kikötőrendszeri hatóságok bevételének 53,2 %-a kikötői díjakból (a ki- és berakodott árukra felszámított díjak, illetve a horgonydíj), 27,1 %-a pedig koncessziós díjakból származott⁽⁵⁶⁾.

4.1.1.4. A díjak jogszabályi megállapítása nem zárja ki a gazdasági tevékenység meglétét

- (101) Olaszország és több érdekelt fél azt állította, hogy a kikötői alapinfrastruktúra kereskedelmi hasznosítása, valamint kikötői műveletek és szolgáltatások végzése céljából a kikötőrendszeri hatóságok által magánvállalkozásoknak adott koncessziók és engedélyek díjai nem minősülnek nyújtott szolgáltatás vagy felkínált áru ellentételezésének (lásd a 3.2.3. pontot).
- (102) Olaszország állítása szerint a koncessziós díjakat jogszabály rögzíti. A kikötőrendszeri hatóságok ezért nem végeznek gazdasági tevékenységet, mivel nem tudják befolyásolni minden, piaci feltételek mellett végrehajtott gazdasági ügylet legfontosabb elemét, vagyis a szolgáltatás árát.
- (103) Először is a Bizottság emlékeztet arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint azok a szolgáltatások jellemezhetők gazdasági tevékenységként, amelyeket rendszerint ellentételezés fejében nyújtanak. Az ellentételezés lényegi jellemzője, hogy az adott előnyért nyújtott ellenszolgáltatást képez⁽⁵⁷⁾. Az ellentételezés megléte tehát meghatározó tényező a gazdasági tevékenység meglétének megállapításában⁽⁵⁸⁾.

⁽⁵⁴⁾ A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 64. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

⁽⁵⁵⁾ A Bíróság C-49/07. sz. MOTOE-ügyben 2008. július 1-jén hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2008:376) 27. pontja. A Bíróság C-74/16. sz., Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ügyben 2017. június 27-én hozott ítéletének (ECLI:EU:2017:496) 46. pontja. A Törvényszék T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2013:418) 48. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 80. pontja.

⁽⁵⁶⁾ Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, a közzététel időpontja: 2019. szeptember 16. <http://www.mit.gov.it/node/11420>

⁽⁵⁷⁾ A Bíróság C-74/16. sz., Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ügyben 2017. június 27-én hozott ítéletének (ECLI:EU:2017:496) 47. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 75. pontja.

⁽⁵⁸⁾ A Bíróság C-288/11. P. sz., Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig-Halle kontra Bizottság ügyben 2012. december 19-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:821) 40. pontja. A Törvényszék T-443/08. és T-455/08. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság és Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig/Halle kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. március 24-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2011:117) 93. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 76. pontja.

- (104) A szolgáltatások jogszabályban meghatározott ellentételezés fejében történő nyújtása önmagában véve nem elegendő annak kizárásához, hogy az adott tevékenység gazdasági tevékenységnek minősül ⁽⁵⁹⁾.
- (105) Ezért a Bizottság megítélése szerint az az érv, hogy a koncessziós díjakat jogszabály határozza meg, nem elegendő annak a következtetésnek a levonásához, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem folytatnak gazdasági tevékenységeket. A Bizottság emellett azt is megjegyezte, hogy a jogszabály csak a koncessziós díjak minimális összegét állapítja meg, tehát teret enged a kikötőrendszeri hatóságoknak, hogy üzleti stratégiájuknak megfelelően befolyásolják a díjakat. Mindenesetre még ha valóban teljes mértékben a jogszabály írná is elő a koncessziós díjakat, ez a körülmény akkor is lényegtelen lenne, mivel a kikötőrendszeri hatóságok bizonyos infrastruktúrákat és földterületeket ellentételezés fejében bocsátják vállalkozások rendelkezésére, ami gazdasági tevékenységnek minősül.
- (106) A Bizottság következképpen megállapította, hogy a koncessziók ellentételezés fejében történő odaítélését gazdasági tevékenységnek kell minősíteni.

4.1.1.5. Gazdasági ösztönzők

- (107) A Bizottság megjegyzi, hogy a díjak jogszabályi megállapítása nem zárja ki, hogy legalább részben gazdasági megfontolások alapján határozzák meg a díjakat. A szóban forgó ügyben a koncessziók és kikötői műveletekre vonatkozó engedélyek díjának nemzeti szintű meghatározása előtt több közszférabeli és magánszektorbeli érdekelt féllel (nemzeti és regionális hatóságok, kikötőrendszeri hatóságok és más közjogi szervek, kikötői szolgáltatásokat és kikötői műveleteket végző vállalkozások, szakszervezetek) egyeztetnek. Ugyanez vonatkozik a kikötői díjakra (ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj).
- (108) A Bizottság úgy véli, hogy a kikötőrendszeri hatóságok a számukra biztosított társaságiadó-mentesség révén alacsonyabb díjakat számíthatnak fel. A díjak mértéke fontos eleme annak a kikötőkben alkalmazott kereskedelem-politikának, amellyel a hajótulajdonosokat és -üzemeltetőket a kikötők használatára, a társaságokat pedig az ottani letelepedésre ösztönzik, hogy bővítsék termelési vagy szolgáltatási tevékenységeiket ⁽⁶⁰⁾.
- (109) Emellett a koncessziók esetében a koncessziós díjnak csak egy részét (a minimális összeget) állapítják meg nemzeti szinten. Ez a díjrész a koncessziós díj rögzített összetevője. A koncessziós díj változó összetevője lehetővé teszi, hogy a kikötőrendszeri hatóságok a piaci körülményekhez igazodva saját üzleti stratégiájukat kövessék.
- (110) A koncessziós díjak tehát rögzített és változó összetevőből állnak. A rögzített összetevő általában véve arányos a koncesszióval érintett területek méretével, és több más paraméter is befolyásolja (az érintett területek elhelyezkedése és infrastruktúrájának szintje). A változó összetevő a termelékenység fokozására, az energiahatékonyság és a környezeti teljesítmény javítására, valamint a szolgáltatások színvonalának különösen a kikötők közlekedési és intermodális integráció terén történő emelésére ösztönző mechanizmusokat tartalmaz.
- (111) Olaszország elismerte, hogy a koncessziós díjak változó összetevője gazdasági jellegű, így indokolt lenne figyelembe venni az adóalapban a kikötőrendszeri hatóságok jövedelmének esetleges adóztatása céljából. Amikor azonban a koncessziós jogosultak elérik a kitűzött gazdasági célokat, a díj megfelelő részösszege fokozatosan csökken, ennek így a teljes koncessziós díj alacsonyabb lesz. Következésképpen az olasz hatóságok szerint a kikötőrendszeri hatóságok koncessziós bevételei a gyakorlatban szinte teljes mértékben a rögzített összetevőből származnak, amely a kikötőrendszeri hatóságok irányítási és szabályozási tevékenységének ellentételezésére korlátozódik. Mivel Olaszország megítélése szerint a koncessziós díjak rögzített eleme nem gazdasági jellegű tevékenységekért nyújtott ellentételezés, ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem folytatnak gazdasági tevékenységet.
- (112) A Bizottság ugyanakkor megjegyzi, hogy sem Olaszország, sem az érdekelt felek nem szolgáltatottak olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná azon állításukat, hogy díj változó összetevője révén csökkenhet a teljes koncessziós díj.

⁽⁵⁹⁾ A Törvényszék T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2013:418) 30. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 78. pontja.

⁽⁶⁰⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 81. pontja.

- (113) Ami még fontosabb, nem vitatott, hogy a koncessziós díjakat úgy állapítják meg, hogy azok tükrözzék a nyújtott szolgáltatás értékét (terjedelem, hely és infrastrukturális szint). Emellett a koncessziós díjak nem pusztán jelképesek.
- (114) Ezért a Bizottság megállapította, hogy az, hogy a koncessziós díjak változó összetevője miatt csökkenhet a koncessziós díjakból származó összbevétel, amikor a koncessziós jogosultak elérik a koncessziós szerződésben meghatározott gazdasági célokat, nem elegendő annak kizárásához, hogy a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeket folytatnak. Emellett a Bizottság álláspontja szerint az, hogy a koncessziós díjakból származó bevételek bizonyos, nem gazdasági jellegű tevékenységek finanszírozására is fordíthatók, nem változtat azon, hogy a díjakat szolgáltatás igénybevételéért, nevezetesen a kikötői infrastruktúra rendelkezésre bocsátásáért kell fizetni ⁽⁶¹⁾.

4.1.1.6. A díjak nem adók

- (115) Emellett Olaszország és több érdekelt fél azt állítja, hogy a kikötőrendszeri hatóságoknak fizetendő díjak a jellemzőiket tekintve olyanok, mintha a koncessziós jogosult a kikötőrendszeri hatóságon keresztül adót fizetne az államnak.
- (116) A Bizottság álláspontja szerint ennek az érveknek nincs jelentősége annak megállapítása szempontjából, hogy a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeket folytatnak-e, mivel a nemzeti minősítés önmagában véve nem használható a közös uniós szabályok alkalmazásának megkerülésére. Azok a szolgáltatások jellemezhetők gazdasági tevékenységként, amelyeket rendszerint ellentételezés fejében nyújtanak ⁽⁶²⁾. A kikötőrendszeri hatóságok által beszedett díjak olyan ellentételezések, amelyeket a használók bizonyos szolgáltatások igénybevételéért fizetnek. Amint azt a Törvényszék a spanyol kikötők ügyében (amelyben a kikötők szintén azzal érveltek, hogy a kikötői díjak valójában adók) már kimondta, a kikötői díjak a kikötői infrastruktúra használatáért felszámított díjaknak tekintendők ⁽⁶³⁾.

4.1.1.7. A kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenysége nem kiegészítő tevékenység

- (117) Olaszország véleménye szerint a kikötőrendszeri hatóságok által a kikötők üzemeltetése keretében folytatott gazdasági tevékenység jelentősége elhanyagolható, és nem elégséges ahhoz, hogy a kikötőrendszeri hatóságok vállalkozásnak minősüljenek. Olaszország álláspontja szerint a Bíróság ítélezési gyakorlata kizárja, hogy a nem gazdasági jellegű közhatalmi funkciók és tevékenységek ellátására létrehozott és szabályozott, ugyanakkor bizonyos gazdasági tevékenységeket folytató szervek vállalkozásnak minősüljenek ⁽⁶⁴⁾.
- (118) Olaszország emellett úgy véli, hogy azok a tevékenységek, amelyek a kikötői vagyon kezelésében gazdasági jelentőséggel bírhatnak, és a koncessziós díjak megállapítása szempontjából lényegesek lehetnek, elválaszthatatlanok a jogszabály által a kikötőrendszeri hatóságokra bízott közhatalmi tevékenységtől, például a kikötői vagyon ellenőrzésétől és kezelésétől. Olaszország szerint a kikötőrendszeri hatóságok által felszámított díjak ezért nem tekinthetők társasági jövedelemnek.
- (119) A Bizottság emlékeztet arra, hogy az, hogy valamely jogalany a tevékenységi köre egy részének gyakorlásához közhatalmi jogosítványokkal rendelkezik, önmagában véve nem zárja ki, hogy az uniós versenyjog alkalmazásában gazdasági tevékenysége tekintetében vállalkozásnak minősüljön ⁽⁶⁵⁾.
- (120) Az ítélezési gyakorlat szerint amennyiben valamely közjogi szerv a közhatalmi jogosítványainak gyakorlásától elválasztható gazdasági tevékenységet folytat, e tevékenység tekintetében vállalkozásként jár el. Ellenben akkor, ha ez a gazdasági tevékenység elválaszthatatlan a közhatalmi jogosítványai gyakorlásától, akkor az adott szerv által folytatott összes tevékenység teljes egészében a közhatalmi jogosítványaihoz kapcsolódó tevékenységnek tekintendő ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶¹⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 82. pontja.

⁽⁶²⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 75. pontja.

⁽⁶³⁾ A Törvényszék T-108/16. sz., Naviera Armas kontra Bizottság ügyben 2018. március 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2018:145), 124. pontja.

⁽⁶⁴⁾ A Bíróság C-364/92. sz., SAT Fluggesellschaft kontra Eurocontrol ügyben 1994. január 19-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:1994:7). A Bíróság C-113/07. P. sz., SELEX Sistemi Integrati kontra Bizottság ügyben 2009. március 26-án hozott ítélete (ECLI:EU:C:2009:191).

⁽⁶⁵⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 85. pontja, valamint a hivatkozott ítélezési gyakorlat.

⁽⁶⁶⁾ A Bíróság C-138/11. sz. Compass-Datenbank ügyben 2012. július 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:449) 38. pontja. A Törvényszék T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2013:418) 29. pontja. A Bíróság C-113/07. P. sz., SELEX Sistemi Integrati kontra Bizottság ügyben 2009. március 26-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2009:191) 71–80. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 86. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 82. pontja.

- (121) A Bizottság megjegyzi, hogy sem Olaszország, sem az érdekelt felek nem szolgáltatottak bizonyítékot annak alátámasztására, hogy a kikötők által folytatott gazdasági tevékenységek elválaszthatatlanok közhatalmi jogosítványaitól. Önmagában annak lehetősége, hogy e tevékenységek között gazdasági kapcsolat áll fenn, amennyiben a kikötők gazdasági tevékenységei lehetővé teszik a nem gazdasági jellegű tevékenységek teljes vagy részleges finanszírozását, nem elegendő annak megállapításához, hogy e tevékenységek az ítélkezési gyakorlat értelmében elválaszthatatlanok ⁽⁶⁷⁾.
- (122) A Bizottság továbbá megjegyzi, hogy ebben az ügyben a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeit nem a közérdekű, nem gazdasági jellegű tevékenységek teszik szükségessé, és ezek hiányában sem feltétlenül veszítenék el a hasznosságukat a nem gazdasági jellegű tevékenységek ⁽⁶⁸⁾.
- (123) A Bizottság emellett arra is rámutat, hogy sem Olaszország, sem az érdekelt felek nem bizonyították, hogy a kikötők gazdasági tevékenységei az általuk folytatott közérdekű, nem gazdasági jellegű tevékenységeket egészítenék ki ⁽⁶⁹⁾. Eppen ellenkezőleg, a kikötői díjak (nevezetesen a ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj) és a koncessziós díjak teszik ki a kikötőrendszeri hatóságok működési bevételeinek túlnyomó részét, mivel a kapcsolódó tevékenységek képezik a kikötőrendszeri hatóságok fő tevékenységi körét ⁽⁷⁰⁾.
- (124) A Bizottság ezért megállapította, hogy a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységei az ítélkezési gyakorlat értelmében nem elválaszthatatlanok az általuk folytatott közérdekű, nem gazdasági jellegű tevékenységektől ⁽⁷¹⁾. Következésképpen a Bizottság álláspontja szerint a kikötőrendszeri hatóságok akkor tekintendők vállalkozásnak, ha – és amennyiben – ténylegesen folytatnak egy vagy több gazdasági tevékenységet ⁽⁷²⁾.

4.1.1.8. A jogi monopólium nem elégséges ahhoz, hogy a kikötőrendszeri hatóságok tevékenységei nem gazdasági jellegűnek minősüljenek

- (125) Olaszország és több érdekelt fél előadta, hogy a kikötőrendszeri hatóságoknak nincsenek versenytársai, és olyan piac sem létezik, ahol működhetnének. Mivel nincs olyan piac, hogy szolgáltatásaikat kínálhatnák, a kikötőrendszeri hatóságok nem tekinthetők vállalkozásoknak. Egyes érdekelt felek azt is jelezték, hogy a kikötők üzemeltetése eltér a repülőterek üzemeltetésétől.
- (126) E tekintetben a Bizottság rámutatott arra, hogy jogi monopóliumot élvező jogalany igenis kínálhat árukat és szolgáltatásokat a piacon, ezért az EUMSZ 107. cikke értelmében vett vállalkozásnak minősülhet. A gazdasági tevékenység objektív fogalom, amely tényeken – különösen az érintett szolgáltatások piacának meglétén – alapul ⁽⁷³⁾.

⁽⁶⁷⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 87. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 84. pontja.

⁽⁶⁸⁾ A Bíróság C-138/11. sz. Compass-Datenbank ügyben 2012. július 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:449) 41. pontja. A Törvényszék T-347/09. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2013. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2013:418) 41. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 89. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 82. pontja.

⁽⁶⁹⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 90. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 87. pontja.

⁽⁷⁰⁾ Relazione sull'attività delle autorità di sistema portuale, Anno 2017, Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, a közzététel időpontja: 2019. szeptember 16. <http://www.mit.gov.it/node/11420>

⁽⁷¹⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 89. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 84. pontja.

⁽⁷²⁾ A Bíróság C-138/11. sz. Compass-Datenbank ügyben 2012. július 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2012:449) 37. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 64. pontja.

⁽⁷³⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 56. pontja.

- (127) A Bizottság arra is emlékeztet, hogy az uniós bírások kimondták, hogy a repülőtéri létesítmények légitársaságoknak díjfizetés ellenében történő rendelkezésre bocsátása gazdasági tevékenységnek minősül ⁽⁷⁴⁾. A Bizottság megítélése szerint alapvetően nincs különbség a repülőtéri infrastruktúra repülőtéri díjak ellenében történő rendelkezésre bocsátása és a kikötői infrastruktúra kikötői jogok ellenében történő rendelkezésre bocsátása között ⁽⁷⁵⁾, különösen azért, mert a repülőterek az olasz kikötőrendszeri hatóságokhoz hasonlóan jogi monopóliummal rendelkeznek. A kikötőrendszeri hatóságok maguk üzemeltetik a kikötői infrastruktúrát, ha ellentételezés fejében és -üzemeltetők rendelkezésére bocsátják vagy bérebe adják a kikötői infrastruktúrát ⁽⁷⁶⁾.
- (128) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Olaszország és egyes érdekelt felek által felhozott érvek nem elégségesek annak megállapításához, hogy a kikötőrendszeri hatóságok által folytatott tevékenységek nem gazdasági jellegűek.

4.1.1.9. Következtetés

- (129) A fentiek fényében a Bizottság megállapította, hogy a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeket folytatnak, amelyek tekintetében az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett vállalkozásnak minősülnek.

4.1.2. Állami források használata és az államnak való betudhatóság

- (130) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az intézkedés akkor minősül állami támogatásnak, ha valamely tagállam hajtja végre, vagy bármilyen formában állami forrásból valósul meg. A szóban forgó ügyben a társaságiadó-mentesség különösen a TUIR 74. szakaszán alapul, annak az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában (lásd az (50)–(52) preambulumbekendést). A TUIR 74. szakasza szerint az állami és a közigazgatási szervek, valamint más területi szervek, például a régiók és a községek nem tartoznak a társasági adó hatálya alá. Az olasz hatóságok álláspontja szerint a kikötőrendszeri hatóságok közigazgatási funkciók ellátására kizárólagos megbízással rendelkező közjogi szervek, ezért a TUIR 74. szakaszának hatálya alá tartoznak. Az intézkedés ezért az államnak tudható be.
- (131) Emellett az adóbevétel-kiesés egyenértékű az állami források költségvetési kiadások formájában történő felhasználásával.
- (132) Sőt, amint azt az uniós bíróságok is kimondták, az olyan intézkedés, amelyen keresztül közigazgatási szervek bizonyos vállalatoknak adómentességet biztosítanak, amely – noha nem jár állami források kiutalásával – az ebben részesülő kedvezményezettek kedvezőbb pénzügyi helyzetbe hozza a többi adóalanyhoz képest, kimeríti az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami forrás fogalmát ⁽⁷⁷⁾.
- (133) Következésképpen a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok társasági adózás alóli mentesítésével az olasz hatóságok állami forrásnak minősülő bevételekről mondanak le. A Bizottság ennél fogva úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés állami forrás elvesztésével jár, ennél fogva állami források révén biztosítják azt.
- (134) Azt az egyes érdekelt felek által felhozott érvet illetően, miszerint a kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-fizetési kötelezettség alóli mentesítése nem jár adóbevétel-kieséssel, mivel a kikötőrendszeri hatóságok az államszervezet részét képezik, a Bizottság emlékeztet arra, hogy az uniós jogrend tulajdonsemlleges ⁽⁷⁸⁾, és semmilyen módon nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy gazdasági szereplőként járjanak el. Ugyanakkor abban az esetben, ha a közigazgatási szervek közvetlenül vagy közvetve valamilyen formában gazdasági ügyleteket bonyolítanak, azok az uniós állami támogatási szabályok hatálya alá tartoznak ⁽⁷⁹⁾. Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően tehát

⁽⁷⁴⁾ A Bíróság C-82/01 P sz., Aéroports de Paris kontra Bizottság ügyben 2002. október 24-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2002:617) 78. pontja. Az Elsőfokú Bíróság T-128/98. sz., Aéroports de Paris kontra Bizottság ügyben 2000. december 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2000:290) 121. pontja.

⁽⁷⁵⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 71. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 65. pontja.

⁽⁷⁶⁾ A Bíróság C-288/11. P. sz., Mitteldeutsche Flughafen és Flughafen Leipzig-Halle kontra Bizottság ügyben 2012. december 19-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2012:821). A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 72. pontja.

⁽⁷⁷⁾ A Bíróság C-387/92. sz., Banco Exterior de España kontra Ayuntamiento de Valencia ügyben 1994. március 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1994:100) 14. pontja.

⁽⁷⁸⁾ Az EUMSZ 345. cikke úgy rendelkezik, hogy „[a] Szerződés nem sérthetik a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet”.

⁽⁷⁹⁾ Lásd például a Bíróság 40/85. sz., Belgium kontra Bizottság ügyben 1986. július 10-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1986:305) 12. pontját.

különbséget kell tenni az állam által társaságtulajdonosként és közigazgatási szervként vállalt kötelezettségek között⁽⁸⁰⁾. Következésképpen a bevétel, amelyet az állam a tulajdonában lévő társaságból szerezhet, nem vehető figyelembe annak értékelésekor, hogy a társaság számára biztosított adókedvezmény állami forrásokat érint-e. Ezenkívül sem Olaszország, sem az érdekelt felek nem hoztak fel érveket annak bizonyítására, hogy a kikötőrendszeri hatóságok társasági adó alóli mentesítésével összefüggő adókedvezmény a kikötőrendszeri hatóságok intézményi feladatainak finanszírozásához szükséges összegre korlátozódna.

4.1.3. Előny

- (135) Az intézkedés akkor minősül állami támogatásnak, ha pénzügyi előnyhöz juttatja a kedvezményezettet. Az előny fogalma nemcsak pozitív előnyöket foglal magában, hanem olyan támogatásokat is, amelyek különböző formában enyhítik a szokásos esetben a vállalkozást terhelő díjak mértékét⁽⁸¹⁾.
- (136) A szóban forgó intézkedés révén a kikötőrendszeri hatóság társaságiadó-mentességet élvez, míg más vállalkozások elvben a társasági adó hatálya alá tartoznak. Az adómentesség csökkenti azokat a terheket, amelyek a gazdasági tevékenységeket folytató vállalkozások működési költségeiben általában megjelennek. Gazdasági előnyhöz juttatja a kikötőrendszeri hatóságokat azokkal a vállalkozásokkal szemben, amelyek nem részesülnek ilyen adókedvezményben, noha gazdasági tevékenységeket végeznek. Következésképpen az intézkedés előnyt jelent a kikötőrendszeri hatóságok számára.
- (137) A Bizottság megjegyzi, hogy az olasz hatóságok nem állítják, hogy a kikötőrendszeri hatóságok közszolgáltatási kötelezettségekkel rendelkeznek, az adómentesség pedig ellentételezés lenne a kikötőrendszeri hatóságok számára a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése során felmerülő költségeikért. Emellett a Bizottság megítélése szerint nem teljesülnek az Altmark-ítéletben megfogalmazott kritériumok⁽⁸²⁾, mivel a kikötőrendszeri hatóságok nem kötelesek egyértelműen meghatározott közszolgáltatási kötelezettségeket teljesíteni. Ezenkívül a szóban forgó intézkedés, amely a megtermelt nyereséghez köti a támogatás összegét, nem függ össze a közszolgálati feladat nettó költségeivel, illetve nem korlátozódik e költségekre. Nem alapul az e feladat ellátásához az intézkedés kedvezményezettjeinek adott felhatalmazáson sem.
- (138) Következésképpen a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok társasági adózás alóli mentesítésével az olasz hatóságok előnyhöz juttatják őket. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó intézkedés előnyt jelent a kikötőrendszeri hatóságok számára.

4.1.4. A verseny torzulása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

- (139) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése alapján egy intézkedés akkor minősül támogatásnak, ha ez érinti az Unión belüli kereskedelmet, és torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget.

4.1.4.1. Verseny és versenypiacok megléte

- (140) A Bizottság mindenekelőtt arra emlékeztet, hogy az érdekelt felekkel a kikötői ágazatra vonatkozó rendelettervezetről folytatott nyilvános konzultációban minden érdekelt fél kiemelte, hogy stabil és egyenlő versenyfeltételeket kell teremteni a kikötők között az Unióban⁽⁸³⁾.
- (141) Igaz, hogy egyes tagállamok a kikötői alpinfrastruktúra üzemeltetését jogilag fenntartják bizonyos szervezeteknek. Erre tekintettel más tagállamokban működő üzemeltetők nem üzemeltethetik a kikötői alpinfrastruktúrát ezekben a tagállamokban, így az adott piac – legalábbis bizonyos mértékben – nem tekinthető liberalizált vagy verseny előtt nyitott piacnak. Ez a konkrét piac azonban nem az egyetlen, ahol a kikötői hatóságoknak juttatott előny torzíthatja a versenyt⁽⁸⁴⁾.

⁽⁸⁰⁾ A Bíróság C-278/92., C-279/92. és C-280/92. sz., Spanyolország kontra Bizottság egyesített ügyekben 1994. szeptember 14-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1994:325) 22. pontja.

⁽⁸¹⁾ A Bíróság 30-59. sz., De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg kontra ESZAK Főhatóság ügyben 1961. február 23-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1961:2) 19. pontja. A Bíróság C-143/99. sz., Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke ügyben 2001. november 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2001:598) 38. pontja.

⁽⁸²⁾ A Bíróság C-280/00. sz., Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ügyben 2003. július 24-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2003:415).

⁽⁸³⁾ Lásd a kikötői szolgáltatásokról szóló rendeletre irányuló javaslat 2.1. pontját. Lásd még az európai kikötői politikáról szóló bizottsági közlemény (COM(2007)0616 végleges) II. fejezetének 4.2. pontját.

⁽⁸⁴⁾ Lásd Wahl főtanácsnoknak a Bíróság C-387/17. sz. Fallimento Traghetti del Mediterraneo ügyben 2019. január 23-án hozott ítéletéhez fűzött indítványa (ECLI:EU:C:2018:712) 66. pontját: „...azonban a Bíróság megállapította, hogy a liberalizáció e hiánya nem feltétlenül zárja ki azt, hogy az állami támogatások alkalmasak legyenek a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására, és torzítsák a versenyt, illetve fenyegetessék annak torzításával”. Lásd még a Bíróság C-387/17. sz., Fallimento Traghetti del Mediterraneo ügyben 2019. január 23-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2019:51) 38. és azt követő pontjait.

- (142) Először is azok a logisztikai és fuvarozó társaságok, amelyek képesek árukat fuvarozni, különböző módokon folytathatják ezt a tevékenységet, így igénybe vehetnek más kikötői hatóságok által üzemeltetett egyéb (külföldi vagy belföldi) kikötőket, de akár kikötő használata nélkül is működhetnek. Előfordulhat, hogy különböző tagállamok kikötői azonos hátsországgal rendelkeznek, így a kikötői hatóságok versenyeznek azért, hogy árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatásokat nyújtsanak az e hátsországot kiszolgáló kész szereplőknek. Ez a helyzet például Olaszország északnyugati és Franciaország déli részén a kikötőüzemeltetők körében. A kikötőrendszeri hatóságok által kínált szolgáltatások (kikötők rendelkezésre bocsátása) így versenyben állnak, legalábbis bizonyos mértékig, a más kikötői hatóságok, valamint az Olaszországban és más tagállamokban működő árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatók által kínált szolgáltatásokkal. Általánosabban fogalmazva a Bizottság megjegyzi, hogy mivel a kikötőknek jelentős szerepük van a nemzetközi árufuvarozásban és személyszállításban, ezért az olasz kikötőrendszeri hatóságokban juttatott előny egyúttal a jellegéből adódóan érintheti a versenyt és az Unió belüli kereskedelmet.
- (143) E tekintetben az, hogy a kikötőrendszeri hatóságok kizárólagosan jogosultak a saját kikötői infrastruktúrájuk üzemeltetésére (és a kikötői infrastruktúra rendelkezésre bocsátására), nem kérdőjelezi meg az olyan tágabb verseny piac meglétét, ahol a kikötőrendszeri hatóságok által nyújtott szállítási szolgáltatások (a kikötői infrastruktúra rendelkezésre bocsátása) versenyben állnak az Olaszországban letelepedett más fuvarozók, valamint más tagállambeli kikötők vagy fuvarozók által kínált szolgáltatásokkal⁽⁸⁵⁾. A kikötői infrastruktúra használóinak lehetőségük van más (olaszországi vagy külföldi) kikötőket és egyéb szállítási módokat igénybe venni, tehát a kikötőrendszeri hatóságok a szállítási szolgáltatások tágabb piacán és a kikötői szolgáltatások szűkebb piacán működő egyéb szolgáltatókkal versenyezve nyújtanak szolgáltatásokat (más uniós kikötők is lehetőséget biztosítanak az uniós piacra és ezáltal Olaszországba való bejutásra, esetenként a közúti, vasúti vagy vízi szállítással kombinálva)⁽⁸⁶⁾.
- (144) Emellett azok a vállalkozások, amelyek kikötői szolgáltatásokat kívánnak nyújtani, más kikötői hatóságok által üzemeltetett kikötőkben is megtehetik ezt. A kikötőrendszeri hatóságok azért versengenek, hogy magukhoz vonzzák ezeket a szereplőket (kikötői szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokat). A területek és az infrastruktúra (kikötői eszközök) rendelkezésre bocsátásáért a kikötőrendszeri hatóságok által a koncessziós jogosultaknak felszámított díjak mértéke szerepet játszik abban, hogy mely kikötőben telepednek le inkább a leendő koncessziós jogosultak⁽⁸⁷⁾. A Bíróság ítélkezési gyakorlata is elismeri, hogy ezen a piacon verseny zajlik, és határon átnyúló hatások érvényesülnek⁽⁸⁸⁾.
- (145) Ezenkívül azok a vállalkozások, amelyek egy kikötő közelében kívánnak letelepedni, a kikötőn kívül (nem feltétlenül a kikötői hatóságok tulajdonában álló vagy általuk kezelt földterületen) is letelepedhetnek, tehát a kikötőrendszeri hatóságok versenyben állnak a kikötőn kívül földterületet bérbé adó egyéb szereplőkkel.
- (146) Következésképpen a Bizottság megítélése szerint a kikötőrendszeri hatóságok versenyezhetnek egymással és más európai kikötőkkel, ezért valószínűleg az adómentességük is kihat a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre.

4.1.4.2. Versenytorzulás

- (147) Az állam által nyújtott intézkedés akkor tekinthető úgy, hogy torzítja a versenyt vagy azzal fenyeget, ha feltehetően javítja a kedvezményezettnek a versenytársaival szembeni versenyhelyzetét⁽⁸⁹⁾. Általánosságban megállapítható az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti versenytorzulás, ha az állam pénzügyi előnyt biztosít egy olyan ágazat valamely vállalkozásának, amelyben verseny zajlik vagy verseny alakulhat ki⁽⁹⁰⁾. Az állami támogatás várhatóan

⁽⁸⁵⁾ Ezzel összefüggésben nem teljesülnek az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény 188. pontjában rögzített feltételek. Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19. 1–50. o.,).

⁽⁸⁶⁾ „A kikötői verseny rivalizálással is járhat a kikötői hatóságok között annak érdekében, hogy a legjobb (tárgyi és immateriális) eszközöket kínálják a különféle ágazatok ellátási láncainak összes szereplője (például áruarakodó társaságok, hajózási társaságok, szállítmányozók és multimodális szereplők) számára.” Notteboom T., de Langen P. (2015): Container Port Competition in Europe (Konténerkikötők közötti verseny Európában). In: Lee CY., Meng Q. (szerk.): Handbook of Ocean Container Transport Logistics (Az óceáni konténeres szállítási logisztika kézikönyve). International Series in Operations Research & Management Science, vol 220 (Nemzetközi operációkutatási és vezetéstudományi sorozat, 220. kötet).

⁽⁸⁷⁾ „A kikötői hatóságok között főként azért folyik küzdelem, hogy a legjobb alapvető infrastrukturális (dokkok, rakpartok) és »infostukturális« (informatikai) eszközöket, a legjobb logisztikai/elosztó létesítményeket és a legalacsonyabb kikötőhasználói költségeket kínálják.” Notteboom T., de Langen P. (2015): Container Port Competition in Europe (Konténerkikötők közötti verseny Európában). In: Lee CY., Meng Q. (szerk.): Handbook of Ocean Container Transport Logistics (Az óceáni konténeres szállítási logisztika kézikönyve). International Series in Operations Research & Management Science, vol 220 (Nemzetközi operációkutatási és vezetéstudományi sorozat, 220. kötet).

⁽⁸⁸⁾ A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 99. pontja. A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 103. pontja.

⁽⁸⁹⁾ A Bíróság 730/79. sz., Philip Morris Holland BV kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben 1980. szeptember 17-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1980:209) 11. pontja. Az Elsőfokú Bíróság T-298/97., T-312/97., T-313/97., T-315/97., T-600/97–607/97., T-1/98., T-3/98–T-6/98. és T-23/98. sz., Alzetta és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. június 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2000:151) 80. pontja.

⁽⁹⁰⁾ A Bíróság C-280/00. sz., Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ügyben 2003. július 24-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2003:415) 78. és 79. pontja.

még akkor is torzítja a versenyt, ha nem segíti elő, hogy a kedvezményezett vállalkozás tovább bővüljön és piaci részesedést szerezzen. Elég, ha a támogatás lehetővé teszi számára annál erősebb versenyhelyzet fenntartását, mint amellyel a támogatás hiányában rendelkezett volna. Ebben az összefüggésben ahhoz, hogy a támogatás versenytorzító hatásának minősüljön, rendszerint elegendő, ha előnyt biztosít a kedvezményezett számára azáltal, hogy mentesíti olyan költségek alól, amelyeket a mindennapos üzletvitel során általában viselnie kellene ⁽⁹¹⁾.

- (148) Mivel a szóban forgó intézkedés méretüket, földrajzi helyzetüket és tevékenységeiket tekintve eltérő kikötőkre vonatkozó támogatási programnak minősül, annak megállapításához, hogy a vizsgált intézkedés állami támogatás-e, nem szükséges egyenként bizonyítani, hogy az intézkedés minden egyes kikötőrendszeri hatóság esetében versenytorzulást okoz, és befolyásolja a kereskedelmet ⁽⁹²⁾.
- (149) A társaságiadó-mentesség előnyhöz juttatja a kikötőrendszeri hatóságokat, ezáltal pedig feltehetően javítja a versenyhelyzetüket. Különösen a kikötőrendszeri hatóságok által nyújtott szolgáltatások ára (engedélyezési és koncessziós díjak, ki- és berakodott árukra felszámított díjak, valamint horgonydíj) emelkedik ki a különböző európai kikötők viszonylagos versenyképességét befolyásoló tényezők közül ⁽⁹³⁾.
- (150) A Olaszország azzal érvelt, hogy a kikötőrendszeri hatóságok csak korlátozott befolyással rendelkeznek a tevékenységeikért felszámított díjak megállapítására. Az engedélyezési és koncessziós díjak megállapítására vonatkozóan állami rendeletben rögzített kritériumok csak a díjak minimális összegét határozza meg, tehát mérlegelési jogkört biztosít a kikötőrendszeri hatóságok számára a díjaik mértékének megállapítása tekintetében (lásd a 4.1.1.5. pontot). Mindenesetre még a kizárólag központi szinten – az egyes kikötőrendszeri hatóságok számára a központilag rögzített díjak mértékének befolyásolása tekintetében biztosított mérlegelési jogkör nélkül – rögzített díjak megléte sem zárna ki a versenytorzulást, mivel a vállalkozások az ártól eltérő paraméterek (szolgáltatásminőség stb.) alapján is versenyezhetnek, a kikötőrendszeri hatóságoknak a szóban forgó adómentességgel juttatott előny pedig az ajánlatuk színvonalának javításában, valamint hajótulajdonosok és -üzemeltetők bevonásában is a segítségükre lehet.
- (151) Következésképpen a Bizottság megállapította, hogy a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok társasági adózás alóli mentesítésével az olasz hatóságok olyan előnyhöz juttatják őket, amely alkalmas a verseny befolyásolására. A Bizottság tehát úgy ítéli meg, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget.

4.1.4.3. A kereskedelemre gyakorolt hatás

- (152) A vállalkozásoknak nyújtott állami támogatás csak akkor minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak, „amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”. Nem azt kell megállapítani, hogy a támogatásnak tényleges hatása van-e a tagállamok közötti kereskedelemre, hanem csak azt, hogy e támogatás hatást gyakorolhat-e a kereskedelemre ⁽⁹⁴⁾. Az uniós bíróságok megállapították, hogy különösen, ha az állam által nyújtott pénzügyi támogatás valamely vállalkozás helyzetét megerősíti az Unión belüli kereskedelemben versenytársaival szemben, a támogatást olyannak kell tekinteni, mint amely érinti az utóbbiakat ⁽⁹⁵⁾.
- (153) Az ítélezési gyakorlat azért alkalmazható ebben az ügyben, mivel a társaságiadó-mentesség erősíti a kikötőrendszeri hatóságok helyzetét. Lehetővé teszi számukra, hogy csökkentsék a díjaikat, és vonzóbbá tegyék az általuk üzemeltetett kikötői infrastruktúrát a hajótulajdonosok és -üzemeltetők számára, különösen a más tagállamokban letelepedettek körében.

⁽⁹¹⁾ A Bíróság C-172/03. sz. Heiser-ügyben 2005. március 3-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2005:130) 55. pontja.

⁽⁹²⁾ A Törvényszék T-747/17. sz., UPF kontra Bizottság ügyben 2019. április 30-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:271) 102. pontja.

⁽⁹³⁾ A kikötők által nyújtott áru fuvarozási és személyszállítási szolgáltatások ára gyakran a teljes fuvarozási költség jelentős hányadát teszi ki. Lásd a „Tengeri kikötők: kihívások 2030-ig” című, 2013. május 23-i bizottsági tájékoztatót: „A kikötői szolgáltatások költsége és színvonala fontos tényező az európai gazdaság szempontjából. A kikötői költségek jelentős részt képviselhetnek a logisztikai lánc teljes költségében. A szállítványkezelés, a kikötői illeték és a kikötői tengeri szolgáltatások költsége a háztól házig számított, összes logisztikai költség akár 40–60 %-át is elérheti a rövid távú tengeri áruszállítást végző cégeknél.” (az aláhúzás a Bizottságtól származik). Vö. a 72. lábjegyzettel.

⁽⁹⁴⁾ A Bíróság C-518/13. sz. Eventech-ügyben 2015. január 14-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2015:9) 65. pontja. A Bíróság C-197/11. és C-203/11. sz., Libert és társai egyesített ügyekben 2013. május 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2013:288) 76. pontja.

⁽⁹⁵⁾ A Bíróság C-518/13. sz. Eventech-ügyben 2015. január 14-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2015:9) 66. pontja. A Bíróság C-197/11. és C-203/11. sz., Libert és társai egyesített ügyekben 2013. május 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2013:288) 77. pontja. Az Elsőfokú Bíróság T-288/97. sz., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia kontra Bizottság ügyben 2001. április 4-én hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2001:115) 41. pontja.

- (154) Ebben az ügyben az olasz kikötők részt vesznek az Unión belüli kereskedelemben, így az érintett kikötőrendszeri hatóságoknak juttatott előny is érinti az Unión belüli kereskedelmet. Az olasz kikötők tevékenyen közreműködnek az Unión belüli kereskedelemben, és több olasz kikötő is van a konténerforgalom és teherárutömeg szempontjából legjelentősebb uniós szintű kikötők között. A nyilvánosan hozzáférhető adatok alapján 2019-ben két olasz kikötő, nevezetesen Genova és Gioia Tauro tartozott a 15 vezető európai konténerkikötő közé. ⁽⁹⁶⁾
- (155) A kikötőrendszeri hatóságok olyan adófizetési kötelezettség alóli mentesítése révén, amelyet egyébként viselniük kellett volna, és amelyet a versenytárs vállalkozásoknak viselniük kell, a társaságiadó-mentesség e vállalkozások esetében olyan pénzügyi forrásokat szabadít fel, amelyeket az üzleti tevékenységeikre fordíthatnak, ez pedig befolyásolja azokat a feltételeket, amelyek mellett a piacon kínálni tudják a termékeiket és szolgáltatásaikat, vagyis ez által torzítja a belső piaci versenyt. Következésképpen a kikötőrendszeri hatóságok adómentessége érinti az Unión belüli kereskedelmet.
- (156) Azt az Olaszország által felhozott érvet illetően, hogy a legtöbb olasz kikötőtől még annak a lehetősége is távol áll, hogy európai piacokon versenyezzen, ehelyett főként észak-afrikai kikötőkkel áll versenyben, a Bizottság megjegyzi, hogy az olasz hatóságok semmilyen információt nem közöltek ennek az álláspontjuknak az alátámasztására ⁽⁹⁷⁾.
- (157) Ezért a gazdasági tevékenységeket folytató kikötőrendszeri hatóságok társasági adózás alóli mentesítésével az olasz hatóságok olyan előnyhöz juttatják őket, amely érintheti az Unión belüli kereskedelmet.

4.1.5. Az intézkedés szelektív jellege

- (158) Ahhoz, hogy állami támogatásnak minősüljön, a támogatási intézkedésnek szelektívnek ⁽⁹⁸⁾ kell lennie abban az értelemben, hogy bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését kell előnyben részesítenie. Az állandó ítélkezési gyakorlat ⁽⁹⁹⁾ szerint egy adóintézkedés tárgyi szelektivitását három szakaszban kell értékelni: először meg kell határozni és meg kell vizsgálni az adott tagállamban hatályban lévő közös vagy „rendes” adórendszert (a továbbiakban: a referenciakeret). A második szakaszban ehhez a közös vagy „rendes” adórendszerhez viszonyítva kell megvizsgálni és megállapítani, hogy az adott adóintézkedés által nyújtott előny szelektív lehet-e. Ehhez azt kell bizonyítani, hogy az intézkedés eltér az említett közös adórendszertől, amennyiben az adott adórendszer által elérni kívánt cél szempontjából hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő gazdasági szereplők között különbséget tesz. A harmadik szakaszban pedig, ha van eltérés, akkor azt kell megvizsgálni, hogy az a vonatkozó adórendszer jellegéből vagy általános szerkezetéből fakad-e, tehát azt, hogy ennek a rendszernek a jellege vagy logikája indokolja-e az eltérést. Ebben az összefüggésben a tagállamnak kell bizonyítania, hogy az eltérő adóügyi megítélés közvetlenül a rendszer alapvető vagy irányadó elveire vezethető vissza ⁽¹⁰⁰⁾.

4.1.5.1. Referenciakeret

- (159) Egy adóintézkedés szelektivitásának vizsgálatához először is meg kell határozni a megfelelő referenciakeretet, majd meg kell állapítani, hogy a szóban forgó intézkedés hátrányos megkülönböztetést eredményez-e az adott keretben. A referenciakeret olyan következetes szabályok összessége, amelyeket általában a keret célja szerint – objektív kritériumok alapján – annak hatálya alá tartozó valamennyi vállalkozásra alkalmazni kell.

⁽⁹⁶⁾ Top 15 container ports in Europe in 2019: TEU volumes and growth rates (A 15 vezető európai kikötő 2019-ben: TEU-volumen és növekedési ráták). T. Notteboom, 2020.2.21. <https://www.porteconomics.eu/2020/02/21/top-15-container-ports-in-europe-in-2019-teu-volumes-and-growth-rates>

⁽⁹⁷⁾ A nyilvánosan hozzáférhető adatok alapján Olaszország kikötőrendszeri hatóságai más földközi-tengeri országok, például Spanyolország, Franciaország, Málta és Görögország kikötőivel állnak versenyben. Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti, Piano Strategico Nazionale della Portualità e della Logistica (2014) https://mit.gov.it/mit/mop_all.php?p_id=23291, 23., 91. és 152. oldal. Panaro, Buonfanti, Murgia, Ripoli, Porti e Mediterraneo, Assoporti e SRM (2011) https://www.assoporti.it/media/3047/porti_e_mediterraneo_def.pdf, 3. oldal. Arianna Buonfanti, Lo shipping e la portualità nel Mediterraneo: opportunità e sfide per l'Italia, Rivista di Economia e Politica dei Trasporti (2013), n° 3, articolo 1, ISSN 2282-6599, 6. és 12. oldal.

⁽⁹⁸⁾ A Bíróság C-66/02. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2005. december 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2005:768) 94. pontja.

⁽⁹⁹⁾ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (HL C 262., 2016.7.19.) 128. pontját.

⁽¹⁰⁰⁾ A Bíróság C-88/03. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2006:511) 81. pontja.

- (160) Ebben az ügyben a Bizottság az egységes szerkezetbe foglalt olasz adótörvényen (TUIR, lásd a (38)–(43) preambulumbekendést), ezen belül az adóalanyoknak és az adóköteles jövedelemnek a TUIR 72. és 73. szakaszának együttes alkalmazásából eredő meghatározásán alapuló olasz társaságiadó-rendszert tekinti referenciakeretnek.
- (161) A TUIR 72. szakasza rögzíti azt az alapelvet, hogy a társasági adó tárgyát képezi minden pénzbeli vagy természetbeni jövedelem.
- (162) A TUIR 73. szakaszának (1) bekezdése előírja, hogy a társasági adó hatálya alá tartozik formától függetlenül minden társaság, ideértve az önszegélyező biztosítótársaságokat is, továbbá a nem társasági formában működő szövetkezetek, valamint köz- és magánjogi szervezetek, továbbá a bizalmi vagyongazdálkodók, függetlenül attól, hogy kizárólagos vagy fő céljuk kereskedelmi tevékenységek folytatása-e.
- (163) A 75. szakasz rögzíti azt az alapelvet, miszerint a társasági adó a nettó összjövedelmet terheli, és eltérő szabályok szerint kell meghatározni az adóköteles jövedelmet egyrészt a kizárólagos vagy fő célként kereskedelmi tevékenységeket folytató társaságok, valamint köz- és magánjogi szervezetek (a TUIR 81–141. szakasza)⁽¹⁰¹⁾, másrészt a kizárólagos vagy fő célként nem kereskedelmi tevékenységeket folytató köz- és magánjogi szervezetek (a TUIR 143–150. szakasza)⁽¹⁰²⁾ esetében. A 76. és 77. szakasz a társasági adó kulcsát, illetve adóidőszakát határozza meg.
- (164) A fentiekből az következik, hogy az Olaszországban alkalmazandó társaságiadó-szabályok elvben a társasági adó hatálya alá vonják a társaságok (a 73. szakasz (1) bekezdésének a) pontja) és a nem társasági formában működő köz- és magánjogi szervezetek (a 73. szakasz (1) bekezdésének b) és c) pontja) által termelt jövedelem minden fajtáját, abban az esetben is, ha az érintett szervezetek kizárólagos vagy fő célja nem kereskedelmi tevékenységek folytatása.

4.1.5.2. Eltérés

- (165) A TUIR 74. szakasza állami és közjogi szervekre vonatkozó különös szabályokat rögzít. Ezek a rendelkezések a kereskedelmi tevékenységnek nem minősülő tevékenységek körét is meghatározzák.
- (166) A TUIR 74. szakasza szerint az állami és a közigazgatási – köztük az autonóm szervezettel rendelkező – szervek, valamint a községek, a helyi önkormányzati társulások, a közvagyonnal gazdálkodó szövetségek és szervek, a hegyvidéki közösségek, a megyék és a régiók még akkor sem tartoznak a társasági adó hatálya alá, amennyiben jogi személyiséggel rendelkeznek. Az olasz hatóságok közvagyonnal gazdálkodó szervnek tekintik a kikötőrendszeri hatóságokat. Ezért a 74. szakasz az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában olyan helyzetet teremt, amelyben az olaszországi kikötőrendszeri hatóságok még az infrastruktúrájuk hasznosításából származó jövedelmük tekintetében is mentesülnek a társasági adó fizetése alól.
- (167) Ha egy intézkedés a referenciakeret céljára tekintettel hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését részesíti előnyben, akkor ez az intézkedés *prima facie* szelektív. A szóban forgó ügyben a kikötőrendszeri hatóságok és más jogalanyok hasonló jogi és ténybeli helyzetben vannak az IRES céljára tekintettel, amely a társaságok és más jogalanyok jövedelmének adóztatására irányul, függetlenül attól, hogy kizárólagos vagy fő célként kereskedelmi tevékenységeket folytatnak-e. Ezért a TUIR 74. szakasza az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában előnyben részesíti a kikötőrendszeri hatóságokat az IRES céljára tekintettel annak hatálya alá tartozó egyéb jogalanyokkal szemben.
- (168) Az olasz hatóságok szerint a kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-mentessége nem tér el az olasz társaságiadó-rendszer általános alelveitől, hanem annak logikáját követi, nevezetesen azt, hogy a nem kereskedelmi jellegű tevékenységek általában véve nem társaságiadó-kötelesek. Ez azt jelenti, hogy a kikötőrendszeri hatóságok összes tevékenysége nem kereskedelmi jellegű tevékenység. A Bizottság ugyanakkor rámutat arra, hogy a 73. szakasz az összes köz- és magánjogi szervezetet a társasági adó hatálya alá vonja, még abban az esetben is, ha kizárólagos vagy fő céljuk nem kereskedelmi tevékenység folytatása. A TUIR 74. szakasza ettől az alapelvtől eltérve mentesíti az állami és egyéb közjogi szerveket a társasági adó alól.

⁽¹⁰¹⁾ A TUIR 81. szakasza „forrástól függetlenül” minden jövedelmet a kizárólagos vagy fő célként kereskedelmi tevékenységeket folytató társaságok és szervezetek adóköteles jövedelmének körébe von.

⁽¹⁰²⁾ A TUIR 143. szakasza tisztázza, hogy „az adómentes, illetve forrás- vagy pótdadó tárgyát képező jövedelemtől eltekintve minden, ingatlanból, tőkéből, üzleti és egyéb eszközökből származó, bárhol és bármilyen céllal termelt jövedelem” beleszámít a kizárólagos vagy fő célként nem kereskedelmi tevékenységeket folytató szervezetek adóköteles jövedelmébe.

- (169) Emellett az olasz hatóságok megítélése szerint a kikötőrendszeri hatóságok nem a TUIR 73. szakaszának, hanem a 74. szakaszának hatálya alá tartoznak. Az olasz hatóságok szerint a TUIR 74. szakasza úgy rendelkezik, hogy a közigazgatási funkciók ellátására kizárólagos megbízással rendelkező közjogi szervek (lásd az (51) és (52) preambulumbekendést) nem tartoznak a társasági adó hatálya alá. Az olasz hatóságok álláspontja szerint a TUIR 74. szakasza ezért nem értelmezhető a TUIR 73. szakaszától való eltérésként. A TUIR 73. és 74. szakasza ehelyett különböző és párhuzamos hatállyal rendelkezik. Az olasz hatóságok előadták, hogy e szakaszok rendelkezései két elkülönülő rendes adórendszert hoznak létre olyan jogalanyok általános és elvont módon meghatározott, konkrét kategóriáira vonatkozóan, amelyek nincsenek hasonló ténybeli és jogi helyzetben. Olaszország ezért azt állítja, hogy a társaságiadó-mentesség nem szelektív, mivel a TUIR 74. szakasza a kikötőrendszeri hatóságok mellett az államra, különféle közjogi szervekre, valamint objektív, általános és elvont szempontok alapján a közigazgatás részét képező egyéb jogalanyokra is vonatkozik. Mindezek a TUIR 74. szakaszának hatálya alá tartozó jogalanyok azonos ténybeli és jogi helyzetben lennének.
- (170) A Bizottság megjegyzi, hogy a 74. szakasz a közhatalmi funkciók ellátásához kapcsolódó tevékenységeik erejéig mentesíti az államot és más közjogi szerveket a társasági adó alól. Ezzel szemben e szervek kereskedelmi tevékenységei elvben társaságiadó-kötelesek. Ha a TUIR 74. szakasz – vagy a közigazgatási szervek általi értelmezése – azt eredményezné is, hogy a kikötőrendszeri hatóságok semmilyen esetben (még az állami támogatási szabályok értelmében gazdasági jellegűnek minősülő tevékenységek folytatása esetén sem) fizetnek társasági adót, ez hátrányos megkülönböztetéshez vezetne az EUMSZ 107. cikke értelmében vett gazdasági tevékenységeket folytató vállalkozások között. Ebben az esetben a TUIR 74. szakasza az olasz hatóságok általi értelmezése szerint előnyökhöz juttatna meghatározott kategóriába tartozó vállalkozókat⁽¹⁰³⁾, nevezetesen a kikötőrendszeri hatóságokat, noha más vállalkozásokhoz hasonló jogi és ténybeli helyzetben vannak (a gazdasági tevékenységeikből származó jövedelmük tekintetében)⁽¹⁰⁴⁾.
- (171) A Bizottság megítélése szerint tehát a kikötőrendszeri hatóságok nem követnek „sajátos működési elveket követnek, amelyek egyértelműen megkülönböztetik azokat más gazdasági szereplőktől”, akik a társasági adó hatálya alá tartoznak⁽¹⁰⁵⁾. Konkrétabban fogalmazva azt, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem nyereségérdekelték, nem elegendő annak megállapításához, hogy a társasági adó hatálya alá tartozó más szereplőktől eltérő helyzetben vannak⁽¹⁰⁶⁾. Olaszország ne hozott fel olyan érvet annak alátámasztására, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem vállalkozások és nem folytatnak gazdasági tevékenységet (lásd a 3.2. pontot), amely lényeges és következetes lenne a társaságiadó-rendszer társasági adó és más jogalanyok jövedelmének adóztatására irányuló célja tekintetében⁽¹⁰⁷⁾.
- (172) Ezért még ha a TUIR 74. szakasza képezné is a jogalapját annak, hogy a kikötőrendszeri hatóságok nem fizetnek társasági adót, ez az adómentesség *prima facie* szelektív intézkedés lenne a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeit illetően⁽¹⁰⁸⁾.

4.1.5.3. Indoklás a rendszer logikája alapján

- (173) Mivel a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó adómentesség *prima facie* elfogadható módon szelektív, az uniós bíróságok ítélezési gyakorlatának megfelelően meg kell határozni, hogy ezt a mentességet indokolja-e annak a rendszernek a jellege vagy általános szerkezete, amelynek részét képezi. Az általános adórendszer alkalmazása alól kivételt jelentő intézkedés így akkor indokolható, ha az érintett tagállam bizonyítani tudja, hogy az intézkedés közvetlenül az adórendszer alapvető vagy irányadó elveiből fakad.

⁽¹⁰³⁾ A Bíróság C-106/09 P. és C-107/09 P. sz., Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága egyesített ügyekben 2011. november 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:732) 101–104. pontja. A Törvényszék T-696/17. sz., Havenbedrijf Antwerpen és Maatschappij van de Brugse Zeehaven kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:652) 132–133. és 194–195. pontja.

⁽¹⁰⁴⁾ A Bíróság C-78/08–C-80/08. sz., Paint Graphos és társai egyesített ügyekben 2011. szeptember 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:550) 54. pontja. A Törvényszék T-673/17. sz., Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL és társai kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:643) 178. pontja.

⁽¹⁰⁵⁾ A Bíróság C-78/08–C-80/08. sz., Paint Graphos és társai egyesített ügyekben 2011. szeptember 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:550) 55. pontja.

⁽¹⁰⁶⁾ A Bíróság C-222/04. sz., Cassa di Risparmio di Firenze és társai ügyben 2006. január 10-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2006:8) 123. pontja.

⁽¹⁰⁷⁾ A Bíróság C-78/08–C-80/08. sz., Paint Graphos és társai egyesített ügyekben 2011. szeptember 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:550) 54. pontja; A Törvényszék T-673/17. sz., Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL és társai kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:643) 178–180. pontja.

⁽¹⁰⁸⁾ A Bíróság C-106/09 P. és C-107/09 P. sz., Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága egyesített ügyekben 2011. november 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:732) 101. pontja. A Törvényszék T-673/17. sz., Port autonome du Centre et de l'Ouest SCRL és társai kontra Bizottság ügyben 2019. szeptember 20-án hozott ítéletének (ECLI:EU:T:2019:643) 191. pontja.

- (174) Sem az olasz hatóságok, sem az érdekelt felek nem hoztak fel ilyen érveket. A Bizottság sem tudott ilyen indokot találni. Következésképpen a Bizottság megítélése szerint az intézkedés nem indokolható az adórendszer logikájával. A Bizottság így arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedés szelektív.

4.1.5.4. Következtetés

- (175) A Bizottság ezért megállapította, hogy az olasz kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-mentessége megfelelő indoklás nélkül tér el az olasz társaságiadó-rendszer azon elvétől, miszerint a társasági adó a társaságok vagy a nem társasági formában működő köz- és magánjogi szervek által termelt jövedelem minden fajtáját terheli. Még ha az olasz társaságiadó-rendszerrel összeegyeztethetőnek lehetne is tekinteni, hogy a kikötőrendszeri hatóságok azért mentesülnek a társasági adó alól, mert az olasz hatóságok szerint kizárólagosan látnak el közfunkciókat, ez olyan helyzetet eredményezne, amelyben „bizonyos” vállalkozások vagy „bizonyos” áruk termelése az EUMSZ 107. cikke értelmében előnyben részesülne⁽¹⁰⁹⁾. A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a kikötőrendszeri hatóságok gazdasági tevékenységeinek a társasági adó hatálya alóli kivonása szelektív előnnyel jár.
- (176) A Bizottság továbbá azt is megállapította, hogy ez az állam által vállalkozásoknak biztosított és államnak betudható kedvezőbb elbánás alkalmas a verseny torzítására és az Unión belüli kereskedelem befolyásolására. A Bizottság ezért azt a következtetést vonta le, hogy a kikötőrendszeri hatóságoknak biztosított adómentesség az EUMSZ 107. cikke (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak minősül⁽¹¹⁰⁾.

5. ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG

- (177) Az állami támogatási intézkedések az EUMSZ 93. cikkében, 106. cikke (2) bekezdésében, valamint 107. cikke (2) és (3) bekezdésében meghatározott kivételek alapján tekinthetők összeegyeztethetőnek a belső piaccal.

5.1. Az EUMSZ 93. cikke

- (178) Az EUMSZ 93. cikke rögzíti, hogy azok a támogatások, amelyek „megfelelnek a közlekedés összehangolására irányuló igényeknek, vagy amelyek a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő bizonyos kötelezettségek terheinek megtérítését szolgálják”, a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilváníthatók.
- (179) A Bizottság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a szóban forgó ügyben nincsenek arra utaló jelek, hogy a támogatás a közlekedés összehangolására irányuló igényeknek megfelelő intézkedéseket finanszíroz. Éppen ellenkezőleg, a támogatás társaságiadó-mentességből áll, amely nem kapcsolódik konkrét beruházáshoz, és egyáltalán nem függ össze a közlekedés összehangolására irányuló igényekkel. Az intézkedés közszolgáltatási kötelezettségek teljesítésének ellentételezésére sem irányul.
- (180) Következésképpen a Bizottság megítélése szerint az intézkedés az EUMSZ 93. cikke alapján nem tekinthető összeegyeztethetőnek.

5.2. Az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdése

- (181) Mivel a vizsgált intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, meg kell vizsgálni, hogy az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt kivételek értelmében összeegyeztethető-e a belső piaccal.
- (182) Az olasz hatóságok nem hoztak fel érveket arra vonatkozóan, hogy az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt kivételek alkalmazhatók a kikötőrendszeri hatóságoknak biztosított társaságiadó-mentességre.

⁽¹⁰⁹⁾ A Bíróság C-106/09 P. és C-107/09 P. sz., Bizottság és Spanyol Királyság kontra Government of Gibraltar és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága egyesített ügyekben 2011. november 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:732) 101. pontja.

⁽¹¹⁰⁾ Egy hasonló, a helyhatóságok által létrehozott egyes bizonyos közzállalkozások számára három évre nyújtott társaságiadó-mentességgel kapcsolatos ügyben a Bizottság 2002-ben elutasító határozatot hozott, és előírta a visszafizettetést, amit a Bíróság C-318/09 P. sz., A2A kontra Bizottság ügyben 2011. december 21-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:2011:856) helyben hagyott.

- (183) A Bizottság úgy véli, hogy az EUMSZ 107. cikkének (2) bekezdése szerinti kivételek egyike sem alkalmazható, mert a vizsgált intézkedés nem az említett rendelkezésben felsorolt célkitűzések megvalósítására irányul. Konkrétabban fogalmazva, a vizsgált intézkedés nem kapcsolódik a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatáshoz, a természeti csapások vagy más rendkívüli események által okozott károk helyreállítására nyújtott támogatáshoz vagy a Németországi Szövetségi Köztársaság egyes területei gazdaságának nyújtott támogatáshoz.
- (184) Az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik: a) az egyes térségek fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, b) a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósítására nyújtott támogatás, c) egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, d) a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, valamint e) tanácsi határozattal meghatározott támogatás összegegyeztethetőnek tekinthető a belső piaccal.
- (185) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének a) pontja engedélyezi az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatást, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság. Ez a kivétel nem alkalmazható.
- (186) Ezenkívül az intézkedés nem tekinthető az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint valamely közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy Olaszország gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatásnak.
- (187) Az intézkedés emellett nem irányul a kultúra és a kulturális örökség megőrzésének előmozdítására az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdése d) pontjának megfelelően.
- (188) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a belső piaccal összegegyeztethetőnek nyilvánítható az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. A rendelkezésre álló információkból viszont nem állapítható meg, hogy az adókedvezmény az uniós szabályozás és iránymutatások értelmében támogatható, konkrét beruházásokra vonatkozik.
- (189) Éppen ellenkezőleg, a Bizottság megítélése szerint az intézkedés azon terhek csökkentésére irányul, amelyeket a kikötőrendszeri hatóságoknak rendes üzemvitelük folyamán rendszerint viselniük kellene, ezért működési támogatásnak tekinthető. Az ilyen támogatás általában véve nem minősül a belső piaccal összegegyeztethetőnek, amennyiben időtartamát tekintve nem korlátozott, és jól meghatározott európai érdekhez kapcsolódó költségek finanszírozása szempontjából sem szükséges vagy arányos.
- (190) Következésképpen a Bizottság úgy véli, hogy az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdésében foglalt kivételek nem alkalmazhatók.
- (191) Mindezekből következően a Bizottság megítélése szerint az intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint nem tekinthető a belső piaccal összegegyeztethetőnek.

5.3. A Szerződés 106. cikkének (2) bekezdése

- (192) Ha az állam általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével bízta meg a támogatás kedvezményezettjét, a támogatás az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése értelmében is összegegyeztethető lehet.
- (193) Az olasz hatóságok azonban nem szolgáltatottak olyan információkat, amelyekből azt a következtetést lehetne levonni, hogy a kikötőrendszeri hatóságok társasági adó alóli mentessége indokolt lenne az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése értelmében. A szóban forgó intézkedés, amely a jogalanyok adóköteles nyereségéhez köti a támogatás összegét, nem függ össze a közszolgálati feladat nettó költségeivel, illetve nem korlátozódik e költségekre. Nem alapul az e feladat ellátásához az intézkedés kedvezményezettjeinek adott felhatalmazáson sem. Következésképpen a Bizottság megítélése szerint az intézkedés nem tekinthető a belső piaccal összegegyeztethető, közszolgáltatásért járó kompenzációnak, és nem összegegyeztethető az EUMSZ 106. cikkének (2) bekezdése alapján.

6. KÖVETKEZTETÉS

- (194) Mindezekre figyelemmel a Bizottság megítélése szerint az olaszországi kikötőrendszeri hatóságoknak biztosított társaságiadó-mentesség nem tekinthető a belső piaccal összegegyeztethetőnek.

7. LÉTEZŐ TÁMOGATÁS

- (195) Az eljárási rendelet 1. cikkének b) pontja értelmében a létező támogatás olyan intézkedés, amely az EUMSZ Olaszországban történő hatálybalépését megelőzően már létezett, amelyet már engedélyeztek, amely az eljárási rendelet 17. cikke értelmében létező támogatásnak tekintendő, vagy amely a hatálybalépése idején nem minősült támogatásnak, de a közös piac fejlődésének eredményeként támogatássá vált. Minden olyan támogatás, amely nem felel meg a létező támogatás fogalom meghatározásának, az eljárási rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében új támogatás.
- (196) Az olasz kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-mentessége a TUIR 74. szakaszán alapul, annak az olasz hatóságok általi értelmezésében és alkalmazásában.
- (197) Az olasz hatóságok megerősítették, hogy 1958 előtt ugyanaz az adórendszer vonatkozott a kikötőrendszeri hatóságokra, mint jelenleg. Különösen azt erősítették meg, hogy a kikötői hatóságok soha nem tartoztak társasági adó hatálya alá. Ezenkívül ennek ellentmondó információ nem áll a Bizottság rendelkezésére.
- (198) A Bizottság következőképpen úgy ítéli meg, hogy a társaságiadó-mentesség az eljárási rendelet 1. cikke b) pontjának i. alpontjával összhangban létező támogatás.

8. KÖVETKEZTETÉS

- (199) Az olasz kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-mentessége a belső piaccal összeegyeztethetetlen, létező állami támogatási program.
- (200) Helyénvaló tehát, hogy az olasz hatóságok az olasz kikötőrendszeri hatóságok társaságiadó-mentességének eltörlésével megszüntessék a támogatási programot. Ezt az intézkedést e határozat kihirdetésétől számítva két hónapon belül el kell fogadni, és legalább az elfogadását követő pénzügyi év kezdetétől, de legkésőbb 2022-től gazdasági tevékenységgel termelt jövedelmekre kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A kikötőrendszeri hatóságok részére biztosított társaságiadó-mentesség a belső piaccal összeegyeztethetetlen, létező támogatási program.

2. cikk

Olaszország megszünteti az 1. cikkben meghatározott társaságiadó-mentességet. Az intézkedést, amellyel teljesíti kötelezettségeit, Olaszország e határozat kihirdetésétől számítva két hónapon belül fogadja el. Az intézkedést az elfogadását követő pénzügyi év kezdetétől, de legkésőbb 2022-től alkalmazza.

3. cikk

Olaszország e határozat kihirdetésétől számítva két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az e határozatnak való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről.

4. cikk

Ennek a határozatnak az Olasz Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 4-én.

a Bizottság részéről
Margrethe VESTAGER
a Bizottság tagja

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2021/1758] HATÁROZATA

(2021. szeptember 21.)

a TARGET2-EKB szabályairól szóló EKB/2007/7 határozat módosításáról (EKB/2021/43)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IGAZGATÓSÁGA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 127. cikke (2) bekezdésének első és negyedik francia bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 11.6. cikkére és 17., 22. és 23. cikkére,

mivel:

- (1) 2021. július 20-án a Kormányzótanács módosította ⁽¹⁾ az EKB/2012/27 európai központi banki iránymutatást ⁽²⁾ annak érdekében, hogy: a) tisztázza, hogy a TIPS DCA-tulajdonosok és a T2S DCA-tulajdonosok 2021. novemberétől, illetve 2022. júniustól az eurorendszer új egységes piaci infrastruktúra kapuján (ESMIG) keresztül fognak csatlakozni a TARGET2-höz; b) pontosítsa és kibővítsa a TARGET2 végponti biztonsági követelményeknek való megfelelésre vonatkozó szabályokat annak biztosításához, hogy a TARGET2 tovább fejlődjön a kiberfenyegetésekre való válaszadás érdekében; c) azon PM-számlatulajdonosok, közvetett résztvevők és címezhető BIC-birtokosaik, amelyek a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoztak az SCT Inst modellhez, a TIPS platformon TIPS DCA-n keresztül folyamatosan elérhetőek legyenek és folyamatosan elérhetőek maradjanak annak biztosítása érdekében, hogy az azonnali fizetések az Unióban mindenütt rendelkezésre álljanak; d) átláthatóságot nyújtson az egyenlegeknek a résztvevők TARGET2-ben vezetett számláiról a jövőbeli TARGET rendszerben vezetett megfelelő utódszámlákra történő átutalásának szabályait illetően a jogbiztonság biztosítása érdekében; és e) bizonyos további vonatkozásokban is pontosítsa és aktualizálja az EKB/2012/27 iránymutatást.
- (2) Amint a T2-T2S konszolidációs projekt megkezdte működését, a jogbiztonság biztosítása érdekében az átláthatóságról is gondoskodni kell az egyenlegeknek a résztvevők TARGET2-ECB-ben vezetett számláiról a megfelelő utódszámlákra történő átutalásának szabályait illetően.
- (3) Az EKB/2012/27 iránymutatásnak a TARGET2-EKB szabályait érintő módosításait az EKB/2007/7 európai központi banki határozatnak ⁽³⁾ tükröznie kell.
- (4) Ezért az EKB/2007/7 határozatot megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Módosítások

Az EKB/2007/7 határozat I., II. és III. melléklete e határozat mellékleteinek megfelelően módosul.

⁽¹⁾ Az Európai Központi Bank (EU) 2021/1759 iránymutatása (2021. július 20.) a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) szóló EKB/2012/27 iránymutatás módosításáról (EKB/2021/30) (lásd e Hivatalos Lap 45. oldalát).

⁽²⁾ Az Európai Központi Bank EKB/2012/27 iránymutatása (2012. december 5.) a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) (HL L 30., 2013.1.30., 1. o.).

⁽³⁾ Az Európai Központi Bank EKB/2007/7 határozata (2007. július 24.) a TARGET2-EKB szabályairól (HLL237., 2007.9.8., 71. o.).

*2. cikk***Záró rendelkezések**

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő ötödik napon lép hatályba.

2021. november 21-től kell alkalmazni, kivéve a határozat II. melléklete 1. pontjának c) alpontját, valamint 7. és 9. pontját, amelyek 2022. június 13-ától alkalmazandóak.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2021. szeptember 21-én.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

I. MELLÉKLET

Az EKB/2007/7 határozat I. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) Az „instant payment order” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„— »instant payment order« means, in line with the European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (a) the TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (b) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (c) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (d) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,”

b) A melléklet a következő fogalommeghatározásokkal egészül ki:

„— »European Payments Council's SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme« or »SCT Inst scheme« means an automated, open standards scheme providing a set of interbank rules to be complied with by SCT Inst participants, allowing payment services providers in SEPA to offer an automated, SEPA-wide euro instant credit transfer product,

— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or a CB on an ancillary system's behalf in the CB's TARGET2 component system for use by the ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder's position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »reachable party« means an entity which: (a) holds a BIC; (b) is designated as a reachable party by a TIPS DCA holder or by an ancillary system; (c) is a correspondent, customer or branch of a TIPS DCA holder or a participant of an ancillary system, or a correspondent, customer, or branch of a participant of an ancillary system; and (d) is addressable through the TIPS Platform and is able to submit instant payment orders and receive instant payment orders either via the TIPS DCA holder or the ancillary system or, if so authorised by the TIPS DCA holder or by the ancillary system, directly.”

c) A „TIPS network service provider” fogalommeghatározását el kell hagyni.

2. A 2. cikk első bekezdése a következő szöveggel egészül ki:

„Appendix VII: Requirements regarding information security management and business continuity management”

3. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) bekezdés fc) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„(fc) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders and PM to TIPS DCA liquidity transfer orders;”

b) A (2) bekezdés a) ponttal egészül ki:

„(fd) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and”

c) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform.”

4. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Article 5

Direct participants

PM account holders in TARGET2-ECB are direct participants and shall comply with the requirements set out in Article 8(1) and (2). They shall have at least one PM account with the ECB. PM account holders that have adhered to the SCT Inst scheme by signing the SEPA Instant Credit Transfer Adherence Agreement shall be and shall remain reachable in the TIPS Platform at all times, either as a TIPS DCA holder or as a reachable party via a TIPS DCA holder.”

5. A 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Article 22

Security Requirements and Control Procedures

1. Participants shall implement adequate security controls to protect their systems from unauthorised access and use. Participants shall be exclusively responsible for the adequate protection of the confidentiality, integrity and availability of their systems.

2. Participants shall inform the ECB of any security-related incidents in their technical infrastructure and, where appropriate, security-related incidents that occur in the technical infrastructure of the third party providers. The ECB may request further information about the incident and, if necessary, request that the participant take appropriate measures to prevent a recurrence of such an event.

3. The ECB may impose additional security requirements, in particular with regard to cybersecurity or the prevention of fraud, on all participants and/or on participants that are considered critical by the ECB.

4. Participants shall provide the ECB with: (i) permanent access to their attestation of adherence to their chosen network service provider's endpoint security requirements, and (ii) on an annual basis the TARGET2 self-certification statement as published on the ECB's website in English.

4a. The ECB shall assess the participant's self-certification statement(s) on the participants level of compliance with each of the requirements set out in the TARGET2 self-certification requirements. These requirements are listed in Appendix VII, which in addition to the other Appendices listed in Article 2(1), shall form an integral part of these Conditions.

4b. The participant's level of compliance with the requirements of the TARGET2 self-certification shall be categorised as follows, in increasing order of severity: 'full compliance'; 'minor non-compliance'; or 'major non-compliance'. The following criteria apply: full compliance is reached where participants satisfy 100% of the requirements; minor non-compliance is where a participant satisfies less than 100% but at least 66% of the requirements and major non-compliance where a participant satisfies less than 66% of the requirements. If a participant demonstrates that a specific requirement is not applicable to it, it shall be considered as compliant with the respective requirement for the purposes of the categorisation. A participant which fails to reach 'full compliance' shall submit an action plan demonstrating how it intends to reach full compliance. The ECB shall inform the relevant supervisory authorities of the status of such participant's compliance.

4c. If the participant refuses to grant permanent access to its attestation of adherence to their chosen NSPs endpoint security requirements or does not provide the TARGET2 self-certification the participant's level of compliance shall be categorised as 'major non-compliance'.

4d. The ECB shall reassess compliance of participants on an annual basis.

4e. The ECB may impose the following measures of redress on participants whose level of compliance was assessed as minor or major non-compliance, in increasing order of severity:

- (i) enhanced monitoring: the participant shall provide the ECB with a monthly report, signed by a senior executive, on their progress in addressing the non-compliance. The participant shall additionally incur a monthly penalty charge for each affected account equal to its monthly fee as set out in paragraph 1 of Appendix VI excluding the transaction fees. This measure of redress may be imposed in the event the participant receives a second consecutive assessment of minor non-compliance or an assessment of major non-compliance;
- (ii) suspension: participation in TARGET2-ECB may be suspended in the circumstances described in Article 28(2)(b) and (c) of this Annex. By way of derogation from Article 28 of this Annex, the participant shall be given three months' notice of such suspension. The participant shall incur a monthly penalty charge for each suspended account of double its monthly fee as set out in paragraph 1 of Appendix VI, excluding the transaction fees. This measure of redress may be imposed in the event the participant receives a second consecutive assessment of major non-compliance;
- (iii) termination: participation in TARGET2-ECB may be terminated in the circumstances described in Article 28(2)(b) and (c) of this Annex. By way of derogation from Article 28 of this Annex, the participant shall be given three months' notice of such termination. The participant shall incur an additional penalty charge of EUR 1000 for each terminated account. This measure of redress may be imposed if the participant has not addressed the major non-compliance to the satisfaction of the ECB following three months of suspension."

6. A 33. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„1. Participants shall be deemed to be aware of, shall comply with, and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their PM accounts. Participants shall ensure that they are informed about the TARGET2 network service provider's data retrieval policy prior to entering into the contractual relationship with the TARGET2 network service provider.”

7. A szöveg a következő 39a. cikkel egészül ki:

„Article 39a

Transitional provisions

1. Once the TARGET system is operational and TARGET2 has ceased operation, PM account balances shall be transferred to the account holder's corresponding successor accounts in the TARGET system.

2. The requirement that PM account holders, indirect Participants and addressable BIC holders adhering to the SCT Inst scheme be reachable in the TIPS Platform pursuant to Article 5 shall apply as of 25 February 2022.”

8. Az I. függelék 8. pontja (4) bekezdésének b) alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„(b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a participant and the ICM. The information is displayed in a browser running on a PC system (SWIFT Alliance WebStation or another interface, as may be required by SWIFT). For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the ICM User Handbook.”

9. A IV. függelék 6. pontjának g) alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„(g) for contingency processing of payment orders, participants shall provide eligible assets as collateral. During contingency processing, incoming contingency payments may be used to fund outgoing contingency payments. For the purposes of contingency processing, participants' available liquidity may not be taken into account by the ECB.”

10. A szöveg a következő VII. függelékkal egészül ki:

Appendix VII

Requirements regarding information security management and business continuity management

Information security management

These requirements are applicable to each participant, unless the participant demonstrates that a specific requirement is not applicable to it. In establishing the scope of application of the requirements within its infrastructure, the participant should identify the elements that are part of the Payment Transaction Chain (PTC). Specifically, the PTC starts at a Point of Entry (PoE), i.e. a system involved in the creation of transactions (e.g. workstations, front-office and back-office applications, middleware), and ends at the system responsible to send the message to SWIFT (e.g. SWIFT VPN Box) or Internet (with the latter applicable to Internet-based Access).

Requirement 1.1: Information security policy

The management shall set a clear policy direction in line with business objectives and demonstrate support for and commitment to information security through the issuance, approval and maintenance of an information security policy aiming at managing information security and cyber resilience across the organisation in terms of identification, assessment and treatment of information security and cyber resilience risks. The policy should contain at least the following sections: objectives, scope (including domains such as organisation, human resources, asset management etc.), principles and allocation of responsibilities.

Requirement 1.2: Internal organisation

An information security framework shall be established to implement the information security policy within the organisation. The management shall coordinate and review the establishment of the information security framework to ensure the implementation of the information security policy (as per Requirement 1.1) across the organisation, including the allocation of sufficient resources and assignment of security responsibilities for this purpose.

Requirement 1.3: External parties

The security of the organisation's information and information processing facilities should not be reduced by the introduction of, and/or the dependence on, an external party/parties or products/services provided by them. Any access to the organisation's information processing facilities by external parties shall be controlled. When external parties or products/services of external parties are required to access the organisation's information processing facilities, a risk assessment shall be carried out to determine the security implications and control requirements. Controls shall be agreed and defined in an agreement with each relevant external party.

Requirement 1.4: Asset management

All information assets, the business processes and the underlying information systems, such as operating systems, infrastructures, business applications, off-the-shelf products, services and user-developed applications, in the scope of the Payment Transaction Chain shall be accounted for and have a nominated owner. The responsibility for the maintenance and the operation of appropriate controls in the business processes and the related IT components to safeguard the information assets shall be assigned. Note: the owner can delegate the implementation of specific controls as appropriate, but remains accountable for the proper protection of the assets.

Requirement 1.5: Information assets classification

Information assets shall be classified in terms of their criticality to the smooth delivery of the service by the participant. The classification shall indicate the need, priorities and degree of protection required when handling the information asset in the relevant business processes and shall also take into consideration the underlying IT components. An information asset classification scheme approved by the management shall be used to define an appropriate set of protection controls throughout the information asset lifecycle (including removal and destruction of information assets) and to communicate the need for specific handling measures.

Requirement 1.6: Human resources security

Security responsibilities shall be addressed prior to employment in adequate job descriptions and in terms and conditions of employment. All candidates for employment, contractors and third party users shall be adequately screened, especially for sensitive jobs. Employees, contractors and third party users of information processing facilities shall sign an agreement on their security roles and responsibilities. An adequate level of awareness shall be ensured among all employees, contractors and third party users, and education and training in security procedures and the correct use of information processing facilities shall be provided to them to minimise possible security risks. A formal disciplinary process for handling security breaches shall be established for employees. Responsibilities shall be in place to ensure that an employee's, contractor's or third party user's exit from or transfer within the organisation is managed, and that the return of all equipment and the removal of all access rights are completed.

Requirement 1.7: Physical and environmental security

Critical or sensitive information processing facilities shall be housed in secure areas, protected by defined security perimeters, with appropriate security barriers and entry controls. They shall be physically protected from unauthorised access, damage and interference. Access shall be granted only to individuals who fall within the scope of Requirement 1.6. Procedures and standards shall be established to protect physical media containing information assets when in transit.

Equipment shall be protected from physical and environmental threats. Protection of equipment (including equipment used off-site) and against the removal of property is necessary to reduce the risk of unauthorised access to information and to guard against loss or damage of equipment or information. Special measures may be required to protect against physical threats and to safeguard supporting facilities such as the electrical supply and cabling infrastructure.

Requirement 1.8: Operations management

Responsibilities and procedures shall be established for the management and operation of information processing facilities covering all the underlying systems in the Payment Transaction Chain end-to-end.

As regards operating procedures, including technical administration of IT systems, segregation of duties shall be implemented, where appropriate, to reduce the risk of negligent or deliberate system misuse. Where segregation of duties cannot be implemented due to documented objective reasons, compensatory controls shall be implemented following a formal risk analysis. Controls shall be established to prevent and detect the introduction of malicious code for systems in the Payment Transaction Chain. Controls shall be also established (including user awareness) to prevent, detect and remove malicious code. Mobile code shall be used only from trusted sources (e.g. signed Microsoft COM components and Java Applets). The configuration of the browser (e.g. the use of extensions and plugins) shall be strictly controlled.

Data backup and recovery policies shall be implemented by the management; those recovery policies shall include a plan of the restoration process which is tested at regular intervals at least annually.

Systems that are critical for the security of payments shall be monitored and events relevant to information security shall be recorded. Operator logs shall be used to ensure that information system problems are identified. Operator logs shall be regularly reviewed on a sample basis, based on the criticality of the operations. System monitoring shall be used to check the effectiveness of controls which are identified as critical for the security of payments and to verify conformity to an access policy model.

Exchanges of information between organisations shall be based on a formal exchange policy, carried out in line with exchange agreements among the involved parties and shall be compliant with any relevant legislation. Third party software components employed in the exchange of information with TARGET2 (like software received from a Service Bureau in scenario 2 of the scope section of the TARGET2 self-certification arrangement document) must be used under a formal agreement with the third party.

Requirement 1.9: Access control

Access to information assets shall be justified on the basis of business requirements (need-to-know ⁽¹⁾) and according to the established framework of corporate policies (including the information security policy). Clear access control rules shall be defined based on the principle of least privilege ⁽²⁾ to reflect closely the needs of the corresponding business and IT processes. Where relevant (e.g. for backup management) logical access control should be consistent with physical access control unless there are adequate compensatory controls in place (e.g. encryption, personal data anonymisation).

Formal and documented procedures shall be in place to control the allocation of access rights to information systems and services that fall within the scope of the Payment Transaction Chain. The procedures shall cover all stages in the lifecycle of user access, from the initial registration of new users to the final deregistration of users that no longer require access.

Special attention shall be given, where appropriate, to the allocation of access rights of such criticality that the abuse of those access rights could lead to a severe adverse impact on the operations of the participant (e.g. access rights allowing system administration, override of system controls, direct access to business data).

Appropriate controls shall be put in place to identify, authenticate and authorise users at specific points in the organisation's network, e.g. for local and remote access to systems in the Payment Transaction Chain. Personal accounts shall not be shared in order to ensure accountability.

For passwords, rules shall be established and enforced by specific controls to ensure that passwords cannot be easily guessed, e.g. complexity rules and limited-time validity. A safe password recovery and/or reset protocol shall be established.

A policy shall be developed and implemented on the use of cryptographic controls to protect the confidentiality, authenticity and integrity of information. A key management policy shall be established to support the use of cryptographic controls.

There shall be policy for viewing confidential information on screen or in print (e.g. a clear screen, a clear desk policy) to reduce the risk of unauthorised access.

When working remotely, the risks of working in an unprotected environment shall be considered and appropriate technical and organisational controls shall be applied.

Requirement 1.10: Information systems acquisition, development and maintenance

Security requirements shall be identified and agreed prior to the development and/or implementation of information systems.

Appropriate controls shall be built into applications, including user-developed applications, to ensure correct processing. These controls shall include the validation of input data, internal processing and output data. Additional controls may be required for systems that process, or have an impact on, sensitive, valuable or critical information. Such controls shall be determined on the basis of security requirements and risk assessment according to the established policies (e.g. information security policy, cryptographic control policy).

⁽¹⁾ The need-to-know principle refers to the identification of the set of information that an individual needs access to in order to carry out her/his duties.

⁽²⁾ The principle of least privilege refers to tailoring a subject's access profile to an IT system in order to match the corresponding business role.

The operational requirements of new systems shall be established, documented and tested prior to their acceptance and use. As regards network security, appropriate controls, including segmentation and secure management, should be implemented based on the criticality of data flows and the level of risk of the network zones in the organisation. There shall be specific controls to protect sensitive information passing over public networks.

Access to system files and program source code shall be controlled and IT projects and support activities conducted in a secure manner. Care shall be taken to avoid exposure of sensitive data in test environments. Project and support environments shall be strictly controlled. Deployment of changes in production shall be strictly controlled. A risk assessment of the major changes to be deployed in production shall be conducted.

Regular security testing activities of systems in production shall also be conducted according to a predefined plan based on the outcome of a risk assessment, and security testing shall include, at least, vulnerability assessments. All of the shortcomings highlighted during the security testing activities shall be assessed and action plans to close any identified gap shall be prepared and followed up in a timely fashion.

Requirement 1.11: Information security in supplier ⁽³⁾ relationships

To ensure protection of the participant's internal information systems that are accessible by suppliers, information security requirements for mitigating the risks associated with supplier's access shall be documented and formally agreed upon with the supplier.

Requirement 1.12: Management of information security incidents and improvements

To ensure a consistent and effective approach to the management of information security incidents, including communication on security events and weaknesses, roles, responsibilities and procedures, at business and technical level, shall be established and tested to ensure a quick, effective and orderly and safely recover from information security incidents including scenarios related to a cyber-related cause (e.g. a fraud pursued by an external attacker or by an insider). Personnel involved in these procedures shall be adequately trained.

Requirement 1.13: Technical compliance review

A participant's internal information systems (e.g. back office systems, internal networks and external network connectivity) shall be regularly assessed for compliance with the organisation's established framework of policies (e.g. information security policy, cryptographic control policy).

Requirement 1.14: Virtualisation

Guest virtual machines shall comply with all the security controls that are set for physical hardware and systems (e.g. hardening, logging). Controls relating to hypervisors must include: hardening of the hypervisor and the hosting operating system, regular patching, strict separation of different environments (e.g. production and development). Centralised management, logging and monitoring as well as managing of access rights, in particular for high privileged accounts, shall be implemented based on a risk assessment. Guest virtual machines managed by the same hypervisor shall have a similar risk profile.

Requirement 1.15: Cloud computing

The usage of public and/or hybrid cloud solutions in the Payment Transaction Chain must be based on a formal risk assessment, taking into account the technical controls and the contractual clauses related to the cloud solution.

⁽³⁾ A supplier in the context of this exercise should be understood as any third party (and its personnel) which is under contract (agreement), with the institution, to provide a service and under the service agreement the third party (and its personnel) is granted access, either remotely or on-site, to information and/or information systems and/or information processing facilities of the institution in scope or associated to the scope covered under the exercise of the TARGET2 self-certification.

If hybrid cloud solutions are used, it is understood that the criticality level of the overall system is the highest one of the connected systems. All on-premises components of the hybrid solutions must be segregated from the other on-premises systems.

Business continuity management (applicable only to critical participants)

The following requirements (2.1 to 2.6) relate to business continuity management. Each TARGET2 participant classified by the Eurosystem as being critical for the smooth functioning of the TARGET2 system shall have a business continuity strategy in place comprising the following elements.

- Requirement 2.1:* Business continuity plans shall be developed and procedures for maintaining them are in place.
- Requirement 2.2:* An alternate operational site shall be available.
- Requirement 2.3:* The risk profile of the alternate site shall be different from that of the primary site, in order to avoid that both sites are affected by the same event at the same time. For example, the alternate site shall be on a different power grid and central telecommunication circuit from those of the primary business location.
- Requirement 2.4:* In the event of a major operational disruption rendering the primary site inaccessible and/or critical staff unavailable, the critical participant shall be able to resume normal operations from the alternate site, where it shall be possible to properly close the business day and open the following business day(s).
- Requirement 2.5:* Procedures shall be in place to ensure that the processing of transactions is resumed from the alternate site within a reasonable timeframe after the initial disruption of service and commensurate to the criticality of the business that was disrupted.
- Requirement 2.6:* The ability to cope with operational disruptions shall be tested at least once a year and critical staff shall be appropriately trained. The maximum period between tests shall not exceed one year.”
-

II. MELLÉKLET

Az EKB/2007/7 határozat II. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) Az „instant payment order” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„— instant payment order« means, in line with the European Payments Council’s SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (i) the TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (ii) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (iii) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (iv) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,”

b) A melléklet a következő fogalommeghatározásokkal egészül ki:

„— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or a CB on an ancillary system’s behalf in the CB’s TARGET2 component system for use by the ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder’s position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder’s position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »Network Service Provider (NSP)« means an undertaking that has been awarded a concession with the Eurosystem to provide connectivity services via the Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway.”

c) A „T2S network service provider” fogalommeghatározását el kell hagyni.

2. A 4. cikk (2) bekezdésének fc) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„(fc) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders and PM to TIPS DCA liquidity transfer orders;”

3. A 4. cikk (2) bekezdése a következő fd) ponttal egészül ki:

„(fd) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and”

4. A 4. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform. The ECB is the provider of services under these Conditions. Acts and omissions of the SSP-providing NCBs and the 4CBs shall be considered acts and omissions of the ECB, for which it shall assume liability in accordance with Article 21 of this Annex. Participation pursuant to these Conditions shall not create a contractual relationship between T2S DCA holders and the SSP-providing NCBs or the 4CBs when any of the latter acts in that capacity. Instructions, messages or information which a T2S DCA holder receives from, or sends to, the SSP or T2S Platform in relation to the services provided under these Conditions are deemed to be received from, or sent to, the ECB.”

5. A 8. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„3. Where the ECB has granted a request by a T2S DCA holder pursuant to paragraph 1, that T2S DCA holder is deemed to have given the participating CSD(s) a mandate to debit the T2S DCA with the amounts relating to securities transactions executed on those securities accounts.”

6. A 28. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„1. T2S DCA holders shall be deemed to be aware of, shall comply with, and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their T2S DCAs. Prior to entering into the contractual relationship with its T2S network service provider, T2S DCA holders shall ensure that they are informed about its data retrieval policy.”

7. A 30. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Article 30

Contractual relationship with an NSP

1. T2S DCA holders shall either:

- (a) have concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP in order to establish a technical connection to TARGET2- ECB; or
- (b) connect via another entity which has concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP.

2. The legal relationship between a T2S DCA holder and the NSP shall be exclusively governed by the terms and conditions of the separate contract concluded with an NSP as referred to in paragraph 1(a).

3. The services to be provided by the NSP shall not form part of the services to be performed by the ECB in respect of TARGET2.

4. The ECB shall not be liable for any acts, errors or omissions of the NSP (including its directors, staff and subcontractors), or for any acts, errors or omissions of third parties selected by participants to gain access to the NSP's network.”

8. A szöveg a következő 34a. cikkel egészül ki:

„Article 34a

Transitional provisions

Once the TARGET system is operational and TARGET2 has ceased operation, T2S DCA holders shall become T2S DCA holders in the TARGET system.

9. The references to ‘T2S network service provider’ (in singular or plural) in Articles 6(1)(a)(i), 9(5), 10(6), 14(1)(a), 22(1), 22(2), 22(3), 27(5), 28(1), 29(1) of Annex II and paragraph 1 of Appendix I are replaced with references to ‘NSP’;

10. Az I. függelék 8. pontja (4) bekezdésének b) alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„(b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a T2S DCA holder and the T2S GUI. The information is displayed in a browser running on a PC system. For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the T2S User Handbook.”

III. MELLÉKLET

Az EKB/2007/7 határozat III. melléklete a következőképpen módosul:

1. A mellékletben a „TIPS network service provider”-re (egyres vagy többes számban) való hivatkozások helyébe az „NSP”-re való hivatkozás lép.
2. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

- a) A „reachable party” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„— »reachable party« means an entity which: (a) holds a BIC, (b) is designated as a reachable party by a TIPS DCA holder or by an ancillary system; (c) is a correspondent, customer or branch of a TIPS DCA holder or a participant of an ancillary system or a correspondent, customer or branch of a participant of an ancillary system; and (d) is addressable through the TIPS Platform and is able to submit instant payment orders and receive instant payment orders either via the TIPS DCA holder or the ancillary system or, if so authorised by the TIPS DCA holder or by the ancillary system, directly,”

- b) A „payment order” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„—»payment order«, except where used in Articles 16 to 18 of this Annex, means an instant payment order, a positive recall answer, a PM to TIPS DCA liquidity transfer order, a TIPS DCA to PM liquidity transfer order, a TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order or a TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order,”

- c) Az „instant payment order” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„— »instant payment order« means, in line with the European Payments Council’s SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme, a payment instruction which can be executed 24 hours a day any calendar day of the year, with immediate or close to immediate processing and notification to the payer and includes (a) TIPS DCA to TIPS DCA instant payment orders, (b) TIPS DCA to TIPS AS technical account instant payment orders, (c) TIPS AS technical account to TIPS DCA instant payment orders and (d) TIPS AS technical account to TIPS AS technical account instant payment orders,”

- d) A melléklet a következő fogalommeghatározásokkal egészül ki:

„— »TIPS ancillary system technical account (TIPS AS technical account)« means an account held by an ancillary system or the CB on an ancillary system’s behalf in the CB’s TARGET2 component system for use by that ancillary system for the purpose of settling instant payments in its own books,

— »TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS DCA to a TIPS AS technical account to fund the TIPS DCA holder’s position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order« means the instruction to transfer a specified amount of funds from a TIPS AS technical account to a TIPS DCA to defund the TIPS DCA holder’s position (or the position of another participant of the ancillary system) in the books of the ancillary system,

— »European Payments Council’s SEPA Instant Credit Transfer (SCT Inst) scheme« or »SCT Inst scheme« means an automated, open standards scheme providing a set of interbank rules to be complied with by SCT Inst participants, allowing payment services providers in SEPA to offer an automated, SEPA-wide euro instant credit transfer product,

— »mobile proxy look-up (MPL) service« means a service which enables TIPS DCA holders, ancillary systems using TIPS AS technical accounts and reachable parties, who receive from their customers a request to execute an instant payment order in favour of a beneficiary identified with a proxy (e.g. a mobile number), to retrieve from the central MPL repository the corresponding beneficiary IBAN and the BIC to be used to credit the relevant account in TIPS,

- »Network Service Provider (NSP)« means an undertaking that has been awarded a concession with the Eurosystem to provide connectivity services via the Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway,
 - »IBAN« means the international bank account number which uniquely identifies an individual account at a specific financial institution in a particular country.”
- e) A „TIPS network service provider” fogalommeghatározását el kell hagyni.
3. A 3. cikk (1) bekezdésében az „Appendix V: TIPS connectivity technical requirements”-re való hivatkozást el kell hagyni.
4. A 4. cikk a következőképpen módosul:
- a) A (2) bekezdés az alábbi k) ponttal egészül ki:
- „(k) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders and TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders; and”
- b) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
- „3. TARGET2 provides real-time gross settlement for payments in euro, with settlement in central bank money across PM accounts, T2S DCAs and TIPS DCAs. TARGET2 is established and functions on the basis of the SSP through which payment orders are submitted and processed and through which payments are ultimately received in the same technical manner. As far as the technical operation of the TIPS DCAs and TIPS AS technical accounts is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the TIPS Platform. As far as the technical operation of the T2S DCAs is concerned, TARGET2 is technically established and functions on the basis of the T2S Platform.”
5. A 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:
- „(i) install, manage, operate and monitor and ensure the security of the necessary IT infrastructure to connect to the TIPS Platform and submit payment orders to it. In doing so, applicant TIPS DCA holders may involve third parties, but retain sole liability. In particular, unless an instructing party is used, applicant TIPS DCA holders shall enter into an agreement with one or more NSPs to obtain the necessary connection and admissions, in accordance with the technical specifications in Appendix I; and”
6. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Article 9

Contractual relationship with an NSP

1. Participants shall either:
 - (a) conclude a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP in order to establish a technical connection to TARGET2-ECB; or
 - (b) connect via another entity which has concluded a contract with an NSP within the framework of the concession contract with that NSP.
 2. The legal relationship between a participant and the NSP shall be exclusively governed by the terms and conditions of their separate contract as referred to in paragraph 1(a).
 3. The services to be provided by the NSP shall not form part of the services to be performed by the ECB in respect of TARGET2.
 4. The ECB shall not be liable for any acts, errors or omissions by the NSP (including its directors, staff and subcontractors), or for any acts, errors or omissions by third parties selected by participants to gain access to the NSP’s network.”
7. A 10. cikket el kell hagyni.

8. A szöveg a következő 11a. cikkel egészül ki:

„Article 11a

MPL repository

1. The central MPL repository contains the proxy – IBAN mapping table for the purposes of the MPL service.
 2. Each proxy may be linked to only one IBAN. An IBAN may be linked to one or multiple proxies.
 3. Article 29 shall apply to the data contained in the MPL repository.”
9. A 12. cikk (9) bekezdését el kell hagyni.
10. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„Article 16

Types of payment orders in TIPS DCA

The following are classified as payment orders for the purposes of the TIPS service:

- (a) instant payment orders;
 - (b) positive recall answers;
 - (c) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders;
 - (d) TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders; and
 - (e) TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders.”
11. A 18. cikk (6) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „6. After a TIPS DCA to PM liquidity transfer order, a TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer order or a TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer order has been accepted as referred to in Article 17, the TARGET2-ECB shall check whether sufficient funds are available on the payer’s account. If sufficient funds are not available the liquidity transfer order shall be rejected. If sufficient funds are available the liquidity transfer order shall be settled immediately.”
12. A 20. cikk (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:
- „(b) TIPS DCA to PM liquidity transfer orders, positive recall answers and TIPS DCA to TIPS AS technical account liquidity transfer orders are deemed entered into TARGET2-ECB and irrevocable at the moment that the relevant TIPS DCA is debited. TIPS AS technical account to TIPS DCA liquidity transfer orders are deemed entered into TARGET2-ECB and irrevocable at the moment that the relevant TIPS AS technical account is debited.”
13. A 30. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „1. TIPS DCA holders shall be deemed to be aware of, shall comply with and shall be able to demonstrate that compliance to the relevant competent authorities with all obligations on them relating to legislation on data protection. They shall be deemed to be aware of, and shall comply with all obligations on them relating to legislation on prevention of money laundering and the financing of terrorism, proliferation-sensitive nuclear activities and the development of nuclear weapons delivery systems, in particular in terms of implementing appropriate measures concerning any payments debited or credited on their TIPS DCAs. TIPS DCA holders ensure that they are informed about their chosen NSP’s data retrieval policy prior to entering into a contractual relationship with that NSP.”
14. A szöveg a következő 35a. cikkel egészül ki:

„Article 35a

Transitional provision

Once the TARGET system is operational and the TARGET2 has ceased operation, TIPS DCA holders shall become TIPS DCA holders in the TARGET system.”

15. Az I. függelék 2. pontjában található táblázat helyébe a következő szöveg lép:

„Message Type	Message Name
Pacs.002	FIToFIPayment Status Report
Pacs.004	PaymentReturn
Pacs.008	FIToFICustomerCreditTransfer
Pacs.028	FIToFIPaymentStatusRequest
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.011	ModifyLimit
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.052	BankToCustomerAccountReport
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FIToFIPaymentCancellationRequest
acmt.010	AccountRequestAcknowledgement
acmt.011	AccountRequestRejection
acmt.015	AccountExcludedMandateMaintenanceRequest
reda.016	PartyStatusAdviceV01
reda.022	PartyModificationRequestV01”

16. Az I. függelék 6. pontja (1) bekezdésének b) alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„(b) User-to-application mode (U2A)

U2A permits direct communication between a TIPS DCA holder and the TIPS GUI. The information is displayed in a browser running on a PC system. For U2A access the IT infrastructure has to be able to support cookies. Further details are described in the TIPS User Handbook.”

17. A IV. függelék 2. pontját el kell hagyni.

18. Az V. függelék el kell hagyni.

IRÁNYMUTATÁSOK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2021/1759] IRÁNYMUTATÁSA

(2021. július 20.)

a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) szóló EKB/2012/27 iránymutatás módosításáról (EKB/2021/30)

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK KORMÁNYZÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 127. cikke (2) bekezdésének első és negyedik francia bekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 3.1. cikkére, valamint 17., 18. és 22. cikkére,

mivel:

- (1) Az Európai Központi Bank Kormányzótanácsa 2007. április 26-án elfogadta a TARGET2-t szabályozó EKB/2007/2 iránymutatást ⁽¹⁾, amely létrehozta az Egységes Közös Platformnak (Single Shared Platform, SSP) nevezett egységes műszaki platformot. Az említett iránymutatást 2012-ben az EKB/2012/27 európai központi banki iránymutatással ⁽²⁾ átdolgozták.
- (2) Az eredményes szabályozás érdekében tisztázni kell, hogy a TIPS DCA-tulajdonosok és a T2S DCA-tulajdonosok 2021. novemberétől, illetve 2022. júniustól az eurorendszer egységes piaci infrastruktúra kapuján (Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway, ESMIG) keresztül fognak csatlakozni a TARGET2-höz.
- (3) Annak biztosításához, hogy a TARGET2 tovább fejlődjön a kiberfenyegetésekre való válaszadás érdekében, pontosítani kell és ki kell bővíteni a TARGET2 végponti biztonsági követelményeknek való megfelelésre vonatkozó szabályokat. Ezenkívül az átfogó és harmonizált jogi keretrendszer biztosítása érdekében módosítani kell a fogalom meghatározásokat.
- (4) Annak biztosítása érdekében, hogy az azonnali fizetések az Unióban mindenütt rendelkezésre álljanak, azon PM-számlatulajdonosoknak, közvetett résztvevőiknek és címezhető BIC-birtokosaiknak, amelyek a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoztak az SCT Inst modellhez, a TIPS platformon TIPS DCA-n keresztül folyamatosan elérhetőnek kell lenniük és folyamatosan elérhetőnek kell maradniuk. A saját könyveikben azonnali fizetéseket kiegyenlítő kapcsolódó rendszerek részére nyújtott, központi banki pénzben történő pénzeszköz-átutalási szolgáltatásokat a TIPS platformon kell nyújtani.
- (5) Amint a T2-T2S konszolidációs projekt megkezdí működését, a jogbiztonság biztosítása érdekében átláthatóságot kell nyújtani az egyenlegeknek a résztvevők TARGET2-ben vezetett számláiról a jövőbeli TARGET rendszerben vezetett megfelelő utószámlákra történő átutalásának szabályait illetően.
- (6) Emellett az eredményes alkalmazás biztosítása érdekében az EKB/2012/27 iránymutatás bizonyos további rendelkezéseit is pontosítani és aktualizálni kell.
- (7) A T2-T2S konszolidációs projekt végrehajtása a T2S telekommunikációs szolgáltatókkal kötött szerződésekre vonatkozó alkalmazandó szabályok módosítását is szükségessé fogja tenni, amely módosításokat 2022. június 13-tól kell alkalmazni.
- (8) Ezért az EKB/2012/27 iránymutatást ennek megfelelően módosítani kell,

⁽¹⁾ Az EKB/2007/2 európai központi banki iránymutatás (2007. április 26.) a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) (HL L 237., 2007.9.8., 1. o.).

⁽²⁾ Az EKB/2012/27 európai központi banki iránymutatás (2012. december 5.) a transzeurópai automatizált valós idejű bruttó elszámolású rendszerről (TARGET2) (HL L 30., 2013.1.30., 1. o.).

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Módosítások

Az EKB/2012/27 iránymutatás a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A TARGET2 az eurofizetések tekintetében valós idejű bruttó elszámolást biztosít központi banki pénzben történő kiegyenlítéssel, a PM-számlákon, a T2S DCA-kon és a TIPS DCA-kon keresztül. A TARGET2 az SSP alapján jön létre és működik, amelyen keresztül a fizetési megbízások azonos technikai módszerrel kerülnek benyújtásra és feldolgozásra, illetve amelyen keresztül a fizetések végül azonos technikai módszerrel kerülnek fogadásra. A T2S DCA-k működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a T2S platform alapján jön létre és működik. A TIPS DCA-k és a TIPS AS technikai számlák működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a TIPS platform alapján jön létre és működik.”

2. A 2. cikk a következőképpen módosul:

- a) Az 58. pontot el kell hagyni.

- b) A 62. pont helyébe a következő szöveg lép:

„62. »fizetési megbízás«: az átutalási megbízás, a likviditásátvezetési megbízás, a közvetlen terhelési utasítás, a PM-ből T2S DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás, a T2S DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízás, a T2S DCA-ról T2S DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás, a PM-ből TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás, a TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízás, a TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás, a TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás, az azonnali fizetési megbízás és a visszahívásra adott pozitív válasz;”

- c) A 78. pontot el kell hagyni.

- d) A 81. pont helyébe a következő szöveg lép:

„81. »azonnali fizetési megbízás«: az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modelljével összhangban olyan fizetési megbízás, amely napi 24 órában, az év bármely naptári napján végrehajtható, azonnali vagy szinte azonnali feldolgozással és a megbízó értesítésével, és magában foglalja a következőket: i. TIPS DCA-ról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, ii. TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások, iii. TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, és iv. TIPS AS technikai számláról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások;”

- e) A cikk a következő 87–90. ponttal egészül ki:

„87. »az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modellje« vagy »SCT Inst modell«: automatizált, nyílt szabványon alapuló modell, amely az SCT Inst résztvevői által betartandó bankközi szabályokat tartalmaz, és amely lehetővé teszi a SEPA-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy automatizált, a SEPA egészére kiterjedő, euróban történő azonnali átutalási terméket kínáljanak;

88. »TIPS kapcsolódó rendszer technikai számla (TIPS AS technikai számla)«: valamely kapcsolódó rendszer által vagy kapcsolódó rendszer nevében KB által az azonnali fizetéseknek a kapcsolódó rendszer által saját könyveiben történő kiegyenlítése céljára való használatra a KB TARGET2 tagrendszerében fenntartott számla;

89. »TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójának finanszírozása céljából egy TIPS DCA-ról egy TIPS AS technikai számlára történő átutalására vonatkozó utasítás;

90. »TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójától való forráselvonás céljából egy TIPS AS technikai számláról egy TIPS DCA-ra történő átutalására vonatkozó utasítás;”

3. A 13. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„13. cikk

Kapcsolódó rendszerek

(1) Az eurorendszerbeli KB-k pénzeszköz-átutalási szolgáltatásokat nyújtanak a kapcsolódó rendszerek számára központi banki pénzben a TARGET2 telekommunikációs szolgáltatón keresztül hozzáférhető PM-ben. Az ilyen szolgáltatásokat az eurorendszerbeli KB-k és az adott kapcsolódó rendszerek közötti kétoldalú megállapodások szabályozzák.

(2) A kapcsolódó rendszerek interfészét használó kapcsolódó rendszerekkel kötött kétoldalú szerződéseknek meg kell felelniük a IV. mellékletnek. Ezen túlmenően az eurorendszerbeli KB-nak biztosítania kell, hogy az ilyen kétoldalú megállapodásokban megfelelően érvényesülnek a II. melléklet következő rendelkezései:

- a) 8. cikk (1) bekezdése (műszaki és jogi követelmények),
- b) 8. cikk (2)–(5) bekezdése (jelentkezési eljárás), azzal, hogy a 4. cikkben szereplő csatlakozási feltételek helyett a kapcsolódó rendszernek a »kapcsolódó rendszer« II. melléklet 1. cikkében szereplő fogalom meghatározásában foglalt csatlakozási feltételeknek kell megfelelnie,
- c) az V. függelékben található üzemidő,
- d) 11. cikk (együttműködési és információváltási követelmények), a (8) bekezdés kivételével,
- e) 27. és 28. cikk (üzletmenet-folytonosság, a rendkívüli helyzetek eljárásai és biztonsági követelmények és ellenőrzési eljárások), azzal, hogy a II. melléklet 28. cikkében foglalt biztonsági követelmények be nem tartásáért kiszabható szankciók kiszámításának alapjául szolgáló díj a IV. melléklet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett díj,
- f) 31. cikk (felelősségi rendszer),
- g) 32. cikk (bizonyítási szabályok),
- h) 33. és 34. cikk (a részvétel időtartama, felmondása és felfüggesztése), a 34. cikk (1) bekezdése b) pontjának kivételével,
- i) 35. cikk (PM-számlák lezárása) adott esetben,
- j) 38. cikk (titoktartási szabályok),
- k) 39. cikk (az adatvédelemre, a pénzmosás megelőzésére és a kapcsolódó kérdésekre vonatkozó uniós követelmények),
- l) 40. cikk (értesítési követelmények),
- m) 41. cikk (szerződéses kapcsolat a TARGET2 telekommunikációs szolgáltatóval),
- n) 44. cikk (az irányadó jogra, joghatóságra és a teljesítés helyére vonatkozó szabályok),
- o) 45a. cikk (1) bekezdése (átmeneti rendelkezés).

(3) A résztvevői interfészt használó kapcsolódó rendszerekkel fennálló kétoldalú megállapodásoknak az alábbiak közül mindkettőnek meg kell felelniük:

- a) a II. melléklet, az V. cím, valamint a VI. és VII. függelék kivételével; továbbá
- b) a IV. melléklet 18. cikke.

Az a) pont alkalmazásában a II. melléklet 28. cikkében foglalt biztonsági követelmények be nem tartásáért kiszabható szankciók kiszámításának alapjául szolgáló díj a IV. melléklet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett díj.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve a résztvevői interfészt használó, de fizetéseket kizárólag a saját ügyfeleik javára elszámoló kapcsolódó rendszerekkel kötött kétoldalú megállapodásoknak az alábbiaknak közül mindkettőnek meg kell felelniük:

- a) a II. melléklet, az V. cím, a 36. cikk, valamint a VI. és VII. függelék kivételével; továbbá
- b) a IV. melléklet 18. cikke.

Az a) pont alkalmazásában a II. melléklet 28. cikkében foglalt biztonsági követelmények be nem tartásáért kiszabható szankciók kiszámításának alapjául szolgáló díj a IV. melléklet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett díj.

(5) Az eurorendszerbeli KB-k az SCT Inst modell alapján a saját könyveikben azonnali fizetéseket kiegyenlítő kapcsolódó rendszerek részére központi banki pénzben történő pénzeszköz-átutalási szolgáltatásokat csak a TIPS platformon nyújtanak. Az ilyen pénzeszköz-átutalási szolgáltatások nyújtására vonatkozó kétoldalú megállapodásoknak meg kell felelniük a IVa. mellékletnek, és azok az azonnali fizetések kiegyenlítését csak az SCT Inst modellnek megfelelően tehetik lehetővé. Az ilyen kétoldalú megállapodásokban a IIb. melléklet következő rendelkezései megfelelően alkalmazandóak:

- a) az I., II. és III. függelék;
- b) 4. cikk (a TARGET2 általános leírása);
- c) 5. cikk (csatlakozási feltételek), azzal, hogy a kapcsolódó rendszernek meg kell felelnie a »kapcsolódó rendszer« IIb. melléklet 1. cikkében szereplő fogalom meghatározásában szereplő csatlakozási feltételeknek;
- d) 6. cikk (1) bekezdése (műszaki és jogi követelmények), azzal, hogy a kapcsolódó rendszernek ahelyett, hogy a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoznia kellene az SCT Inst modellhez, be kell jelentenie az SCT Inst modellnek való megfelelést;
- e) 6. cikk (2)–(5) bekezdése (jelentkezési eljárás), azzal, hogy i. az 5. cikkben szereplő csatlakozási feltételek helyett a kapcsolódó rendszernek a »kapcsolódó rendszer« IIb. melléklet 1. cikkében szereplő fogalom meghatározásában foglalt csatlakozási feltételeknek kell megfelelnie, és ii. az SCT Inst modellhez való csatlakozás bizonyítékai helyett a kapcsolódó rendszernek az SCT Inst modellnek való megfelelés bejelentésének bizonyítékát kell benyújtania;
- f) 7. cikk (a TIPS platformhoz való hozzáférés);
- g) 8. cikk (elérhető felek);
- h) 9. cikk (telekommunikációs szolgáltató);
- i) 11. cikk (TIPS hivatalos címlista);
- j) 11a. cikk (MPL adattár);
- k) 12. cikk (a KB-k és a számlatulajdonosok kötelezettségei), a (4) bekezdés kivételével;
- l) 14. cikk (együttműködési és információcserére vonatkozó követelmények);
- m) 16. cikk (a fizetési megbízások fajtái);
- n) 17. cikk (a fizetési megbízások elfogadása és visszautasítása);
- o) 18. cikk (a fizetési megbízások feldolgozása);
- p) 19. cikk (visszahívási kérelem);
- q) 20. cikk (bevitel időpontja, visszavonhatatlanság időpontja);
- r) 21. cikk (biztonsági követelmények és üzletmenet-folytonosság);
- s) 23. cikk (felelősségi rendszer);
- t) 24. cikk (bizonyítási szabályok);
- u) 25. és 26. cikk (a részvétel időtartama, felmondása és felfüggesztése), a 26. cikk (1) bekezdése b) pontjának és a 26. cikk (4) bekezdése második albekezdésének kivételével;
- v) 27. cikk (számlák lezárása) adott esetben;
- w) 29. cikk (titoktartási szabályok);
- x) 30. cikk (az adatvédelemre, a pénzmosás megelőzésére és a kapcsolódó kérdésekre vonatkozó uniós követelmények);
- y) 31. cikk (értesítési követelmények);
- z) 34. cikk (az irányadó jogra, joghatóságra és a teljesítés helyére vonatkozó szabályok);
- aa) 35a. cikk (átmeneti rendelkezés)."

4. A 17. cikk (4) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(4) E cikk (1)–(3a) bekezdését alkalmazni kell a kapcsolódó rendszerek interfésze vagy a TIPS platform kapcsolódó rendszerek általi használata felfüggesztésének vagy megszüntetésének esetében is.”

5. A szöveg a következő 27a. cikkel egészül ki:

„27a. cikk

Átmeneti rendelkezés

Az eurorendszerbeli KB-k az SCT Inst modell alapján a saját könyveikben azonnali fizetéseket kiegyenlítő kapcsolódó rendszerek részére 2022. február 25-ig nyújthatnak központi banki pénzben történő pénzeszköz-átutalási szolgáltatásokat a kapcsolódó rendszerek interfészének használatával.”

6. Az EKB/2012/27 iránymutatás II. melléklete ezen iránymutatás I. mellékletének megfelelően módosul.
7. Az EKB/2012/27 iránymutatás IIa. melléklete az ezen iránymutatás II. mellékletének megfelelően módosul.
8. Az EKB/2012/27 iránymutatás IIb. melléklete ezen iránymutatás III. mellékletének megfelelően módosul.
9. Az EKB/2012/27 iránymutatás IV. melléklete ezen iránymutatás IV. mellékletének megfelelően módosul.
10. Az EKB/2012/27 iránymutatás az ezen iránymutatás V. mellékletének megfelelő új IVa. melléklettel egészül ki.

2. cikk

Hatálybalépés és végrehajtás

(1) Ez az iránymutatás az azon tagállamok nemzeti központi bankjaival történő közlése napján lép hatályba, amelyek pénzneme az euro.

(2) Azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek pénzneme az euro, meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek az ezen iránymutatásnak 2021. november 21-től való megfelelés érdekében szükségesek, a jelen iránymutatás II. melléklete 1. pontjának c) alpontja, 7. és 9. pontja kivételével, amelynek esetében meghozzák a szükséges intézkedéseket és azokat 2022. június 13-tól alkalmazzák. Az ezen intézkedések szövegét és az azokhoz kapcsolódó eszközöket legkésőbb 2021. szeptember 9-ig megküldik az EKB-nak.

3. cikk

Címzettek

Ennek az iránymutatásnak címzettje az eurorendszer valamennyi központi bankja.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2021. július 20-án.

az EKB Kormányzótanácsa részéről

az EKB elnöke

Christine LAGARDE

I. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás II. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) A „csoport” fogalommeghatározásának a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban foglalt hitelintézetek (amennyiben az anyavállalat köteles az 1126/2008/EK bizottsági rendelet (*) alapján elfogadott 27. nemzetközi számviteli standard (IAS 27) szerint konszolidált pénzügyi kimutatások benyújtására), az alábbi összetételben: i. egy anyavállalat és egy vagy több leányvállalat; vagy ii. egy anyavállalat két vagy több leányvállalata; vagy

(*) A Bizottság 1126/2008/EK rendelete (2008. november 3.) az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról (HL L 320., 2008.11.29., 1. o.)”

b) Az „azonnali fizetési megbízás” fogalommeghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„– »azonnali fizetési megbízás«: az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modelljével összhangban olyan fizetési megbízás, amely napi 24 órában, az év bármely naptári napján végrehajtható, azonnali vagy szinte azonnali feldolgozással és a megbízó értesítésével, amely magában foglalja a következőket: i. TIPS DCA-ról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, ii. TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások, iii. TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, és iv. TIPS AS technikai számláról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások,”

c) A szöveg a következő fogalommeghatározásokkal egészül ki:

„– »az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modellje« vagy »SCT Inst modell«: automatizált, nyílt szabványon alapuló modell, amely az SCT Inst résztvevők által betartandó bankközi szabályokat tartalmaz, és amely lehetővé teszi a SEPA-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy automatizált, a SEPA egészére kiterjedő, euróban történő azonnali átutalási terméket kínáljanak,

– »TIPS kapcsolódó rendszer technikai számla (TIPS AS technikai számla)«: valamely kapcsolódó rendszer által vagy kapcsolódó rendszer nevében KB által az azonnali fizetéseknek a kapcsolódó rendszer által saját könyveiben történő kiegyenlítése céljára való használatra a KB TARGET2 tagrendszerében fenntartott számla,

– »TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójának finanszírozása céljából egy TIPS DCA-ról egy TIPS AS technikai számlára történő átutalására vonatkozó utasítás,

– »TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójától való forráselvonás céljából egy TIPS AS technikai számláról egy TIPS DCA-ra történő átutalására vonatkozó utasítás,

– »elérhető fél«: olyan jogalany, amely: a) BIC-kel rendelkezik; b) valamely TIPS DCA-tulajdonos vagy kapcsolódó rendszer által elérhető félként kijelölésre került; c) valamely TIPS DCA-tulajdonos levelezője, ügyfele vagy fióktelepe vagy valamely kapcsolódó rendszer résztvevője, vagy valamely kapcsolódó rendszer résztvevőjének levelezője, ügyfele vagy fióktelepe; és d) a TIPS platformon keresztül címezhető és képes azonnali fizetési megbízások benyújtására és fogadására vagy a TIPS DCA-tulajdonoson vagy a kapcsolódó rendszeren keresztül, vagy, ha a TIPS DCA-tulajdonos vagy a kapcsolódó rendszer ezt engedélyezte, közvetlenül.”

d) A „TIPS telekommunikációs szolgáltató” fogalommeghatározását el kell hagyni.

2. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) bekezdés fc) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„fc) a TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízások és a PM-ből TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások;”

b) A (2) bekezdés a következő fd) ponttal egészül ki:

„fd) TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízások és TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások; valamint”

c) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A TARGET2 az eurofizetések tekintetében valós idejű bruttó elszámolást biztosít központi banki pénzben történő kiegyenlítéssel, a PM-számlákon, a T2S DCA-kon és a TIPS DCA-kon keresztül. A TARGET2 az SSP alapján jön létre és működik, amelyen keresztül a fizetési megbízások azonos technikai módszerrel kerülnek benyújtásra és feldolgozásra, illetve amelyen keresztül a fizetések végül azonos technikai módszerrel kerülnek fogadásra. A T2S DCA-k működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a T2S platform alapján jön létre és működik. A TIPS DCA-k és a TIPS AS technikai számlák működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a TIPS platform alapján jön létre és működik.”

3. Az 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

Közvetlen résztvevők

(1) A TARGET2-[a KB neve/ország-hivatkozás beillesztendő] PM-számlatulajdonosai közvetlen résztvevők, és meg kell felelniük a 8. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek. Legalább egy PM-számlával kell rendelkezniük a(z) [a KB neve beillesztendő]-nél. Azon PM-számlatulajdonosoknak, amelyek a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoztak az SCT Inst modellhez, a TIPS platformon mindenkor elérhetőnek kell lenniük és elérhetőnek kell maradniuk, akár TIPS DCA-tulajdonosként, akár elérhető félként valamely TIPS DCA-tulajdonoson keresztül.

(2) A PM-számlatulajdonosok kijelölhetnek címezhető BIC-birtokosokat, azok letelepedési helyétől függetlenül. A PM-számlatulajdonosok csak akkor jelölhetnek ki olyan címezhető BIC-birtokosokat, amelyek a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoztak az SCT Inst modellhez, ha e jogalanyok a TIPS platformon elérhetőek akár TIPS DCA-tulajdonosként, akár elérhető félként valamely TIPS DCA-tulajdonoson keresztül.

(3) A PM-számlatulajdonosok kijelölhetnek jogalanyokat a PM közvetett résztvevőiként, amennyiben a 6. cikkben meghatározott feltételek teljesülnek. A PM-számlatulajdonosok csak akkor jelölhetnek ki olyan közvetett résztvevőket, amelyek a SEPA azonnali átutalási megállapodás aláírása révén csatlakoztak az SCT Inst modellhez, ha e jogalanyok a TIPS platformon elérhetőek akár a(z) [KB neve beillesztendő] TIPS DCA-tulajdonosaként, akár elérhető félként valamely TIPS DCA-tulajdonoson keresztül.

(4) A fióktelepeken keresztül történő, több címzett általi hozzáférés a következő módon nyújtható:

a) az e melléklet 4. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontja szerinti olyan hitelintézet, amelyet PM-számlatulajdonosként elfogadtak, hozzáférést biztosíthat PM-számlájához az Unióban vagy az EGT-ben letelepedett egy vagy több fióktelepének fizetési megbízások benyújtása és/vagy fizetések fogadása céljából, amennyiben a(z) [a KB neve beillesztendő]-t megfelelően tájékoztatták;

b) amennyiben egy hitelintézet fióktelepét PM-számlatulajdonosként elfogadták, e jogalany egyéb fióktelepei és/vagy székhelye (mindkét esetben, amennyiben az Unión vagy az EGT-n belül telepedtek le) hozzáférhet e célból a fióktelep PM-számlájához, amennyiben tájékoztatta a(z) [a KB neve beillesztendő]-t.”

4. A 12. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A PM-számlák és alszámlák a nulla százalék vagy a betéti rendelkezésre állás kamatlába közül az alacsonyabbnak megfelelő mértékű díjazással kamatoznak, kivéve, ha azokat a kötelező tartalék tartására vagy többlet tartalék tartására használják.

Kötelező tartalék esetében az állományok kamatának kiszámítására és megfizetésére a 2531/98/EK tanácsi rendelet (*) és az (EU) 2021/378 európai központi banki rendelet (EKB/2021/1) (**) az irányadó.

Többlet tartalék esetében az állományok kamatának kiszámítására és megfizetésére az (EU) 2019/1743 határozat (EKB/2019/31) (***) az irányadó.

(*) A Tanács 2531/98/EK rendelete (1998. november 23.) a kötelező tartalékok Európai Központi Bank által történő alkalmazásáról (HL L 318., 1998.11.27., 1. o.).

(**) Az Európai Központi Bank (EU) 2021/378 rendelete (2021. január 22.) a kötelező tartalékképzési követelmények alkalmazásáról (EKB/2021/1) (HL L 73., 2021.3.3., 1. o.).

(***) Az Európai Központi Bank (EU) 2019/1743 határozata (2019. október 15.) a többlet tartalékalományok és egyes betétek díjazásáról (EKB/2019/31) (HL L 267., 2019.10.21., 12. o.).”

5. A 28. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„28. cikk

Biztonsági követelmények és ellenőrzési eljárások

(1) A résztvevők megfelelő biztonsági ellenőrzéseket hajtanak végre rendszerük jogosulatlan hozzáféréstől és használatától való védelmére. Kizárólag a résztvevők felelnek rendszerük titkosságának, integritásának és elérhetőségének megfelelő védelméért.

(2) A résztvevők tájékoztatják a(z) [a KB neve beillesztendő]-t technikai infrastruktúrájukban, illetve adott esetben harmadik fél technikai infrastruktúrájában felmerült, biztonságot érintő valamennyi eseményről. A(z) [a KB neve beillesztendő] további információkat kérhet az eseményről, és szükség szerint kérheti, hogy a résztvevő tegye meg a megfelelő intézkedéseket az ilyen események újbóli előfordulásának megelőzésére.

(3) A(z) [a KB neve beillesztendő] további, különösen a kiberbiztonságra vagy a csalás megelőzésére irányuló biztonsági követelményeket írhat elő valamennyi résztvevő és/vagy a(z) [a KB neve beillesztendő] által kritikus fontosságúnak minősített résztvevők számára.

(4) A résztvevők a következőket biztosítják a(z) [a KB neve beillesztendő] számára: i. a kiválasztott telekommunikációs szolgáltatójuk végponti biztonsági követelményeinek való megfelelésre vonatkozó tanúsítványhoz való állandó hozzáférés; és ii. éves alapon a TARGET2-önhitelesítésről szóló, a(z) [KB neve beillesztendő] honlapján és az EKB honlapján angol nyelven közzétettek szerinti nyilatkozatuk.

(4a) A(z) [KB neve beillesztendő] értékeli a résztvevő önhibesítéséről szóló nyilatkozatát a TARGET2-önhitelesítésre vonatkozó követelmények minden egyes követelményének való, résztvevő általi megfelelés szintje tekintetében. E követelményeket a VIII. függelék sorolja fel, amely a 2. cikk (1) bekezdésében felsorolt további függelékek mellett a Feltételek szerves részét képezi.

(4b) A résztvevőnek a TARGET2-önhitelesítés követelményeinek való megfelelési szintjét a következőképpen kell osztályozni, növekvő súlyosság szerinti sorrendben: »teljes megfelelés«; »kisebb meg nem felelés«; »jelentős meg nem felelés«. A következő kritériumokat kell alkalmazni: teljes megfelelés áll fenn, ha a résztvevők a követelmények 100 %-ának megfelelnek; kisebb meg nem felelés áll fenn, ha a résztvevő a követelmények 100 %-ánál kevesebbnek, de legalább a követelmények 66 %-ának megfelel, és jelentős meg nem felelés áll fenn, ha a résztvevő a követelmények kevesebb mint 66 %-ának felel meg. Ha egy résztvevő bizonyítja, hogy egy adott követelmény rá nem alkalmazandó, a besorolás céljából úgy tekintendő, hogy az adott követelménynek megfelel. A »teljes megfelelést« el nem érő résztvevőnek cselekvési tervet kell benyújtania, amelyben bemutatja, hogy hogyan tervezi elérni a teljes megfelelést. A(z) [a KB neve beillesztendő] tájékoztatja az érintett felügyeleti hatóságokat az ilyen résztvevő megfelelésének állapotáról.

(4c) Ha a résztvevő megtagadja, hogy a kiválasztott telekommunikációs szolgáltatója végponti biztonsági követelményeinek való megfelelésre vonatkozó tanúsítványhoz való állandó hozzáférést biztosítson, vagy nem bocsátja rendelkezésre a TARGET2-önhitelesítését, a résztvevő megfelelési szintjét »jelentős meg nem felelésként« kell besorolni.

(4d) A(z) [a KB neve beillesztendő] évente újraértékeli a résztvevők megfelelését.

(4e) A(z) [a KB neve beillesztendő] a következő orvoslásra irányuló intézkedéseket szabhatja ki azon résztvevőkkel szemben, amelyek megfelelési szintjét kisebb vagy jelentős meg nem felelésként értékelték, növekvő súlyosság szerinti sorrendben:

- i. fokozott figyelemmel kísérés: a résztvevő a meg nem felelés kezelése terén elért haladásáról szóló, valamely felső vezető által aláírt havi jelentést bocsát a(z) [a KB neve beillesztendő] rendelkezésére. A résztvevőt ezenkívül minden érintett számla után havi bírság terheli, amely a VI. függelék 1. pontjában foglalt, a számla tranzakciós díjak nélküli havi díjának felel meg. Ez az orvoslásra irányuló intézkedés akkor szabható ki, ha a résztvevő egymás után másodszor kap kisebb meg nem felelés értékelést vagy egy jelentős meg nem felelés értékelést;
- ii. felfüggesztés: a TARGET2-[a KB/ország-hivatkozás beillesztendő]-ban való részvétel a jelen melléklet 34. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontjában leírt körülmények között felfüggeszthető. A jelen melléklet 34. cikkétől eltérve a résztvevőt az ilyen felfüggesztésről három hónappal előre értesíteni kell. A résztvevőt minden felfüggesztett számla után havi bírság terheli, amely a VI. függelék 1. pontjában foglalt, a számla tranzakciós díjak nélküli havi díja kétszeresének felel meg. Ez az orvoslásra irányuló intézkedés akkor szabható ki, ha a résztvevő egymás után másodszor kap jelentős meg nem felelés értékelést;

- iii. megszüntetés: a TARGET2-[a KB/ország-hivatkozás beillesztendő]-ban való részvétel a jelen melléklet 34. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontjában leírt körülmények között megszüntethető. A jelen melléklet 34. cikkétől eltérve a résztvevőt az ilyen megszüntetésről három hónappal előre értesíteni kell. A résztvevőt minden megszüntetett számla után 1 000 EUR összegű további bírság terheli. Ez az orvoslásra irányuló intézkedés akkor szabható ki, ha a résztvevő a felfüggesztéstől számított három hónapon belül nem orvosolta a(z) [a KB neve beillesztendő] számára kielégítő módon a jelentős meg nem felelést.
- (5) Azok a résztvevők, akik harmadik felek számára hozzáférést biztosítanak PM-számlájukhoz az 5. cikk (2), (3) és (4) bekezdése szerint, a jelen cikk (1)–(4e) bekezdésében foglalt biztonsági követelményeknek megfelelően kezelik az ilyen hozzáférés lehetővé tételéből eredő kockázatokat. A (4) bekezdés szerinti önhitelítés tartalmazza, hogy a résztvevő a TARGET2 telekommunikációs szolgáltatók végponti biztonsági követelményeit alkalmazza azokra a harmadik felekre, akik hozzáféréssel rendelkeznek a résztvevő PM-számlájához.”
6. A 39. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:
- „(1) Úgy kell tekinteni, hogy a résztvevők ismerik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget, meg kell felelniük e kötelezettségeknek, továbbá képesnek kell lenniük arra, hogy az érintett illetékes hatóságok felé igazolják a megfelelésüket. Úgy kell tekinteni, hogy a résztvevők ismerik a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása, az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységek és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztésének megelőzésére vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget és meg kell felelniük e kötelezettségeknek, különösen a PM-számlákra terhelt vagy azokon jóváírt fizetésekre vonatkozó megfelelő intézkedések végrehajtása vonatkozásában. A résztvevőknek biztosítaniuk kell, hogy a TARGET2 telekommunikációs szolgáltatóval való szerződés megkötése előtt tájékozódjanak a TARGET2 telekommunikációs szolgáltató adat-visszakeresési politikájáról.”
7. A szöveg a következő 45a. cikkel egészül ki:
- „45a. cikk
- Átmeneti rendelkezések**
- (1) Amint a TARGET rendszer megkezdí és a TARGET2 beszünteti a működését, a PM-számlaegyenlegek átutalásra kerülnek a TARGET rendszerben vezetett megfelelő utódszámlákra.
- (2) Azon követelményt, amely szerint az SCT Inst modellhez csatlakozott PM-számlatulajdonosoknak, közvetett résztvevőknek és címezhető BIC-birtokosoknak a TIPS platformon az 5. cikk alapján elérhetőnek kell lenniük, 2022. február 25-től kell alkalmazni.”
8. Az I. függelék 8. pontja (4) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:
- „b) felhasználó-alkalmazás (U2A) üzemmód
- Az U2A közvetlen kommunikációt tesz lehetővé a résztvevő és az ICM között. Az információk a személyi számítógépes rendszeren futó böngészőben (SWIFT Alliance WebStation vagy a SWIFT által megkívánt egyéb felület) kerülnek megjelenítésre. Az U2A hozzáféréshez a számítástechnikai infrastruktúrának képesnek kell lennie a cookie-k támogatására. A további részleteket az ICM felhasználói kézikönyv ismerteti.”
9. A IV. függelék 6. pontjának g) alpontja helyébe a következő szöveg lép:
- „g) A fizetési megbízások átmeneti tartalékrendszerben történő feldolgozásához a résztvevők elfogadható eszközöket nyújtanak fedezetként. Az átmeneti tartalékrendszerben történő feldolgozás során a bejövő rendkívüli helyzetekre vonatkozó fizetések beszámíthatók a kimenő, rendkívüli helyzetekre vonatkozó kifizetések finanszírozásába. A résztvevők rendelkezésre álló likviditását a(z) [a KB neve beillesztendő] nem veheti figyelembe az átmeneti tartalékrendszerben történő feldolgozás céljából.”
10. Az EKB/2012/27 iránymutatás II. melléklete az ezen iránymutatás VI. mellékletében meghatározott szövegű, új VIII. függelékkel egészül ki.

II. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás IIa. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) Az „azonnali fizetési megbízás” fogalom meghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„– »azonnali fizetési megbízás«: az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modelljével összhangban olyan fizetési megbízás, amely napi 24 órában, az év bármely naptári napján végrehajtható, azonnali vagy szinte azonnali feldolgozással és a megbízó értesítésével, amely magában foglalja a következőket: i. TIPS DCA-ról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, ii. TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások, iii. TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, és iv. TIPS AS technikai számláról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások,”

b) A szöveg a következő fogalom meghatározásokkal egészül ki:

„– »TIPS kapcsolódó rendszer technikai számla (TIPS AS technikai számla)«: valamely kapcsolódó rendszer által vagy kapcsolódó rendszer nevében KB által az azonnali fizetéseknél a kapcsolódó rendszer által saját könyveiben történő kiegyenlítése céljára való használatra a KB TARGET2 tagrendszerében fenntartott számla,

– »TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójának finanszírozása céljából egy TIPS DCA-ról egy TIPS AS technikai számlára történő átutalására vonatkozó utasítás,

– »TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójától való forráselvonás céljából egy TIPS AS technikai számláról egy TIPS DCA-ra történő átutalására vonatkozó utasítás,

– »telekommunikációs szolgáltató«: az a vállalkozás, amelynek az eurorendszerrel fennálló koncessziót ítélték oda csatlakoztatási szolgáltatásoknak az eurorendszer új egységes piaci infrastruktúra kapuján (ESMIG) keresztül történő nyújtására.”

c) A „T2S telekommunikációs szolgáltató” fogalom meghatározását el kell hagyni.

2. A 4. cikk (2) bekezdésének fc) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„fc) a TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízások és a PM-ből TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások;”

3. A 4. cikk (2) bekezdése a következő fd) ponttal egészül ki:

„fd) TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízások és TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások; valamint”

4. A 4. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A TARGET2 az eurofizetések tekintetében valós idejű bruttó elszámolást biztosít központi banki pénzben történő kiegyenlítéssel, a PM-számlákon, a T2S DCA-kon és a TIPS DCA-kon keresztül. A TARGET2 az SSP alapján jön létre és működik, amelyen keresztül a fizetési megbízások azonos technikai módszerrel kerülnek benyújtásra és feldolgozásra, illetve amelyen keresztül a fizetések végül azonos technikai módszerrel kerülnek fogadásra. A T2S DCA-k működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a T2S platform alapján jön létre és működik. A TIPS DCA-k és a TIPS AS technikai számlák működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a TIPS platform alapján jön létre és működik. A(z) [a KB neve beillesztendő] az e Feltételek szerinti szolgáltatások nyújtója. Az SSP-t üzemeltető KB-k és a 4 KB intézkedéseit és mulasztásait a(z) [a KB neve beillesztendő] intézkedéseinek és mulasztásainak kell tekinteni, amelyekért az a jelen melléklet 21. cikkének megfelelően visel felelősséget. Az e Feltételek szerinti részvétel nem hoz létre szerződéses kapcsolatot a T2S DCA-tulajdonosok és az SSP-t üzemeltető NKB-k vagy a 4 KB között, amikor utóbbiak bármelyike e minőségében jár el. Az e Feltételek értelmében nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban a T2S DCA-tulajdonos által az SSP-nek vagy a T2S platformnak küldött, illetve attól kapott utasításokat, üzeneteket vagy információkat úgy kell tekinteni, hogy azok címzettje vagy küldője a(z) [a KB neve beillesztendő].”

5. A 8. cikk (3) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Amennyiben a(z) [a KB neve beillesztendő] eleget tett a T2S DCA-tulajdonos (1) bekezdés szerinti kérésének, úgy kell tekinteni, hogy a T2S DCA-tulajdonos felhatalmazást adott a részt vevő CSD-nek, hogy terhelje meg a T2S DCA-t az ilyen értékpapír-számlákon folyó értékpapírügyletekhez kapcsolódó összeggel.”

6. A 28. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Úgy kell tekinteni, hogy a T2S DCA-tulajdonosok ismerik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget, meg kell felelniük e kötelezettségeknek, továbbá képesnek kell lenniük arra, hogy az érintett illetékes hatóságok felé igazolják a megfelelésüket. Úgy kell tekinteni, hogy ismerik a pénzmossás, a terrorizmus finanszírozása, az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységek és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztésének megelőzésére vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget, meg kell felelniük e kötelezettségeknek, különösen a T2S DCA-ikra terhelt vagy azokon jóváírt fizetésekre vonatkozó megfelelő intézkedések végrehajtása vonatkozásában. A T2S DCA-tulajdonosoknak a T2S telekommunikációs szolgáltatóval való szerződés megkötése előtt biztosítaniuk kell, hogy tájékozódtak a T2S telekommunikációs szolgáltató adat-visszakeresési politikájáról.”

7. A 30. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„30. cikk

Szerződéses kapcsolat az NSP-vel

(1) A T2S DCA-tulajdonosoknak:

- a) a valamely NSP-vel fennálló koncessziós szerződést keretében szerződést kell kötniük az adott NSP-vel a TARGET2-[a KB neve beillesztendő]-hoz fűződő technikai kapcsolat létesítése érdekében; vagy
- b) valamely másik jogalanyon keresztül kell csatlakozniuk, amely az NSP-vel fennálló koncessziós szerződés keretében szerződést kötött az adott NSP-vel.

(2) A T2S DCA-tulajdonos és az NSP közötti jogviszonyra kizárólag az NSP-vel kötött, az (1) bekezdés a) pontjában említett külön szerződés feltételei vonatkoznak.

(3) Az NSP által nyújtandó szolgáltatások nem képezik részét a(z) [a KB neve beillesztendő] által a TARGET2 vonatkozásban nyújtandó szolgáltatásoknak.

(4) A(z) [a KB neve beillesztendő] nem felel az NSP (beleértve igazgatóit, személyzetét és alvállalkozóit) által hozott intézkedésekért, elkövetett hibákért vagy mulasztásokért, illetve a résztvevők által az NSP hálózatának elérésére kiválasztott harmadik személyek intézkedéseiről, hibáiról vagy mulasztásaiért.”

8. A szöveg a következő 34a. cikkel egészül ki:

„34a. cikk

Átmeneti rendelkezések

Amint a TARGET rendszer megkezdí és a TARGET2 beszünteti a működését, a T2S DCA-tulajdonosok a TARGET rendszerben T2S DCA-tulajdonosokká válnak.”

9. A IIa. melléklet 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontjában, 9. cikkének (5) bekezdésében, 10. cikkének (6) bekezdésében, 14. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, 22. cikkének (1), (2) és (3) bekezdésében, 27. cikkének (5) bekezdésében, 28. cikkének (1) bekezdésében, 29. cikkének (1) bekezdésében és az I. függelék 1. pontjában szereplő, „T2S telekommunikációs szolgáltatóra” (egyes vagy többes számban) való hivatkozások helyébe az „NSP-re” való hivatkozás lép.

10. Az I. függelék 7. pontja (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) felhasználó-alkalmazás (U2A) üzemmód

Az U2A közvetlen kommunikációt tesz lehetővé a T2S DCA-tulajdonos és a T2S GUI között. Az információk a személyi számítógépes rendszeren futó böngészőben kerülnek megjelenítésre. Az U2A hozzáféréshez a számítástechnikai infrastruktúrának képesnek kell lennie a cookie-k támogatására. A további részleteket a T2S felhasználói kézikönyv ismerteti.”

III. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás IIb. melléklete a következőképpen módosul:

1. Az I. függelék 17. cikke (1) bekezdésének a) pontjában, 24. cikkének (1) és (2) bekezdésében, 26. cikke (2) bekezdésének d) pontjában, 29. cikkének (6) bekezdésében, az I. függelék 1. pontjában és 6. pontjának (1) bekezdésében, valamint a II. függelék 3. pontja (3) bekezdésének b) pontjában szereplő, „TIPS telekommunikációs szolgáltatóra” (egyres vagy többes számban) való hivatkozások helyébe az „NSP-re” való hivatkozás lép.
2. Az 1. cikk a következőképpen módosul:
 - a) Az „elérhető fél” fogalom meghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„- »elérhető fél«: olyan jogalany, amely: a) BIC-kel rendelkezik; b) valamely TIPS DCA-tulajdonos vagy kapcsolódó rendszer által elérhető félként kijelölésre került; c) valamely TIPS DCA-tulajdonos levelezője, ügyfele vagy fióktelepe vagy valamely kapcsolódó rendszer résztvevője, vagy valamely kapcsolódó rendszer résztvevőjének levelezője, ügyfele vagy fióktelepe; és d) a TIPS platformon keresztül címezhető és képes azonnali fizetési megbízások benyújtására és fogadására vagy a TIPS DCA-tulajdonoson vagy a kapcsolódó rendszeren keresztül, vagy, ha a TIPS DCA-tulajdonos vagy a kapcsolódó rendszer ezt engedélyezte, közvetlenül,”
 - b) A „fizetési megbízás” fogalom meghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„- »fizetési megbízás«: a kifejezés e melléklet 16–18. cikkében történő használata kivételével az azonnali fizetési megbízás, a visszahívásra adott pozitív válasz, a PM-ből TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás, a TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízás, a TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás vagy a TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás”,
 - c) Az „azonnali fizetési megbízás” fogalom meghatározása helyébe a következő szöveg lép:

„- »azonnali fizetési megbízás«: az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modelljével összhangban olyan fizetési megbízás, amely napi 24 órában, az év bármely naptári napján végrehajtható, azonnali vagy szinte azonnali feldolgozással és a megbízó értesítésével, amely magában foglalja a következőket: i. TIPS DCA-ról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, ii. TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások, iii. TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra irányuló azonnali fizetési megbízások, és iv. TIPS AS technikai számláról TIPS AS technikai számlára irányuló azonnali fizetési megbízások,”
 - d) A szöveg a következő fogalom meghatározásokkal egészül ki:

„- »TIPS kapcsolódó rendszer technikai számla (TIPS AS technikai számla)«: valamely kapcsolódó rendszer által vagy kapcsolódó rendszer nevében a KB által az azonnali fizetéseknél az adott kapcsolódó rendszer által saját könyveiben történő kiegyenlítése céljára való használatra a KB TARGET2 tagrendszerében fenntartott számla,

- »TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójának finanszírozása céljából egy TIPS DCA-ról egy TIPS AS technikai számlára történő átutalására vonatkozó utasítás,

- »TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás«: meghatározott pénzüsszegnek a TIPS DCA-tulajdonos (vagy a kapcsolódó rendszer valamely más résztvevője) kapcsolódó rendszer könyveiben fennálló pozíciójától való forráselvonás céljából egy TIPS AS technikai számláról egy TIPS DCA-ra történő átutalására vonatkozó utasítás,

„- »az Európai Pénzforgalmi Tanács SEPA azonnali átutalási (SCT Inst) modellje« vagy »SCT Inst modell«: automatizált, nyílt szabványon alapuló modell, amely az SCT Inst résztvevők által betartandó bankközi szabályokat tartalmaz, és amely lehetővé teszi a SEPA-n belüli pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy automatizált, a SEPA egészére kiterjedő, euróban történő azonnali átutalási terméket kínáljanak,

- »mobil másodlagos azonosító kereső (MPL) szolgáltatás«: olyan szolgáltatás, amely lehetővé teszi a TIPS DCA-tulajdonosok, TIPS AS technikai számlát használó kapcsolódó rendszerek és elérhető felek számára, akik ügyfeleiktől valamely másodlagos azonosító (például mobilszám) révén azonosított kedvezményezett javára szóló azonnali fizetési megbízás teljesítésére vonatkozó kérelmet kapnak, hogy a központi MPL adattárból lekérjék a megfelelő kedvezményezetti IBAN-t és BIC-et a vonatkozó számlán a TIPS-ben történő jóváírás céljára,

- »telekommunikációs szolgáltató (NSP)«: az a vállalkozás, amelynek az eurorendszerrel fennálló koncessziót ítétek oda csatlakoztatási szolgáltatásoknak az eurorendszer új egységes piaci infrastruktúra kapuján (ESMIG) keresztül történő nyújtására,

- »IBAN«: az a nemzetközi bankszámlaszám, amely egyedileg azonosít egy adott országban egy meghatározott pénzügyi intézménynél vezetett egyedi számlát.”
- e) A „TIPS telekommunikációs szolgáltató” fogalom meghatározását el kell hagyni.
- 3. A 3. cikk (1) bekezdésében az „V. függelék: A TIPS-hez való kapcsolódásra vonatkozó technikai követelmények”-re való hivatkozást el kell hagyni.
- 4. A 4. cikk a következőképpen módosul:
 - a) A (2) bekezdés a következő ia) ponttal egészül ki:

„ia) TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásá vezetési megbízások és TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásá vezetési megbízások; valamint”
 - b) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A TARGET2 az eurofizetések tekintetében valós idejű bruttó elszámolást biztosít központi banki pénzben történő kiegyenlítéssel, a PM-számlákon, a T2S DCA-kon és a TIPS DCA-kon keresztül. A TARGET2 az SSP alapján jön létre és működik, amelyen keresztül a fizetési megbízások azonos technikai módszerrel kerülnek benyújtásra és feldolgozásra, illetve amelyen keresztül a fizetések végül azonos technikai módszerrel kerülnek fogadásra. A TIPS DCA-k és a TIPS AS technikai számlák működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a TIPS platform alapján jön létre és működik. A T2S DCA-k működését illetően a TARGET2 műszaki értelemben a T2S platform alapján jön létre és működik.”
- 5. A 6. cikk (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„i. a TIPS platformhoz való csatlakoztatáshoz és abba a fizetési megbízások beviteléhez szükséges számítástechnikai infrastruktúra üzembe helyezése, kezelése, üzemeltetése, ellenőrzése, valamint biztonságának biztosítása. A TIPS DCA megnyitását kérelmező ennek teljesítésébe bevonhat harmadik személyeket, de a teljes felelősség továbbra is őt terheli. Így különösen, amennyiben utasításadó fél nem kerül igénybevétele, a TIPS DCA megnyitását kérelmezőnek megállapodást kell kötnie egy vagy több NSP-vel a szükséges kapcsolat és hozzáférés beszerzésére, az I. függelékben szereplő technikai specifikációknak és követelményeknek megfelelően; és”
- 6. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„9. cikk

Szerződéses kapcsolat az NSP-vel

- (1) A résztvevőknek:
 - a) a valamely NSP-vel fennálló koncessziós szerződést keretében szerződést kell kötniük az adott NSP-vel a TARGET2-[KB/ország-hivatkozás beillesztendő]-hoz fűződő technikai kapcsolat létesítése érdekében; vagy
 - b) valamely másik jogalanyon keresztül kell csatlakozniuk, amely az NSP-vel fennálló koncessziós szerződés keretében szerződést kötött az adott NSP-vel.
- (2) A résztvevő és az NSP közötti jogviszonyra kizárólag az (1) bekezdés a) pontjában említett külön szerződésük feltételei vonatkoznak.
- (3) Az NSP által nyújtandó szolgáltatások nem képezik részét a(z) [a KB neve beillesztendő] által a TARGET2 vonatkozásban nyújtandó szolgáltatásoknak.
- (4) A(z) [a KB neve beillesztendő] nem felel az NSP (beleértve igazgatóit, személyzetét és alvállalkozóit) által hozott intézkedésekért, elkövetett hibákért vagy mulasztásokért, illetve a résztvevők által az NSP hálózatának elérésére kiválasztott harmadik személyek intézkedéseiről, hibáiról vagy mulasztásaiért.”
- 7. A 10. cikket el kell hagyni.
- 8. A szöveg a következő 11a. cikkel egészül ki:

„11a. cikk

MPL adattár

- (1) A központi MPL adattár tartalmazza a másodlagos azonosító – IBAN megfeleltetési táblázatot az MPL szolgáltatás céljára.
- (2) Minden egyes másodlagos azonosító csak egy IBAN-hoz kapcsolódhat. Egy IBAN egy vagy több másodlagos azonosítóhoz is kapcsolódhat.
- (3) A 29. cikket alkalmazni kell az MPL adattárban szereplő adatokra.”
- 9. A 12. cikk (9) bekezdését el kell hagyni.
- 10. A 15. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A TIPS DCA-k a nulla százalék vagy a betéti rendelkezésre állás kamatlába közül az alacsonyabbnak megfelelő mértékű díjazással kamatoznak, kivéve, ha azokat a kötelező tartalék tartására vagy többlet tartalék tartására használják.

Kötelező tartalék esetében az állományok kamatának kiszámítására és megfizetésére a 2531/98/EK tanácsi rendelet (*) és az (EU) 2021/378 európai központi banki rendelet (EKB/2021/1) (**) az irányadó.

Többlet tartalék esetében az állományok kamatának kiszámítására és megfizetésére az (EU) 2019/1743 határozat (EKB/2019/31) (***) az irányadó.

(*) A Tanács 2531/98/EK rendelete (1998. november 23.) a kötelező tartalékok Európai Központi Bank által történő alkalmazásáról (HL L 318., 1998.11.27., 1. o.).

(**) Az Európai Központi Bank (EU) 2021/378 rendelete (2021. január 22.) a kötelező tartalékképzési követelmények alkalmazásáról (EKB/2021/1) (HL L 73., 2021.3.3., 1. o.).

(***) Az Európai Központi Bank (EU) 2019/1743 határozata (2019. október 15.) a többlet tartalékállományok és egyes betétek díjazásáról (EKB/2019/31) (HL L 267., 2019.10.21., 12. o.).”

11. A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„16. cikk

A fizetési megbízások fajtái a TIPS DCA-kon

A TIPS szolgáltatás alkalmazásában a következők minősülnek fizetési megbízásnak:

- a) azonnali fizetési megbízások;
- b) visszahívásra adott pozitív válaszok;
- c) TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízások;
- d) TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízások; és
- e) TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások.”

12. A 18. cikk (6) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Egy TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízás, TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízás vagy TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízás 17. cikkben foglaltak szerinti elfogadását követően a TARGET2-[a KB neve/országghivatkozás beillesztendő] ellenőrzi, hogy a megbízó számláján elegendő fedezet áll-e rendelkezésre. Ha nem áll rendelkezésre elegendő fedezet, a likviditásátvezetési megbízás elutasításra kerül. Ha elegendő fedezet áll rendelkezésre, a likviditásátvezetési megbízás azonnal kiegyenlítésre kerül.”

13. A 20. cikk (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a TIPS DCA-ról PM-be történő likviditásátvezetési megbízások, a visszahívásra adott pozitív válaszok és a TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízások abban a pillanatban tekintendők a TARGET2-[a KB neve/országghivatkozás beillesztendő]-be befogadottnak, illetve attól a pillanattól visszavonhatatlanok, amikor az adott TIPS DCA-t megterhelik. A TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások abban a pillanatban tekintendők a TARGET2-[KB neve/országghivatkozás beillesztendő]-be befogadottnak, illetve attól a pillanattól visszavonhatatlanok, amikor az adott TIPS AS technikai számlát megterhelik.”

14. A 30. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Úgy kell tekinteni, hogy a TIPS DCA-tulajdonosok ismerik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget, meg kell felelniük e kötelezettségeknek, továbbá képesnek kell lenniük arra, hogy az érintett illetékes hatóságok felé igazolják a megfelelésüket. Úgy kell tekinteni, hogy ismerik a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása, az atomfegyverek elterjedésének veszélyével járó tevékenységek és az atomfegyverek célba juttatására szolgáló rendszerek fejlesztésének megelőzésére vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos, őket terhelő valamennyi kötelezettséget, meg kell felelniük e kötelezettségeknek, különösen a TIPS DCA-ikra terhelt vagy azokon jóváírt fizetésekre vonatkozó megfelelő intézkedések végrehajtása vonatkozásában. A TIPS DCA-tulajdonosoknak biztosítaniuk kell, hogy az NSP-vel való szerződés megkötése előtt tájékozódjanak a kiválasztott NSP-jük adatvisszakeresési politikájáról.”

15. A szöveg a következő 35a. cikkel egészül ki:

„35a. cikk

Átmeneti rendelkezés

Amint a TARGET rendszer megkezdí és a TARGET2 beszünteti a működését, a TIPS DCA-tulajdonosok a TARGET rendszerben TIPS DCA-tulajdonosokká válnak.”

16. Az I. függelék 2. pontjában található táblázat helyébe a következő szöveg lép:

„Üzenet típusa	Üzenet neve
Pacs.002	FItoFIPayment Status Report
Pacs.004	PaymentReturn
Pacs.008	FItoFICustomerCreditTransfer
Pacs.028	FItoFIPaymentStatusRequest
camt.003	GetAccount
camt.004	ReturnAccount
camt.005	GetTransaction
camt.006	ReturnTransaction
camt.011	ModifyLimit
camt.019	ReturnBusinessDayInformation
camt.025	Receipt
camt.029	ResolutionOfInvestigation
camt.050	LiquidityCreditTransfer
camt.052	BankToCustomerAccountReport
camt.053	BankToCustomerStatement
camt.054	BankToCustomerDebitCreditNotification
camt.056	FItoFIPaymentCancellationRequest
acmt.010	AccountRequestAcknowledgement
acmt.011	AccountRequestRejection
acmt.015	AccountExcludedMandateMaintenanceRequest
reda.016	PartyStatusAdviceV01
reda.022	PartyModificationRequestV01”

17. Az I. függelék 6. pontja (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) felhasználó-alkalmazás (U2A) üzemmód

Az U2A közvetlen kommunikációt tesz lehetővé a TIPS DCA-tulajdonos és a TIPS GUI között. Az információk a személyi számítógépes rendszeren futó böngészőben kerülnek megjelenítésre. Az U2A hozzáféréshez a számítástechnikai infrastruktúrának képesnek kell lennie a cookie-k támogatására. A további részleteket a TIPS felhasználói kézikönyv ismerteti.”

18. A IV. függelék 2. pontját el kell hagyni.
19. Az V. függelék el kell hagyni.

IV. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás IV. melléklete a következőképpen módosul:

1. A 14. pont (14) bekezdésének d) pontja helyébe az alábbi szöveg lép:
„d) MT 103-as üzenettel továbbított SWIFT-megbízások nem nyújthatók be.”
2. A 18. pont (1) bekezdésének b) pontjában a táblázat első sora helyébe a következő szöveg lép:

„Sáv	- tól (millió EUR/üzleti nap)	- ig (millió EUR/üzleti nap)	Éves díj (EUR)	Havi díj (EUR)”
------	-------------------------------	------------------------------	----------------	-----------------

3. A 18. pont (1) bekezdése d) pontjának utolsó albekezdését el kell hagyni.

V. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás a következő IVa. melléklettel egészül ki:

„IVa. MELLÉKLET

TIPS SZOLGÁLTATÁS AZ AZONNALI FIZETÉSEKET KIEGYENLÍTŐ KAPCSOLÓDÓ RENDSZEREK SZÁMÁRA

1. Fogalommeghatározások

E melléklet alkalmazásában és a IIb. melléklet 1. cikkében szereplő fogalommeghatározások mellett:

1. »kapcsolódó rendszer központi bankja«: az az eurorendszerbeli KB, amellyel a saját könyveiben azonnali fizetéseket kiegyenlítő kapcsolódó rendszer kétoldalú megállapodást kötött a kapcsolódó rendszer azonnali fizetéseinek kiegyenlítésére;
2. »mögöttes bruttó volumen«: a kapcsolódó rendszer saját könyveiben kiegyenlített és a TIPS AS technikai számlán tartott pénzeszközök által lehetővé tett azonnali fizetések száma. Nem foglalja magában a TIPS DCA-król vagy más TIPS AS technikai számlákról vagy azokra történő azonnali fizetéseket;
3. »utasításadó fél«: olyan jogalany, amelyet valamely kapcsolódó rendszer ilyenként kijelölt, és amely fizetési megbízásokat küldhet a TIPS platformnak és/vagy fizetési megbízásokat fogadhat a TIPS platformtól a kapcsolódó rendszer vagy az adott kapcsolódó rendszer valamely elérhető fele nevében.

2. A fizetési megbízások rendszerbe történő bevitele és azok visszavonhatatlansága

A IIb. melléklet – azonnali fizetési megbízások, visszahívásra adott pozitív válaszok, TIPS DCA-ról TIPS AS technikai számlára történő likviditásátvezetési megbízások és TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások adott TARGET2 tagrendszerbe történő bevitelének időpontjára vonatkozó – 20. cikkének alkalmazása nem befolyásolja a kapcsolódó rendszerek olyan szabályait, amelyek a kapcsolódó rendszerbe történő befogadásnak és/vagy a kapcsolódó rendszernek benyújtott átutalási megbízások visszavonhatatlanságának az időpontját korábbi időpontban határozzák meg, mint a vonatkozó fizetési megbízás adott TARGET2 tagrendszerbe történő bevitelének időpontja.

3. Az azonnali fizetések kapcsolódó rendszerek saját könyveiben történő kiegyenlítését elősegítő számlák

- (1) A kapcsolódó rendszerekkel összefüggő azonnali fizetések kiegyenlítésének TIPS-ben történő elősegítése érdekében TIPS AS technikai számlát kell nyitni.
- (2) A TIPS AS technikai számlát egyedi, legfeljebb 34 karakterből álló számlaszám azonosítja, amelynek felépítése a táblázatban foglaltaknak megfelelően alakul:

	Név	Formátum	Tartalom
A. rész	Számlatípus	1 karakter, pontosan	»A« az AS technikai számla esetében
	A központi bank országkódja	2 karakter, pontosan	Az ISO 3166-1 szabvány szerinti országkód
	Devizanem kódja	3 karakter, pontosan	EUR
B. rész	Számlatulajdonos	11 karakter, pontosan	BIC
C. rész	A számla albesorolása	Legfeljebb 17 karakter	A számlatulajdonos által megadott szabad szöveg (alfanumerikus)

- (3) A TIPS AS technikai számlák egyenlege nap közben csak zéró vagy pozitív lehet, és az egyenleg éjszaka pozitív maradhat. A számla éjszakai egyenlege ugyanazon szabályok szerint kamatozik, mint amelyek ezen iránymutatás 11. cikke alapján a garanciaalapokra vonatkoznak.

4. Kiegyenlítési eljárás

- (1) A kapcsolódó rendszernek TIPS AS technikai számlát kell használnia a klíringtagjai által a pozícióik finanszírozása érdekében elkülönített likviditás összegyűjtésére.
- (2) A kapcsolódó rendszert kérésre értesíteni kell a TIPS AS technikai számláján történő jóváírásról és e számlája megterheléséről.
- (3) A kapcsolódó rendszer bármely TIPS DCA-tulajdonosnak vagy TIPS kapcsolódó rendszernek küldhet azonnali fizetési megbízásokat és visszahívásra adott pozitív válaszokat. A kapcsolódó rendszer bármely TIPS DCA-tulajdonostól vagy TIPS kapcsolódó rendszertől fogad és feldolgoz azonnali fizetési megbízásokat, visszahívási kérelmeket és visszahívásra adott pozitív válaszokat.

5. Felhasználói interfész

- (1) A TIPS AS technikai számla tulajdonosa a TIPS platformhoz A2A üzemmódban fér hozzá, továbbá hozzáférhet U2A üzemmódban is akár közvetlenül, akár egy vagy több utasításadó félen keresztül.
- (2) A TIPS platformhoz való hozzáférés lehetővé teszi a TIPS AS technikai számlák tulajdonosai számára:
 - a) a számláikhoz kapcsolódó információk elérését és a CMB-k kezelését;
 - b) TIPS AS technikai számláról TIPS DCA-ra történő likviditásátvezetési megbízások kezdeményezését; és
 - c) bizonyos statikus adatok kezelését.

6. Díjak és számlázás

- (1) Egy kapcsolódó rendszert a TIPS-ben a következők közül mindkettő terheli:
 - a) egy tranzakciós díj, amely a IIb. melléklet IV. függelékében a TIPS DCA-tulajdonosokra meghatározott díjjal megegyező alapon kerül kiszámításra;
 - b) egy, a kapcsolódó rendszer saját platformján kiegyenlített és a TIPS AS technikai számlán levő, előre finanszírozott pozíciók által lehetővé tett azonnali fizetések mögöttes bruttó volumenén alapuló díj. A díj azonnali fizetésenként 0,0005 EUR-t tesz ki.
- (2) A kapcsolódó rendszer azonnali fizetéseinek mögöttes bruttó volumenét a kapcsolódó rendszer központi bankja havonta az előző havi, a legközelebbi tízezres értékre lefelé kerekített és a kapcsolódó rendszer által legkésőbb a következő hónap harmadik üzleti napjáig jelentett mögöttes bruttó volumen alapján számítja ki. A kiszámított bruttó volument kell alkalmazni a díj következő hónapban történő kiszámítása céljára.
- (3) Minden kapcsolódó rendszer számlát kap a kapcsolódó rendszer központi bankjától az e pont (1) bekezdésében említett díjak alapján az előző hónapról, legkésőbb a következő hónap kilencedik üzleti napján. A számla kifizetése legkésőbb a számla kibocsátása szerinti hónap 14. üzleti napjáig történik a kapcsolódó rendszer központi bankja által meghatározott számlára, vagy annak összegével megterhelésre kerül a kapcsolódó rendszer által megjelölt számla.
- (4) Az e melléklet szerinti díjak és számlázás céljára:
 - a) az olyan kapcsolódó rendszer, amely a 98/26/EK irányelv alapján rendszerként került kijelölésre, külön kapcsolódó rendszerként kezelendő, függetlenül attól, hogy azt egy további kapcsolódó rendszert működtető jogalany működteti;
 - b) az olyan kapcsolódó rendszer, amely a 98/26/EK irányelv alapján rendszerként nem került kijelölésre, külön kapcsolódó rendszerként kezelendő, amennyiben megfelel a következő kritériumoknak:
 - i. esetében szerződés vagy jogalkotási eszköz formájában megjelenő formális megállapodásról van szó;
 - ii. [az adott rendszer rendszerüzemeltetőjén kívül] egynél több [tagja] [résztevője] van;
 - iii. fizetések és/vagy értékpapírok résztvevők közötti elszámolása, nettósítása és/vagy kiegyenlítése céljára került létrehozásra; és
 - iv. a fizetések és értékpapírok résztvevők közötti elszámolására, nettósítására és kiegyenlítésére közös szabályokat és egységes eljárási rendet alkalmaz.
- (5) A 2021. december 1. és 2022. február 28. közötti időszakra szóló, e cikk szerinti számlázás céljára a díjak a 2021. szeptember, október és november hónapokra számlázott összes díj átlagának felelnek meg.”

VI. MELLÉKLET

Az EKB/2012/27 iránymutatás II. melléklete a következő VIII. függelékkel egészül ki:

„VIII. függelék

Az információbiztonság kezelésére és az üzletmenet-folytonosság kezelésére vonatkozó követelmények**Az információbiztonság kezelése**

Ezek a követelmények minden résztvevőre alkalmazandók, kivéve, ha a résztvevő bizonyítja, hogy az adott követelmény rá nem alkalmazandó. A követelmények infrastruktúrájában való alkalmazása hatályának megállapítása során a résztvevőnek azonosítania kell a fizetési műveletek láncolatának részét képező elemeket. Konkrétan, a fizetési műveletek láncolata egy beviteli ponttal kezdődik, ez a műveletek létrehozatalában részt vevő rendszer (például munkaállomások, front office és back office alkalmazások, köztesréteg), és annál a rendszernél végződik, amely az üzenetet küldi a SWIFT felé (például SWIFT VPN Box) vagy az Internetre (az utóbbi az internetalapú hozzáférésre alkalmazandó).

1.1. követelmény: Információbiztonsági politika

A vezetés az üzleti célkitűzésekkel összhangban álló, világos politikai irányvonalat határoz meg, továbbá az információbiztonság iránti támogatást és elkötelezettséget tanúsít azáltal, hogy információbiztonsági politikát bocsát ki, hogy jóvá és tart fenn, amelynek célja a szervezeten belül az információbiztonság és a kiberreziliencia kezelése az információbiztonságot és a kiberrezilienciát érintő kockázatok azonosítása, értékelése és kezelése tekintetében. A politikának legalább a következő szakaszokat kell tartalmaznia: célkitűzések, hatály (ideértve az olyan területeket, mint a szervezet, emberi erőforrások, eszközkezelés stb.), elvek és a felelősségi körök megállapítása.

1.2. követelmény: Belső szervezet

Az információbiztonsági politika szervezeten belüli végrehajtása érdekében információbiztonsági keretrendszert kell kialakítani. A vezetés koordinálja és felülvizsgálja az információbiztonsági keretrendszer létrehozását az (1.1. követelmény szerinti) információbiztonsági politika szervezeten belüli végrehajtásának biztosítása érdekében, ideértve a megfelelő források hozzárendelését és a biztonsággal kapcsolatos felelősségi körök megállapítását.

1.3. követelmény: Külső felek

A szervezet információinak és információfeldolgozó létesítményeinek biztonsága nem csökkenhet külső fél/felek vagy azok által nyújtott termékek/szolgáltatások bevezetése és/vagy az azoktól való függés következtében. A szervezet információfeldolgozó létesítményeihez külső felek általi hozzáférést ellenőrizni kell. Amennyiben szükséges, hogy külső felek vagy azok által nyújtott termékek/szolgáltatások hozzáférjenek a szervezet információfeldolgozó létesítményeihez, kockázateértékelést kell végezni a biztonsággal kapcsolatos következmények és az ellenőrzési követelmények meghatározása érdekében. Az ellenőrzésekről minden egyes külső féllel meg kell állapodni és az ellenőrzéseket e felekkel egyetértésben kell meghatározni.

1.4. követelmény: Eszközkezelés

A fizetési műveletek láncolatának hatálya alá tartozó valamennyi információs eszközzel, üzleti folyamatokkal és a mögöttes információs rendszerekkel, így operációs rendszerekkel, infrastruktúrákkal, üzleti alkalmazásokkal, felhasználásra kész termékekkel, szolgáltatásokkal és felhasználó által fejlesztett alkalmazásokkal el kell számolni, és azoknak nevesített tulajdonossal kell rendelkezniük. Meg kell határozni, hogy ki viseli az üzleti folyamatokban és a kapcsolódó információtechnológiai komponensekben fennálló megfelelő ellenőrzések karbantartásáért és működéséért való felelősséget. Megjegyzés: a tulajdonos adott esetben átruházhatja egyes konkrét ellenőrzések végrehajtását, azonban elszámoltatható marad az eszközök megfelelő védelméért.

1.5. követelmény: Az információs eszközök osztályozása

Az információs eszközöket a szolgáltatás résztvevő általi zavartalan nyújtása szempontjából fennálló kritikus jellegük szerint osztályozni kell. Az osztályozásnak fel kell tüntetnie az ezen információs eszközöknek a vonatkozó üzleti folyamatokban történő kezelése során elvárt védelem szükségességét, prioritásait és mértékét, valamint figyelembe kell vennie a mögöttes informatikai komponenseket. Az információs eszközök vezetőség által jóváhagyott osztályozási rendszerét kell használni arra, hogy meghatározzák az információs eszköz életciklusa során (ideértve az információs eszközök eltávolítását és megsemmisítését) megfelelő védelmi ellenőrzéseket, valamint, hogy közöljék a különleges kezelési intézkedések szükségességét.

1.6. követelmény: Humánerőforrás-biztonság

A biztonsággal kapcsolatos felelősséggel az alkalmazást megelőzően, megfelelő munkaköri leírásokban és foglalkoztatási feltételekben kell foglalkozni. Valamennyi állásra jelentkezőt, beszállítót és harmadik fél felhasználót megfelelően át kell vizsgálni, különösen az érzékeny állások esetében. A munkavállalóknak, beszállítóknak és az információfeldolgozó létesítmények harmadik fél felhasználóinak a biztonsággal kapcsolatos szerepükről és felelősségi körükről szülő megállapodást kell aláírniuk. Valamennyi munkavállaló, beszállító és harmadik fél felhasználó körében biztosítani kell a megfelelő szintű tudatosságot, továbbá a biztonsági eljárásokra és az információfeldolgozó létesítmények helyes használatára vonatkozó oktatást és képzést kell biztosítani számukra az esetleges biztonsági kockázatok minimalizálása érdekében. A munkavállalók vonatkozásában a biztonság megsértésének kezelésére szolgáló formális fegyelmi eljárást kell kialakítani. Ki kell alakítani azon feladatköröket, amelyek biztosítják valamely munkavállaló, beszállító vagy harmadik fél felhasználó szervezettől való távozásának vagy szervezeten belüli áthelyezésének kezelését, továbbá elvégzik valamennyi berendezés visszaszolgáltatását és valamennyi hozzáférési jog megvonását.

1.7. követelmény: Fizikai és környezeti biztonság

A kritikus vagy érzékeny információfeldolgozó létesítményeket megfelelő biztonsági akadályokkal és belépési ellenőrzésekkel rendelkező meghatározott biztonsági övezetek által védett biztonságos területen kell elhelyezni. E létesítményeket fizikailag védeni kell a jogosulatlan hozzáféréstől, kártól és beavatkozástól. Hozzáférést csak az 1.6. követelmény hatálya alá tartozó személyek részére kell biztosítani. Eljárásokat és előírásokat kell meghatározni az információs eszközöket tartalmazó fizikai hordozók szállítás közbeni védelme érdekében.

A berendezéseket védeni kell a fizikai és környezeti fenyegetésektől. Az információkhoz való jogosulatlan hozzáférés kockázatának csökkentése és a berendezések vagy az információk elvesztéssel vagy károsodással szembeni védelme érdekében a berendezések (a helyszínen kívül használt berendezéseket is ideértve) védelmére, valamint a vagyon tárgyak eltávolítással szembeni védelmére van szükség. Különleges intézkedésekre lehet szükség a fizikai fenyegetésekkel szembeni védelemhez és a támogató létesítmények, így a villamosenergia-ellátási és a kábelinfrastruktúra védelméhez.

1.8. követelmény: Üzemeltetéskezelés

Az információfeldolgozó létesítmények kezelésére és működtetésére vonatkozó felelősségi köröket és eljárásokat kell meghatározni, amelyek a fizetési műveletek láncolatában végponttól végpontig valamennyi mögöttes rendszerre kiterjednek.

Az üzemeltetési eljárásokat illetően, az informatikai rendszerek technikai kezelését is ideértve, adott esetben meg kell valósítani a feladatok elkülönítését a rendszerekkel való gondatlan vagy szándékos visszaélés kockázatának csökkentése érdekében. Amennyiben a feladatok elkülönítése dokumentált objektív okokból nem valósítható meg, formális kockázatelemzést követően ellensúlyozó ellenőrzéseket kell végrehajtani. Ellenőrzéseket kell kialakítani a fizetési műveletek láncolatában szereplő rendszerek esetében a rosszindulatú kódok bevitelének megelőzése és felderítése érdekében. Ellenőrzéseket (a felhasználói tudatosságot is beleértve) kell kialakítani továbbá a rosszindulatú kódok megelőzése, felderítése és eltávolítása érdekében. Csak megbízható forrásból származó (például aláírt Microsoft COM komponensek és Java kisalkalmazások) mobil kódok használhatók. A böngészőkonfigurációt (például bővítmények és pluginek használata) szigorúan ellenőrizni kell.

A vezetőségnek az adatok biztonsági mentésére és helyreállítására vonatkozó politikákat kell végrehajtania; e helyreállítási politikáknak tartalmazniuk kell a helyreállítási folyamat tervét, amelyet rendszeres időközönként, legalább évente tesztelni kell.

A fizetések biztonsága szempontjából kritikus rendszereket figyelemmel kell kísérni, és az információbiztonság szempontjából releváns eseményeket rögzíteni kell. Az információs rendszert érintő problémák azonosításának biztosítása érdekében műveleti naplókat kell alkalmazni. A műveleti naplókat a műveletek kritikusságán alapuló mintavétel alapján rendszeresen felül kell vizsgálni. A fizetések biztonsága szempontjából kritikusként azonosított ellenőrzések eredményességének ellenőrzése, valamint a hozzáférési politika modellnek való megfelelés ellenőrzése érdekében rendszermegfigyelést kell alkalmazni.

A szervezetek közötti információcserének az érintett felek közötti információcsere-megállapodásokkal összhangban végrehajtott, formális információcsere-politikán kell alapulnia, továbbá meg kell felelnie minden releváns jogszabálynak. A TARGET2-vel történő információcsere során használt, harmadik féltől származó szoftverkomponenseket (így valamely szolgálati irodától a TARGET2-önhitelesítésre vonatkozó megállapodás dokumentációja hatály szakasz 2. forgatókönyve esetén kapott szoftvert) a harmadik féllel kötött formális megállapodás alapján kell használni.

1.9. követelmény: Hozzáférés-ellenőrzés

Az információs eszközökhöz való hozzáférésnek az üzleti követelmények alapján (a szükséges ismeret elve ⁽¹⁾), továbbá a vállalati politikák (az információbiztonsági politikát is ideértve) kialakított keretrendszere szerint indokoltnak kell lennie. Világos hozzáférés-ellenőrzési szabályokat kell meghatározni a legkisebb jogosultság elve ⁽²⁾ alapján, annak érdekében, hogy azok szorosan tükrözzék a megfelelő üzleti és informatikai folyamatok igényeit. Ahol releváns (például a biztonsági másolatok kezelése esetén), a logikai hozzáférés-ellenőrzésnek összhangban kell állnia a fizikai hozzáférés-ellenőrzéssel, kivéve, ha megfelelő ellensúlyozó ellenőrzések kerültek kialakításra (például titkosítás, a személyes adatok anonimizálása).

Formális és dokumentált eljárásokat kell kialakítani a fizetési műveletek láncolatának hatálya alá tartozó információs rendszerekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférési jogok kiosztásának ellenőrzésére. Az eljárásoknak a felhasználói hozzáférés életciklusának valamennyi szakaszára ki kell terjedniük, az új felhasználók első regisztrálásától a hozzáférést már nem igénylő felhasználók regisztrációjának végső törléséig.

Adott esetben különleges figyelmet kell fordítani az olyan kritikusságú hozzáférési jogok kiosztására, amelyek tekintetben a visszaélés a résztvevő műveleteire súlyos kedvezőtlen hatást gyakorolhat (például rendszeradminisztrációt, rendszerellenőrzéseket felülírását, az üzleti adatokhoz való közvetlen hozzáférést biztosító hozzáférési jogok).

Megfelelő ellenőrzéseket kell kialakítani a felhasználóknak a szervezet hálózatában meghatározott pontokon történő azonosítása, hitelesítése és engedélyezése érdekében (például a fizetési műveletek láncolatához tartozó rendszerekhez való helyi és távoli hozzáférés). Az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a személyes fiókok nem oszthatók meg.

A jelszavak vonatkozásában szabályokat kell meghatározni és konkrét ellenőrzések révén kikényszeríteni annak biztosítása érdekében, hogy a jelszavak ne legyenek könnyen kitalálhatóak (például az összetettségre vonatkozó szabályok és a korlátozott időre szóló érvényesség). A jelszavak visszaállítására és/vagy új jelszó kérésére szolgáló biztonságos protokollt kell kialakítani.

Az információk bizalmas jellegének, hitelességének és integritásának védelmére szolgáló kriptográfiai ellenőrzések használatára vonatkozó politikát kell kidolgozni és végrehajtani. A kriptográfiai ellenőrzések használatát alátámasztó kulcskezelési politikát kell kialakítani.

A jogosulatlan hozzáférés kockázatának csökkentése érdekében politikát kell kialakítani a bizalmas információk képernyőn vagy nyomtatásban történő megtekintésére vonatkozóan (például tiszta képernyő, üres asztal politika).

Távolról történő munkavégzés esetén figyelembe kell venni a nem védett környezetben történő munkavégzés kockázatait, és megfelelő technikai és szervezeti ellenőrzéseket kell alkalmazni.

1.10. követelmény: Információs rendszerek beszerzése, fejlesztése és karbantartása

A rendszerkövetelményeket az információs rendszerek fejlesztése és/vagy végrehajtása előtt azonosítani kell és azokról az előtt meg kell állapodni.

Az alkalmazásokba, a felhasználó által fejlesztett alkalmazásokat is beleértve, megfelelő ellenőrzéseket kell beépíteni a helyes feldolgozás biztosítása érdekében. Ezeknek az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük a beviteli adatok, a belső feldolgozás és a kimeneti adatok validálására. További ellenőrzésekre lehet szükség az érzékeny, értékes vagy kritikus információkat feldolgozó vagy befolyásoló rendszerek esetében. Az ilyen ellenőrzéseket a kialakított politikáknak (például információbiztonsági politika, kriptográfiai ellenőrzési politika) megfelelő biztonsági követelmények és kockázatértékelés alapján kell meghatározni.

⁽¹⁾ A szükséges ismeret elve azon információk azonosítására utal, amelyekhez valamely egyénnek a feladatai ellátása érdekében hozzá kell férnie.

⁽²⁾ A legkisebb kiváltság elve arra utal, hogy az érintett valamely informatikai rendszerben fennálló hozzáférési profilját a megfelelő üzleti szerephez igazodó módon kell kialakítani.

Az új rendszerek működési követelményeit azok elfogadása és használata előtt meg kell határozni, dokumentálni és tesztelni kell. A hálózatbiztonságot illetően az adatáramlások kritikussága és a szervezeten belüli hálózati zónák kockázati szintje alapján megfelelő ellenőrzéseket, többek között elkülönítést és biztonságos kezelést kell kialakítani. Külön ellenőrzéseket kell kialakítani a nyilvános hálózatokon továbbított érzékeny információk védelme érdekében.

A rendszerfájlokhoz és a programok forráskódjához való hozzáférést ellenőrizni kell, és az informatikai projekteket és támogatási tevékenységeket biztonságos módon kell folytatni. Gondot kell fordítani arra, hogy elkerüljék az érzékeny adatok tesztkörnyezetben történő hozzáférhetővé válását. A projekt- és támogatási környezeteket szigorúan ellenőrizni kell. A változások éles környezetben történő alkalmazását szigorúan ellenőrizni kell. Az éles környezetben alkalmazandó jelentős változásokra vonatkozóan kockázatértékelést kell végezni.

Az éles rendszerekre vonatkozó rendszeres biztonsági tesztelési tevékenységeket szintén kockázatértékelés eredménye alapján, előre meghatározott terv szerint kell végezni, és a biztonsági tesztelésnek ki kell terjednie legalább a sebezhetőségi értékelésekre. A biztonsági tesztelési tevékenységek során azonosított valamennyi hiányosságot értékelni kell, megfelelő időben cselekvési terveket kell készíteni és nyomonkövetést kell alkalmazni az azonosított hiányosságok orvoslására.

1.11. követelmény: Információbiztonság a beszállítókkal ⁽³⁾ fennálló kapcsolatokban

A résztvevőknek a beszállítók által hozzáférhető belső információk rendszerei védelmének biztosítása érdekében a beszállító hozzáféréssel járó kockázatok mérséklésére szolgáló információbiztonsági követelményeket dokumentálni kell és azokról formálisan meg kell állapodni a beszállítóval.

1.12. követelmény: Információbiztonsági incidensek és javítások kezelése

Az információbiztonsági incidensek kezelésével kapcsolatos következetes és eredményes megközelítés biztosítása céljából, a biztonsági eseményekkel és gyengeségekkel kapcsolatos kommunikációt is beleértve, üzleti és technikai szinten szerepeket, felelősségi köröket és eljárásokat kell meghatározni és tesztelni az információbiztonsági incidensek utáni gyors, eredményes és rendezett helyreállítás biztosítása érdekében, a kiberbiztonsági jellegű okokkal összefüggő forgatókönyveket is beleértve (például külső támadó vagy belső fél által elkövetett csalás). Az ilyen eljárásokban részt vevő személyzet számára megfelelő képzést kell biztosítani.

1.13. követelmény: Technikai megfelelési felülvizsgálat

A résztvevő belső információk rendszereit (például back office rendszerek, belső hálózatok és külső hálózati csatlakozás) rendszeresen értékelni kell a szervezet politikái (például információbiztonsági politika, kriptográfiai ellenőrzési politika) által kialakított keretrendszernek való megfelelés tekintetében.

1.14. követelmény: Virtualizáció

A vendég virtuális gépeknek meg kell felelniük a fizikai hardverre és rendszerekre vonatkozóan meghatározott valamennyi biztonsági ellenőrzésnek (például hardening, naplózás). A hipervizorokhoz kapcsolódó ellenőrzéseknek magukban kell foglalniuk: a hipervizor és a gazda operációs rendszer hardeningjét, rendszeres hibajavítást, a különböző (például éles és fejlesztési) környezetek szigorú elkülönítését. Kockázatértékelés alapján központosított kezelést, naplózást és monitoringot kell megvalósítani, valamint a hozzáférési jogok kezelését, különösen a magas szintű kiemelt jogosultságú fiókok tekintetében. Az ugyanazon hipervizor által kezelt vendég virtuális gépeknek hasonló kockázati profillal kell rendelkezniük.

1.15. követelmény: Felhőalapú számítástechnika

A nyilvános és/vagy hibrid felhőalapú megoldások fizetési műveletek láncolatában történő használatának formális kockázatértékelésen kell alapulnia, figyelembe véve a felhőalapú megoldásra vonatkozó technikai ellenőrzéseket és szerződéses rendelkezéseket.

Amennyiben hibrid felhőalapú megoldások vannak használatban, az átfogó rendszer kritikussági szintjét az összekapcsolt rendszerek kritikussági szintjei közül a legmagasabbnak kell tekinteni. A hibrid megoldások helyszínen található valamennyi komponensét el kell különíteni a helyszínen található más rendszerektől.

⁽³⁾ Beszállító alatt ebben az összefüggésben bármely olyan harmadik fél (és annak személyzete) értendő, amely az intézménnyel szerződést (megállapodást) kötött valamely szolgáltatás nyújtására, és a szolgáltatási megállapodás alapján a harmadik fél (és személyzete) részére akár távolról, akár a helyszínen hozzáférést biztosítanak a TARGET2-igazolás hatálya alá tartozó vagy ahhoz kapcsolódó intézmény információhoz és/vagy információk rendszereihez és/vagy információfeldolgozó létesítményeihez.

Az üzletmenet-folytonosság kezelése (csak a kritikus résztvevőkre alkalmazandó)

A következő (2.1–2.6.) követelmények az üzletmenet-folytonosság kezelésére vonatkoznak. Minden olyan TARGET2 résztvevőnek, amelyet az eurorendszer a TARGET2 rendszer zavartalan működése szempontjából kritikusként sorolt be, az üzletmenet-folytonosságra vonatkozó olyan stratégiával kell rendelkeznie, amely magában foglalja a következő elemeket.

- 2.1.: *követelmény:* Üzletmenet-folytonossági terveket és azok naprakészen tartására szolgáló eljárásokat kell kidolgozni.
- 2.2.: *követelmény:* Rendelkezésre kell állnia egy alternatív működési helyszínnek.
- 2.3.: *követelmény:* Az alternatív helyszín kockázati profiljának el kell térnie az elsődleges helyszín kockázati profiljától annak elkerülése érdekében, hogy mindkét helyszínt egyidejűleg ugyanaz az esemény érintse. Így például az alternatív helyszínnek más villamosenergia-hálózathoz és központi távközlési hálózathoz kell csatlakoznia, mint az elsődleges üzleti helyszínnek.
- 2.4.: *követelmény:* Az elsődleges helyszínt megközelíthetetlené és/vagy kritikus személyzetet elérhetetlenné tevő jelentős működési zavar esetén a kritikus résztvevőnek képesnek kell lennie arra, hogy az alternatív helyszínről folytassa a rendes működést, és ott lehetőség kell, hogy legyen az üzleti nap megfelelő zárására és a következő üzleti nap(ok) megfelelő megnyitására.
- 2.5.: *követelmény:* Eljárásokat kell kialakítani annak biztosítására, hogy a műveletek alternatív helyszínről történő feldolgozását a szolgáltatást érintő eredeti zavart követően észszerű, a zavarral érintett tevékenység kritikusságára tekintettel megfelelő időn belül folytatják.
- 2.6.: *követelmény:* A működési zavarokkal való megbirkózás képességét legalább évente egyszer tesztelni kell, és a kritikus személyzet számára megfelelő képzést kell biztosítani. A tesztek közötti maximális időtartam nem haladhatja meg az egy évet.”
-

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU